❧|| ಅಥ ಶ್ರಾದ್ಧ ಪ್ರಯೋಗಃ ||☙

ಅಥ ಶ್ರಾದ್ಧಕರ್ತಾ ಪೂರ್ವೇದ್ಯುರೇಕಭುಕ್ತಂ ಕೃತ್ವಾ, ಅಪರೇದ್ಯುಃ ಪ್ರಾತಃ [1] ಸ್ನಾನಾದ್ಯೌಪಾಸನಾಂತಂ ನಿತ್ಯಕರ್ಮ ನಿವೃತ್ಯ, ದರ್ಭತಿಲಾಕ್ಷತಾಜ್ಯಾದಿಸಂಭಾರಾನ್ಸಿ ಸಂಭೃತ್ಯ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನಾಹೂಯ, ಆಚಮ್ಯ, ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ, ದೇಶಕಾಲೌ ಸಂಕೀರ್ತ್ಯ, ಅಸ್ಮತ್ ಮಾತುಃ (ಪಿತುಃ) ಪ್ರತಿಸಾಂವತ್ಸರಿಕಶ್ರಾದ್ಧಂ ಕರ್ತುಂ ಶರೀರಶುದ್ಧ್ಯರ್ಥಂ ಸ್ನಾನಪವನಮಂತ್ರಾಚಮನಮಂತ್ರಪ್ರೋಕ್ಷಣಾನಿ ಕರಿಷ್ಯೇ ॥ ಇತಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ, ತತ್ಕೃತ್ವಾ, **ಅಥ ಶಾರೀರಷಟ್ಕಸ್ಯ** ಆತ್ಮಾ ಋಷಿಃ । ಪ್ರಕೃತಿ ಪುರುಷಂ ಛಂದಃ । ಸತ್ಯಾತ್ಮಾ ದೇವತಾ । ಮಮ ಅಂತರ್ಬಹಿಃ ಶರೀರಶುದ್ಧ್ಯರ್ಥೇ ಜಪೇ ವಿನಿಯೋಗಃ ।

ಶಾರೀರಮಂತಃಕರಣೋಪಘಾತಂ ವಾಚಶ್ಚ ವಿಷ್ಣುರ್ಭಗವಾನಶೇಷಃ ।
ಶಮಂ ನಯತ್ವಸ್ತು ಮಮೇಹ ಶರ್ಮ ಪಾಪಾದನಂತೇ ಹೃದಿಸಂನ್ನಿವಿಷ್ಟೇ ॥
ಅಂತಃಶುದ್ಧಿಂ ಬಹಿಃಶುದ್ಧಿಂ ಶುದ್ಧೋ ಧರ್ಮಮಯೋಽಚ್ಯುತಃ ।
ಸಕರೋತ್ವಮಲೇ ತಸ್ಮಿಂಚ್ಛುಚಿರೇವಾಸ್ಮಿ ಸರ್ವದಾ ॥
ಬಾಹ್ಯೋಪಘಾತಾನನಘೋ ಬೌದ್ಧಾಂಶ್ಚ ಭಗವಾನಜಃ ।
ಶಮಂ ನಯತ್ವನಂತಾತ್ಮಾ ವಿಷ್ಣುಶ್ಚೇತಸಿ ಸಂಸ್ಥಿತಃ ॥
ಶಾರೀರಂ ಮೇ ಹೃಷೀಕೇಶಃ ಪುಂಡರೀಕಾಕ್ಷಮಾನಸಮ್ ।
ಪಾಪಂ ಪ್ರಶಮಯಾದ್ಯ ತ್ವಂ ವಾಕ್ಕೃತಂ ಮಮ ಮಾಧವ ॥
ಯದ್ಯಪ್ಯುಪಹತಃ ಪಾಪೈರ್ಯದಿ ವಾತ್ಯಂತದುಷ್ಕೃತೈಃ ।
ತಥಾಪಿ ಸಂಸ್ಮರೇದ್ವಿಷ್ಣುಂ ಸರ್ವಪಾಪೈಃ ಪ್ರಮುಚ್ಯತೇ ॥
ಅಪವಿತ್ರಃ ಪವಿತ್ರೋ ವಾ ಸರ್ವಾವಸ್ಥಾಂ ಗತೋಽಪಿ ವಾ ।
ಯಃ ಸ್ಮರೇತ್ಪುಂಡರೀಕಾಕ್ಷಂ ಸ ಬಾಹ್ಯಾಭ್ಯಂತರಃ ಶುಚಿಃ ॥ ಶುದ್ಧೋಽಹಮಸ್ಮಿ । ಪೂತೋಽಹಮಸ್ಮಿ ।
ಶುದ್ಧೋ ಭವ । ಪೂತೋ ಭವ ॥ ಇತಿ ॥

ಅಥ ಕಲಶೇ, ಗಂಗೇ ಚ ಯಮುನೇ ಚೈವ ಗೋದಾವರಿ ಸರಸ್ವತಿ ।
ನರ್ಮದೇ ಸಿಂಧುಕಾವೇರಿ ಕಲಶೇ ಸನ್ನಿಧಿಂ ಕುರು ॥ ಇತಿ ತೀರ್ಥಾನ್ಯಾವಾಹ್ಯ, ಓಂ ಹಿರಣ್ಯಗರ್ಭಃ ಸಮವರ್ತತಾಗ್ರೇ ಭೂತಸ್ಯ ಜಾತಃ ಪತಿರೇಕ ಆಸೀತ್ । ಸದಾಧಾರ ಪೃಥಿವೀಂ ದ್ಯಾಮುತೇ ಮಾಂ ಕಸ್ಮೈ ದೇವಾಯ ಹವಿಷಾ ವಿಧೇಮ ॥ ಇತಿ ಹಿರಣ್ಯಮ್ ।
ದೇವಸ್ಯತ್ವೇತಿ ದ್ವಾದಶ [2] ದರ್ಭಕೃತಂ ಕೂರ್ಚಂ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪ್ಯ,[3]

---

[1] ಆಮಶ್ರಾದ್ಧಂ ತು ಪೂರ್ವಾಹ್ಣೇ ಏಕೋದ್ದಿಷ್ಟಂ ತು ಮಧ್ಯತಃ । ಪಾರ್ವಣಂ ಚಾಪರಾಹ್ಣೇ ತು ಪ್ರಾತರ್ವೃದ್ಧಿನಿಮಿತ್ತಕಮ್ ॥ ಇತಿ ಮರೀಚಿನಾ ಕಾಲವ್ಯವಸ್ಥಾ ಕೃತಾ,

[2] ಮಾಸಿಕೇ ಸಪ್ತದರ್ಭಂ ಸ್ಯಾದಬ್ದಶ್ರಾದ್ಧೇ ಚತುರ್ದಶ । ಮಹಾಲಯ್ಯೈಕವಿಂಶತ್ಯಾ ದ್ವಾತ್ರಿಂಶತ್ಪ್ರೇತಕರ್ಮಣಿ ॥ ನಿತ್ಯಶ್ರಾದ್ಧೇ ತ್ರಿದರ್ಭಾಶ್ಚ ಮಾಸಿ ಷೋಡಶ ಏವ ಚ । ಸಂವತ್ಸರೇ ಚತುಷ್ಷಷ್ಟಿಃ ಕಾಮ್ಯಕೇ ಶತಕಂ ಸ್ಮೃತಮ್ ॥ ಇತಿ ಗೋಭಿಲಃ ॥

ಸಕುಶ (ತಿಲ) ಹಿರಣ್ಯಂ ಗೃಹೀತ್ವಾ,

“ಸಮಗ್ರಸಂಪತ್ಸಮವಾಪ್ತಿಹೇತವಃ ಸಮುತ್ಥಿತಾಪತ್ಕುಲಧೂಮಕೇತವಃ ।

ಅಪಾರಸಂಸಾರಸಮುದ್ರಸೇತವಃ ಪುನಂತು ಮಾಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಪಾದಪಾಂಸವಃ ॥

ಆಪದ್ಘನಧ್ವಾಂತಸಹಸ್ರಭಾನವಃ ಸಮೀಹಿತಾರ್ಥಾರ್ಪಣಕಾಮಧೇನವಃ ।

ಸಮಸ್ತತೀರ್ಥಾಂಬುಪವಿತ್ರಮೂರ್ತಯೋ ರಕ್ಷಂತು ಮಾಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಪಾದಪಾಂಸವಃ” ॥

ಓಂ ಯಾವತೀರ್ವ್ಯೆ .... ಪ್ರೀಣಾತಿ ॥ ಓಂ ನಮೋ ಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯದೇವಾಯ........ ನಮಃ ॥ ಇತಿ ಕನಿಷ್ಠಪೂರ್ವಕಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಪ್ರದಕ್ಷಿಣತ್ರಯಂ ಕೃತ್ವಾ, (ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ) ಅಸ್ಮತ್ ಮಾತುಃ (ಪಿತುಃ) ಪ್ರತಿಸಾಂವತ್ಸರಿಕ ಶ್ರಾದ್ಧೇ ಮಯಾ ಯಥಾಶಕ್ತಿ ವಿನಿಹಿತಂ ಬ್ರಹ್ಮದಂಡಂ ಸ್ವೀಕೃತ್ಯ, **ಮಾತುಃ (ಪಿತುಃ) ಪ್ರತಿಸಾಂವತ್ಸರಿಕ ಶ್ರಾದ್ಧಂ ಕರ್ತುಂ ಮಮಾಧಿಕಾರಸಂಪದಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು । ಅಧಿಕಾರಸಂಪದಸ್ತು ॥ ಕಾಲೋಽಯಂ ಮುಖ್ಯಕಾಲೋಽಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು । ಮುಖ್ಯಕಾಲೋಽಸ್ತು ॥** (ಉಪವೀತೀ) [4] ಪುನರ್ದ್ವಿರಾಚಮ್ಯ, ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ, ಸುಮುಖಶ್ಚೇತ್ಯಾದಿ ದೇಶಕಾಲೌ ಸಂಕೀರ್ತ್ಯ, (ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ) ಅಸ್ಮತ್ ಮಾತುಃ (ಪಿತುಃ) ಪ್ರತಿಸಾಂವತ್ಸರಿಕ ಶ್ರಾದ್ಧೇ ಅಸ್ಮತ್ ಮಾತೃಪಿತಾಮಹೀಪ್ರಪಿತಾಮಹೀನಾಂ (ಪಿತೃಪಿತಾಮಹ ಪ್ರಪಿತಾಮಹಾನಾಂ) ....ದಾಯೀನಾಂ [5] (...ಶರ್ಮಣಾಂ) ...ಗೋತ್ರಾಣಾಂ ವಸುರುದ್ರಾದಿತ್ಯರೂಪಾಣಾಂ ಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥಂ (ಉಪವೀತೀ) ಪುರೂರವಾರ್ದ್ರವಸಂಜ್ಞಕಾನಾಂ ವಿಶ್ವೇಷಾಂ ದೇವಾನಾಂ ಸವಿಷ್ಣೂನಾಂ ಚ ಅಕ್ಷಯ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧ್ಯರ್ಥಂ (ಪುನಃ ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ) ಅಸ್ಮತ್ ಮಾತೃ (ಪಿತೃ) ಮೃತೇಽಹನಿ ಸದ್ಯೈವಂ ಮಾತುಃ (ಪಿತುಃ) ಪ್ರತಿಸಾಂವತ್ಸರಿಕಶ್ರಾದ್ಧಂ ಪಾರ್ವಣ [6] ವಿಧಾನೇನ - ಅನ್ನದ್ರವ್ಯೇಣ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಭೋಜನ-ಪಿಂಡಬಲಿಪ್ರದಾನೇನ ಚ - ಅಹಂ (ಉಪವೀತೀ) - ಅದ್ಯ ಕರಿಷ್ಯೇ ॥ ಇತಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ, ಸದ್ಯಃ ಕಾಲೇ ಕ್ಷಣಂ ದಾಸ್ಯಾಮಿ । ಕ್ಷಣಸ್ಯಾಭಿಮುಖಾಃ ಸಂತು । ಇತಿ ಪೂರ್ವಸ್ಥಾಪಿತ ದರ್ಭೇಷು ತಿಲಾನ್ವಿಕೀರ್ಯ, ಓಂ ಶತಮಾನಂ ಭವತಿ... ಪ್ರತಿತಿಷ್ಠತಿ ॥ ಇತ್ಯುಕ್ತೇ ದರ್ಭೈಃ ಸಹ ಕಟಿಂ ಬಧ್ವಾ, ಓಂ ಭೂರ್ಭುವಸ್ಸುವಃ ಸಂಕಲ್ಪಸಿದ್ಧಿರಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು । ಅಸ್ತು ಸಂಕಲ್ಪಸಿದ್ಧಿಃ ॥ ಕುಶದ್ವಯಂ ಗೃಹೀತ್ವಾ, ಅಸ್ಮತ್ ಮಾತುಃ (ಪಿತುಃ) ಪ್ರತಿಸಾಂವತ್ಸರಿಕಶ್ರಾದ್ಧೇ ಪುರೂರವಾರ್ದ್ರವ ಸಂಜ್ಞಕಾನಾಂ ವಿಶ್ವೇಷಾಂ ದೇವಾನಾಂ ಸ್ಥಾನೇ ಆಹವನೀಯಾರ್ಥೇ ಕ್ಷಣಃ ಭವದ್ಭಿಃ ಪ್ರಸಾದಃ ಕರ್ತವ್ಯಃ । ಇತಿ ಕುಶೌ ದತ್ವಾ, ಅಸ್ತು ಕರ್ತವ್ಯಃ । ವಿಶ್ವೇದೇವಾಃ ಸನ್ನಿಹಿತಾಃ ಸಂತು । ಇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ, (ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ) ಸತಿಲಾನ್ದ್ವಿಗುಣಿತ ದರ್ಭಾನ್ಗೃಹೀತ್ವಾ,

---

ಪ್ರಥಮಾಬ್ದೇ ಪಂಚದರ್ಭೈಃ ಪ್ರತ್ಯಬ್ದೇ ಸಪ್ತಭಿಸ್ತಥಾ । ತೀರ್ಥೇ ಮಹಾಲಯೇ ಚೈವ ನವದರ್ಭೈಸ್ತು ಕೂರ್ಚತಃ ॥ ಇತ್ಯಪಿ ಸ್ಮರ್ಯತೇ । ನವಸಪ್ತಪಂಚಾನ್ಯತಮಸಂಖ್ಯದರ್ಭಕಮಿತಿ ಸಂಸ್ಕಾರರತ್ನಮಾಲಾಯಾಮ್, ದ್ವಾದಶದರ್ಭಕೂರ್ಚಮಾಚಾರೇ ।

[3] ಅತ್ರೈವ ಯವೋಽಸೀತಿ ಯವಾನ್, ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತಿನಾ ತಿಲೋಽಸೀತಿ ಪಾತ್ರಪರಿತಸ್ತಿಲಾಂಶ್ಚ ಕ್ಷಿಪಂತಿ ।

[4] ಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ । ಗಂಧಾದಿಸಕಲಾರಾಧನೈಃ ಸ್ವರ್ಚಿತಮಸ್ತು । ಇತಿ ಕೇಚನ,

[5] ಅಸ್ಮದ್ದೇಶೀಯಾಃ ಪಂಡಿತಾಸ್ತು ದಾಯೀನಾಮಿತಿ ವದಂತೀತ್ಯುಕ್ತಂ ಬ್ರಹ್ಮಕರ್ಮಸಮುಚ್ಚಯೇ,

[6] ಏಕಮುದ್ದಿಶ್ಯ ಯಚ್ಛ್ರಾದ್ಧಂ ಏಕೋದ್ದಿಷ್ಟಮುದೀರಿತಮ್ । ತ್ರೀನುದ್ದಿಶ್ಯ ತು ತಚ್ಛ್ರಾದ್ಧಂ ಪಾರ್ವಣಂ ಮುನಯೋ ವಿದುಃ ॥

ಅಸ್ಮತ್ ಮಾತುಃ (ಪಿತುಃ) ಪ್ರತಿಸಾಂವತ್ಸರಿಕಶ್ರಾದ್ಧೇ ಮಾತೃಪಿತಾಮಹೀಪ್ರಪಿತಾಮಹೀನಾಂ (ಪಿತೃಪಿತಾಮಹಪ್ರಪಿತಾಮಹಾನಾಂ) ...ದಾಯೀನಾಂ (ಶರ್ಮಣಾಂ) ...ಗೋತ್ರಾಣಾಂ ವಸು-ರುದ್ರಾದಿತ್ಯರೂಪಾಣಾಂ ಸ್ಥಾನೇ ಆಹವನೀಯಾರ್ಥೇ ಕ್ಷಣಃ ಭವದ್ಭಿಃ ಪ್ರಸಾದಃ ಕರ್ತವ್ಯಃ । ಇತಿ ಕುಶಾನ್ ದತ್ವಾ, ಅಸ್ತು ಕರ್ತವ್ಯಃ । ವಸುರುದ್ರಾದಿತ್ಯರೂಪಾಃ ಸನ್ನಿಹಿತಾಃ ಸಂತು । (ಉಪವೀತೀ) ಶ್ರಾದ್ಧರಕ್ಷಕ-ಶ್ರೀಮಹಾವಿಷ್ಣುಸ್ಥಾನೇ - ಆಹವನೀಯಾರ್ಥೇ ಕ್ಷಣಃ ಭವದ್ಭಿಃ ಪ್ರಸಾದಃ ಕರ್ತವ್ಯಃ । ಇತಿ ಕುಶೌ ದತ್ವಾ, ಅಸ್ತು ಕರ್ತವ್ಯಃ । ವಿಷ್ಣುಃ ಸನ್ನಿಹಿತೋಽಸ್ತು । ಇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ,

'ಅಕ್ರೋಧನೈಃ ಶೌಚಪರೈಃ ಸತತಂಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಭಿಃ ।

ಭವಿತವ್ಯಂ ಭವದ್ಭಿಶ್ಚ ಮಯಾ ಚ ಶ್ರಾದ್ಧಕಾರಿಣಾ' ॥ ಏತದ್ದೇಶಕಾಲಕ್ಷೇತ್ರಪಾತ್ರಹವಿರ್ಗೃಹಸ್ಥಾನಾದಿಷು ಯೋಗ್ಯತಾ ಫಲಸಿದ್ಧಿರಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು । ಯೋಗ್ಯತಾ ಫಲಸಿದ್ಧಿರಸ್ತು ।

"ವಿಶ್ವೇದೇವಾ ದ್ವಿಭಾಗಾಶ್ಚ ತ್ರಿಭಾಗಾಃ ಪಿತರಸ್ತಥಾ ।

ಸಭಾಯಾಂ ಸನ್ನಿಧಿರ್ಭೂತ್ವಾ, ಮಯಾ ಚರಿತಕರ್ಮ ಚ ॥

ಸ್ವೀಕೃತ್ಯ ಸೌಮ್ಯಮೂರ್ತ್ಯಾ ಚ ದೇಶಂ ಕಾಲಂ ತಥೈವ ಚ ।

ಕ್ಷೇತ್ರಂ ಪಾತ್ರಂ ಹವಿಶ್ಚೈವ ಶುದ್ಧಯಿತ್ವಾ ತತಃ ಪರಮ್ ॥

ಭವದ್ಭಿರ್ವೇದಘೋಷೈಶ್ಚ ಕಲ್ಪನೀಯಂ ಸ್ವಮಾರ್ಗತಃ ।

ಪಾದಪ್ರಕ್ಷಾಳನಾರ್ಥಾಯ ಆಗಚ್ಛಧ್ವಮಿಹೈವ ಚ ॥ ವಿಶ್ವೇದೇವಾಃ ಸ್ವಾಗತಮ್ । ಸುಸ್ವಾಗತಮ್ । (ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ) ವಸುರುದ್ರಾದಿತ್ಯರೂಪಾಃ ಸ್ವಧಾ ನಮಃ ಸ್ವಾಗತಮ್ । ಸುಸ್ವಾಗತಮ್ । (ಉಪವೀತೀ) ಶ್ರಾದ್ಧರಕ್ಷಕಮಹಾವಿಷ್ಣೋ! ಸ್ವಾಗತಮ್ । ಸುಸ್ವಾಗತಮ್ । **ಓಂ ಆ ಬ್ರಹ್ಮನ್ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋ ಬ್ರಹ್ಮವರ್ಚಸೀ ಜಾಯತಾಮಾಸ್ಮಿನ್ರಾಷ್ಟ್ರೇ ರಾಜನ್ಯ ಇಷವ್ಯಃ ಶೂರೋ ಮಹಾರಥೋ ಜಾಯತಾಂ ದೋಗ್ಧ್ರೀ ಧೇನುರ್ವೋಢಾನಡ್ವಾ ನಾಶುಸ್ಸಪ್ತಿಃ ಪುರಂಧಿರ್ಯೋಷಾ ಜಿಷ್ಣೂ ರಥೇಷ್ಠಾಃ ಸಭೇಯೋ ಯುವಾಸ್ಯ ಯಜಮಾನಸ್ಯ ವೀರೋ ಜಾಯತಾನ್ನಿಕಾಮೇ ನಿಕಾಮೇ ನಃ ಪರ್ಜನ್ಯೋ ವರ್ಷತು ಫಲಿನ್ಯೋ ನ ಓಷಧಯಃ ಪಚ್ಯಂತಾಂ ಯೋಗಕ್ಷೇಮೋ ನಃ ಕಲ್ಪತಾಮ್ ॥ ಓಂ ಶಾಂತಿಃ ಶಾಂತಿಃ ಶಾಂತಿಃ ॥**

ತತೋ ಗೃಹಾದ್ಬಹಿಃ ಪಾದ್ಯಾರ್ಥಂ ಗರ್ತದ್ವಯಂ ಖಾತ್ವಾ, ತತ್ರ ದಕ್ಷಿಣೇ ವೃತ್ತಂ, ಉತ್ತರೇ ಚತುರಶ್ರಮಿತಿ ಮಂಡಲೇ ರಚಯೇತ್ ।

ಅಥ ಕರ್ತಾ ಪ್ರಾಙ್ಮುಖೋಪವಿಶ್ಯ, ಅಸ್ಮತ್ ಮಾತುಃ (ಪಿತುಃ) ಪ್ರತಿಸಾಂವತ್ಸರಿಕಶ್ರಾದ್ಧೇ ಪುರೂರ-ವಾರ್ದ್ರವಸಂಜ್ಞಕಾಃ ವಿಶ್ವೇದೇವಾಃ ಸವಿಷ್ಣವಃ ಪಾದ್ಯಸ್ಥಾನಂ ಕಲ್ಪಯಾಮಿ । ಪಾದ್ಯಸ್ಥಾನೇ ಇಮೇ ದರ್ಭಾಃ (ಪೂರ್ವಾಗ್ರಾಃ) ದರ್ಭಾಣಾಮುಪರಿ ಅಕ್ಷತೋದಕಮ್ । ಇತಿ ಚತುರಶ್ರಮಂಡಲೇ ದತ್ವಾ, (ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ) ವಸುರುದ್ರಾದಿತ್ಯರೂಪಾಃ ಪಾದ್ಯಸ್ಥಾನಂ ಕಲ್ಪಯಾಮಿ । ಪಾದ್ಯಸ್ಥಾನೇ ಇಮೇ ದರ್ಭಾಃ (ದಕ್ಷಿಣಾಗ್ರಾಃ) ದರ್ಭಾಣಾಮುಪರಿ ತಿಲೋದಕಮ್ । (ಉಪವೀತೀ) ಇಮಾನಿ ಜಲಗಂಧಪತ್ರಪುಷ್ಪಾಕ್ಷತಾನಿ ಚತುರಶ್ರವೃತ್ತಮಂಡಲಯೋರ್ನಿಕ್ಷಿಪೇತ್ । ವಿಶ್ವೇದೇವಾನ್ಮಂಡಲಪಶ್ಚಿಮೇ ಪ್ರಾಙ್ಮುಖಾನುಪವೇಶ್ಯ, ಅಸ್ಮತ್ ಮಾತುಃ (ಪಿತುಃ) ಪ್ರತಿಸಾಂವತ್ಸರಿಕಶ್ರಾದ್ಧೇ ಪುರೂರವಾರ್ದ್ರವಸಂಜ್ಞಕಾಃ ವಿಶ್ವೇದೇವಾಃ

ಸ್ವಾಗತಮ್ । ಸುಸ್ವಾಗತಮಿತ್ಯುಕ್ತೇ ಗಂಧಪುಷ್ಪಾಕ್ಷತಜಲಂ ಗೃಹೀತ್ವಾ, ಪುರೂರವಾರ್ದ್ರವಸಂಜ್ಞಕಾಃ ವಿಶ್ವೇದೇವಾಃ ಇದಂ ವಃ ಪಾದ್ಯಮ್ । ಅಸ್ತು ಪಾದ್ಯಮಿತಿ ಪಾದಯೋರ್ನಿನೀಯ, ಪವಿತ್ರಂ ವಿನಾ ಸ್ವವಾಮಸ್ಥಿತಪತ್ನ್ಯಾ ಸ್ರಾವಿತಜಲೇನ ವಿಪ್ರಪಾದಂ ಪ್ರಕ್ಷಾಲಯೇತ್ । ಯಥಾ - ಓಂ ಶನ್ನೋ ದೇವೀ.. ...ಸ್ರವಂತು ನಃ ॥

ನಮಃ ಶಿವಾಯೈ ಗಂಗಾಯೈ ಶಿವದಾಯೈ ನಮೋ ನಮಃ ।

ನಮಸ್ತೇ ಪಾಪಹಾರಿಣ್ಯೈ ಭಾಗೀರಥ್ಯೈ ನಮೋ ನಮಃ ॥

ಪೃಥಿವ್ಯಾಂ ಯಾನಿ ತೀರ್ಥಾನಿ ತಾನಿ ತೀರ್ಥಾನಿ ಸಾಗರೇ ।

ಸಾಗರೇ ಸರ್ವತೀರ್ಥಾನಿ ಪದೇ ವಿಪ್ರಸ್ಯ ದಕ್ಷಿಣೇ ॥

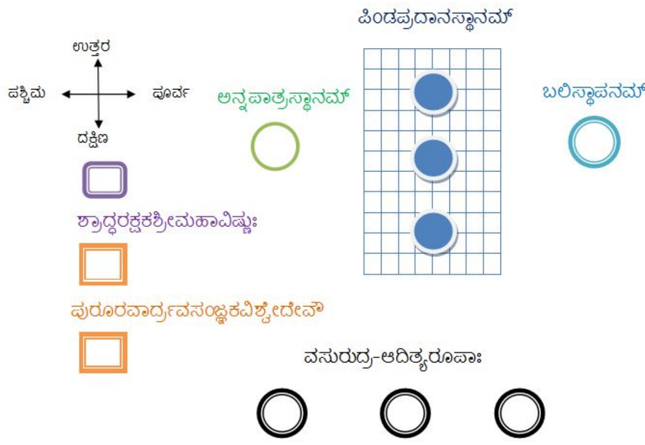
ಯದಿಚ್ಛಸಿ ಮಹಾರಾಜ ಸರ್ವತೀರ್ಥಾವಗಾಹನಮ್ ।

ವಿಪ್ರಪಾದವಿನಿರ್ಮುಕ್ತಂ ತೋಯಂ ಶಿರಸಿ ಧಾರಯ ॥ ಇತಿ ॥ ಏವಂ ದಕ್ಷಿಣಪಾದಪೂರ್ವಕಂ ಗುಲ್ಫಾದಧಃ ಪಾದೌ ಪ್ರಕ್ಷಾಲ್ಯ, ಪವಿತ್ರಂ ಧೃತ್ವಾ, (ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ) ಅಸ್ಮತ್ ಮಾತುಃ (ಪಿತುಃ) ಪ್ರತಿ ಸಾಂವತ್ಸರಿಕಶ್ರಾದ್ಧೇ ವಸುರುದ್ರಾದಿತ್ಯರೂಪಾಃ ಸ್ವಧಾ ನಮಃ ಸ್ವಾಗತಮ್ । ಸುಸ್ವಾಗತಮಿತಿ ಪ್ರತಿವಚನಮ್ । ಹಸ್ತೇ ತಿಲಗಂಧದೂರ್ವಾಂಕುರಾನ್ ಗೃಹೀತ್ವಾ, ಅಸ್ಮತ್ ಮಾತುಃ (ಪಿತುಃ) ಪ್ರತಿಸಾಂವತ್ಸರಿಕಶ್ರಾದ್ಧೇ ವಸುರುದ್ರಾದಿತ್ಯರೂಪಾಃ ಇದಂ ವಃ ಪಾದ್ಯಮ್ । ಅಸ್ತು ಪಾದ್ಯಮ್ । ಪವಿತ್ರಂ ವಿನಾ ಪೂರ್ವವತ್ಪಾದೌ ಪ್ರಕ್ಷಾಲ್ಯ, ಪವಿತ್ರಂ ಧೃತ್ವಾ, (ಉಪವೀತೀ) ಪುನಃ ವಿಶ್ವೇದೇವಮಂಡಲೇ ಶ್ರಾದ್ಧರಕ್ಷಕಮಹಾವಿಷ್ಣೋ! ಸ್ವಾಗತಮ್ । ಸುಸ್ವಾಗತಮ್ । ಹಸ್ತೇ ಗಂಧಪುಷ್ಪಾಕ್ಷತಾನ್ ಗೃಹೀತ್ವಾ, ಶ್ರಾದ್ಧರಕ್ಷಕಶ್ರೀಮಹಾವಿಷ್ಣೋ! ಇದಂ ವಃ ಪಾದ್ಯಮ್ । ಅಸ್ತು ಪಾದ್ಯಮ್ । ಪವಿತ್ರಂ ವಿನಾ ಓಂ ಇದಂ ವಿಷ್ಣುರ್ವಿಚಕ್ರಮೇ .... ಪಾ॒ಂಸುರೇ । ಓಂ ಚರಣಂ ಪ॒ವಿತ್ರಂ॒ ವಿತ॑ತಂ ಪುರಾ॒ಣಂ ಯೇನ॑ ಪೂ॒ತಸ್ತ॒ರತಿ ದುಷ್ಕೃ॒ತಾನಿ॑ । ತೇನ॑ ಪ॒ವಿತ್ರೇ॑ಣ ಶು॒ದ್ಧೇನ॑ ಪೂ॒ತಾ ಅತಿ॑ಪಾ॒ಪ್ಮಾನ॒ಮರಾ॑ತಿಂ ತರೇಮ । ಲೋ॒ಕಸ್ಯ॒ ದ್ವಾರ॑ಮರ್ಚಿ॒ಮತ್ಪ॒ವಿತ್ರಂ॑ ಜ್ಯೋತಿ॑ಷ್ಮ॒ದ್ಭ್ರಾಜ॑ಮಾನಂ॒ ಮಹ॑ಸ್ವತ್ । ಅ॒ಮೃತ॑ಸ್ಯ ಧಾರಾ॑ ಬಹು॒ಧಾ ದೋಹ॑ಮಾನಂ॒ ಚರ॑ಣನ್ನೋ ಲೋ॒ಕೇ ಸುಧಿ॑ತಾಂ ದಧಾತು ॥ ಇತಿ ವಿಷ್ಣುಪಾದೌ ಪ್ರಕ್ಷಾಲ್ಯ, ಪವಿತ್ರಂ ಧೃತ್ವಾ, ಪಾದ್ಯಶೇಷಾಣಿ ಗಂಧಪತ್ರಪುಷ್ಪಾಕ್ಷತಾದೀನಿ ಗೃಹೀತ್ವಾ, ಪಾದ್ಯಸ್ಥಾನೇ **(ಓಂ ಭಾಸ್ಕರಮೂರ್ತಯೇ ನಮಃ)** ಓಂ ಭೂಸ್ತರ್ಪಯಾಮಿ । ಓಂ ಭುವಸ್ತರ್ಪಯಾಮಿ । ಓ॒ಂ ಸುವಸ್ತರ್ಪಯಾಮಿ । ಓಂ ಭೂರ್ಭುವಸ್ಸುವಸ್ತರ್ಪಯಾಮಿ । ಇತಿ ತರ್ಪಯಿತ್ವಾ, [7] ಪವಿತ್ರಂ ವಿಸೃಜ್ಯ, ಹಸ್ತಪಾದೌ ಪ್ರಕ್ಷಾಲ್ಯ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣೈಃ ಸಹ ಆಚಮ್ಯ, ಗೃಹಮಾಗಚ್ಛಂತು ಭವಂತಃ । ಆಗಮಿಷ್ಯಾಮಃ । ಅಗ್ರೇ ಕರ್ತಾ, ಪಶ್ಚಾದ್ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾ ಇತಿ ಕ್ರಮೇಣ ಗೃಹಂ ಪ್ರವಿಶೇತ್ ।

ಅವಿಘ್ನವಿಘ್ನಂ ಗಜರೂಪಧಾರಿಣಂ ತ್ರಿಶೂಲಿನಂ ತ್ರಿಷು ಲೋಕೇಷು ಪೂಜಿತಮ್ ।

[7] ಓಂ ಭಾಸ್ಕರಮೂರ್ತಯೇ ನಮಃ । ಅರ್ಘ್ಯಂ (ಪಾದ್ಯಂ) ಸಮರ್ಪಯಾಮೀತಿ ಕೇಚಿತ್ ।

ಉಮಾತ್ಮಜಂ ಸರ್ವಗಣೇಶ್ವರಂ ಪ್ರಭುಂ ವಿನಾಯಕಂ ಶರಣಮಹಂ ಪ್ರಪದ್ಯೇ || [8]
ವಕ್ರತುಂಡಮಹಾಕಾಯ.... ಸರ್ವದಾ || ಇತಿ ಪ್ರಾರ್ಥ್ಯ, ಶ್ರಾದ್ಧಪ್ರಾರಂಭಾದಾಸಮಾಪ್ತಿಪರ್ಯಂತಂ ಸರ್ವಂ ನಿರ್ವಿಘ್ನಮಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು | ಸರ್ವಂ ನಿರ್ವಿಘ್ನಮಸ್ತು | ವಿಶ್ವೇದೇವಸ್ಥಾನೇ ದ್ವೌ ಪ್ರಾಙ್ಮುಖೌ, ಪಿತ್ರ್ಯೇ ತ್ರಯ ಉದಙ್ಮುಖಾಃ, ಸರ್ವೇ ಪ್ರಾಙ್ಮುಖಾ ವೋಪವಿಶಂತಿ |
ಪವಿತ್ರಪಾಣಿರಾಚಮ್ಯ,
ಅಸ್ಮನ್ಮಾತುಃ (ಪಿತುಃ) ಪ್ರತಿಸಾಂವತ್ಸರಿಕಶ್ರಾದ್ಧಾಂಗಸಾಲಿಗ್ರಾಮಮಹಾವಿಷ್ಣುಪೂಜಾಂ ಕರಿಷ್ಯೇ |
ಇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ,[9] ವಿಷ್ಣೋ ಸ್ವಾಗತಮ್ | ವಿಷ್ಣೋ ಇದಂ ತೇ ಪಾದ್ಯಮ್ | ವಿಷ್ಣೋ ಇದಮಾಸನಮ್ [10] | ವಿಷ್ಣುಮಾವಾಹಯಿಷ್ಯೇ | ಓಂ ತದ್ವಿಷ್ಣೋಃ ಪರಮಂ .... || ಶ್ರಾದ್ಧಾಂಗಸಾಲಿಗ್ರಾಮಶ್ರೀಮಹಾ-ವಿಷ್ಣುಮಾವಾಹಯಾಮಿ | ವಿಷ್ಣೋ ಇದಂ ತೇ ಅರ್ಘ್ಯಮ್ | ನಮೋಽಸ್ತ್ವನಂತಾಯ ....ನಮಃ, ವಿಷ್ಣೋ ಇದಮರ್ಚನಮ್ | ವಿಷ್ಣೋ ಇಮೇ ತೇ ಗಂಧಾಃ | ವಿಷ್ಣೋ ಇಮೇ ತೇ ಅಕ್ಷತಾಃ | ವಿಷ್ಣೋ ಇಮಾನಿ ತೇ ಪುಷ್ಪಾಣಿ | ಓಂ ಕೇಶವಾಯ ನಮಃ ....ದಾಮೋದರಾಯ ನಮಃ | ಸಾಲಿಗ್ರಾಮಶ್ರೀಮಹಾವಿಷ್ಣವೇ



ನಮಃ ಗಂಧಾದಿಸಕಲಾರಾಧನೈಃ ಸ್ವರ್ಚಿತಮಸ್ತು | ಓಂ ಧೂರಸಿ....., ವಿಷ್ಣೋ ಅಯಂ ತೇ ಧೂಪಃ | ಓಂ ಉದ್ದೀಪ್ಯಸ್ವ.... ವಿಷ್ಣೋ ಇಯಂ ತೇ ಜ್ಯೋತಿಃ | ಶ್ರೀಪಾದಪದ್ಮಾಭ್ಯಾಂ ನಮಃ | **ಆಧಿವ್ಯಾಧಿಹರಂ ನೃಣಾಂ ಮೃತ್ಯುದಾರಿದ್ರ್ಯನಾಶನಮ್ | ಶ್ರೀಪುಷ್ಟಿಕೀರ್ತಿದಂ ವಂದೇ ವಿಷ್ಣುಶ್ರೀಪಾದಪಂಕಜಮ್ ||** ಸಾಲಿಗ್ರಾಮಶ್ರೀಮಹಾವಿಷ್ಣವೇ ನಮಃ | ಇದಂ ತೇ ಅಷ್ಟಾರ್ಘ್ಯಂ ಸಂಪೂರ್ಣಮಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು | **ಅಂಜನಾ-ಭ್ಯಂಜನವಾಸಃ ಶುದ್ಧಜಲಸಮಸ್ತೋಪ-ಚಾರಾಃ,** ಓಂ ಆಪಃ | ಇತಿ ಕೂರ್ಚಜಲಂ ದತ್ವಾ | ಓಂ ಶತಮಾನಂ ಭವತಿ .... || ಅಸ್ಮತ್ ಮಾತುಃ (ಪಿತುಃ) ಪ್ರತಿ-ಸಾಂವತ್ಸರಿಕಶ್ರಾದ್ಧೇ ವಿಷ್ಣುಮುದ್ದಿಶ್ಯ ಆಸನಾದ್ಯರ್ಘ್ಯಾಂತಂ ಮಯಾ ಕೃತಮಾ-ರಾಧನಂ ಯಥಾ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯಮಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು | ಯಥಾಶಾಸ್ತ್ರೀಯಮಸ್ತು | **ಯುಷ್ಮದ-ನುಜ್ಞಯಾ ಉಪಕ್ರಾಂತಂ ಶ್ರಾದ್ಧಾರ್ಚನಂ ಕರ್ಮ ಕರಿಷ್ಯೇ ||** **ಕುರುಷ್ವ ||**

---

[8] ವಂದೇ ವಿಘ್ನೇಶ್ವರಂ ದೇವಂ ಸರ್ವವಿಘ್ನಾಧಿದೈವತಮ್ | ಅಂತರಾಯ ನಿವೃತ್ತ್ಯರ್ಥಂ ತಂ ನಮಾಮಿ ಗಜಾನನಮ್ || ವಿನಾಯಕ ನಮಸ್ತೇಽಸ್ತು ಸತತಂ ಮೊದಕಪ್ರಿಯ | ಅವಿಘ್ನಂ ಕುರು ಮೇ ದೇವ ಸರ್ವ ಕಾರ್ಯೇಷು ಸರ್ವದಾ ||

[9] ಅಕ್ಷಯ್ಯಾಸನಯೋಃ ಷಷ್ಠೀ ದ್ವಿತೀಯಾವಾಹನೇ ತಥಾ | ಅನ್ನದಾನೇ ಚತುರ್ಥೀ ಚ ಶೇಷಾಃ ಸಂಬುದ್ಧಯಃ ಸ್ಮೃತಾಃ || ಇತಿ ವಿಭಕ್ತಿಸಾಮಾನ್ಯವಿಚಾರಃ ||

[10] ಇತಿ ಪೀಠಾಧಃ ದರ್ಭೌ ದದಾತಿ |

ಓಂ ಭೂರ್ಭುವಸ್ಸುವಃ ಸಂಕಲ್ಪಸಿದ್ಧಿರಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು । ಅಸ್ತು ಸಂಕಲ್ಪಸಿದ್ಧಿಃ ॥ [11] ಋಜುದರ್ಭದ್ವಯಂ ಗೃಹೀತ್ವಾ, ಅಸ್ಮತ್ ಮಾತುಃ (ಪಿತುಃ) ಪ್ರತಿಸಾಂವತ್ಸರಿಕಶ್ರಾದ್ಧೇ ಪುರೂರವಾ-ದ್ರ್ವಸಂಜ್ಞಕಾನಾಂ ವಿಶ್ವೇಷಾಂ ದೇವಾನಾಮಿದಮಾಸನಮ್ [12] । ಶ್ರಾದ್ಧರಕ್ಷಕಶ್ರೀಮಹಾವಿಷ್ಣೋ-ರಿದಮಾಸನಮ್ । ಇತಿ ವಿಪ್ರದಕ್ಷಿಣಭಾಗೇ ಪಿಠೋಪರಿ ನಿಕ್ಷಿಪ್ಯ, ಅಸ್ತು ಸುಖಾಸನಮ್ । (ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ) ಸತಿಲದ್ವಿಗುಣಿತದರ್ಭಾನ್ ಗೃಹೀತ್ವಾ, ಅಸ್ಮತ್ ಮಾತುಃ (ಪಿತುಃ) ಪ್ರತಿಸಾಂವತ್ಸರಿಕ ಶ್ರಾದ್ಧೇ ಮಾತೃಪಿತಾಮಹೀಪ್ರಪಿತಾಮಹೀನಾಂ (ಪಿತೃಪಿತಾಮಹಪ್ರಪಿತಾಮಹಾನಾಂ) ...ದಾಯೀನಾಂ (...ಶರ್ಮಣಾಂ) ...ಗೋತ್ರಾಣಾಂ ವಸುರುದ್ರಾದಿತ್ಯರೂಪಾಣಾಮಿದಮಾಸನಮ್ । ಅಸ್ತು ಸುಖಾಸನಮ್ । ಇತಿ ವಾಮಭಾಗೇ ನಿಕ್ಷಿಪ್ಯ, (ಉಪವೀತೀ) ಆಸ್ಯತಾಂ ಧರ್ಮೋಽಸಿ ವಿಶಿರಾಜಾ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತಃ । ಆಸನಾರ್ಥಮುದಕಮ್ । (ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ) **ಅಷ್ಟದಿಕ್ಷು ತಿಲಾನ್ವಿಕಿರತಿ ।** 'ಓಂ ನಿಹನ್ಮಿ ಸರ್ವಂ ಯದಮೇಧ್ಯ ವದ್ಭವೇದ್ಧತಾಶ್ಚ ಸರ್ವೇಽಸುರದಾನವಾಶ್ಚ ಯೇ । ಯೇ ರಾಕ್ಷಸಾ ಭೂತಪಿಶಾಚಗುಹ್ಯಕಾ ಹತಾ ಮಯಾ ಯಾತು ಧಾನಾಶ್ಚ ಸರ್ವೇ' ॥ ಇತಿ ಭೂತಾದೀನುತ್ಸಾದ್ಯ,

ದೇವತಾಭ್ಯಃ ಪಿತೃಭ್ಯಶ್ಚ ಮಹಾಯೋಗಿಭ್ಯ ಏವ ಚ ।

ನಮಃ ಸ್ವಧಾಯೈ ಸ್ವಾಹಾಯೈ ನಿತ್ಯಮೇವ ನಮೋ ನಮಃ ॥

ಶ್ರಾದ್ಧಭೂಮಿಂ ಗಯಾಂ ಧ್ಯಾತ್ವಾ, ಧ್ಯಾತ್ವಾ ದೇವಂ ಜನಾರ್ದನಮ್ ।

ವಸ್ವಾದೀಂಶ್ಚ ಪಿತೄನ್ ಧ್ಯಾತ್ವಾ, ತತಃ ಶ್ರಾದ್ಧಂ ಪ್ರವರ್ತಯೇ ॥ ಪ್ರವರ್ತಯ ॥ (ಉಪವೀತೀ) ಓಂ ಅಪವಿತ್ರಃ ಪವಿತ್ರೋ.......ಶುಚಿಃ । ಇತಿ ಶಾಕಾದೀನ್ಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ, ಶ್ರಾದ್ಧಾರ್ಥಂ ಮಯಾ ಸಂಪಾದಿತ-ಪದಾರ್ಥಾಃ ಶ್ರಾದ್ಧ ಹವಿರ್ಯೋಗ್ಯಾಃ ಭವಂತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು । ಶ್ರಾದ್ಧಹವಿರ್ಯೋಗ್ಯಾಃ ಭವಂತು । ವಿಶ್ವೇದೇವಸಮೀಪ ಉಪವಿಶ್ಯ, ಅರ್ಘ್ಯಾರ್ಥಂ ವಿವಿಕ್ತದೇಶೇ ಚತುರಶ್ರಮಂಡಲದ್ವಯಂ ಕೃತ್ವಾ, ಪ್ರಾಗಗ್ರದರ್ಭೋಪರಿ ಪಾತ್ರದ್ವಯಂ ನ್ಯಂಚಿ ನಿಧಾಯ, ಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ, ಉತ್ತಾನಂ ಕೃತ್ವಾ, ಉದಗಗ್ರೇ ಪವಿತ್ರೇ ನಿಧಾಯ, ಓಂ ಶಂ ನೋ ದೇವೀರಿತಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕಂ ಜಲಂ ಪೂರಯಿತ್ವಾ, [13] ಓಂ ಯವೋಽಸಿ ಧಾನ್ಯರಾಜೋಽಸಿ ವಾರುಣೋ ಮಧುಮಿಶ್ರಿತಃ । ನಿರ್ಣೋದಃ ಸರ್ವ ಪಾಪಾನಾಂ ಪವಿತ್ರಮೃಷಿಭಿಃ ಸ್ಮೃತಮ್ ॥ ಇತಿ ಯವಾನ್ವಿಕೀರ್ಯ, ಓಂ ಶುಕ್ರಮಸೀತ್ಯಾಜ್ಯಂ, ಓಂ ಗಂಧದ್ವಾರಾಮಿತಿ ಗಂಧಂ, ಓಂ

---

[11] ಸರ್ವತ್ರ ದೇವಾರ್ಚನಂ ದಕ್ಷಿಣಜಾನುಂ ನಿಪಾತ್ಯ, ವಾಮಮುದ್ಧೃತ್ಯ, ಉತ್ತರಾಭಿಮುಖ ಉಪವಿಶ್ಯ, ಕುರ್ಯಾತ್ । ಪಿತ್ರರ್ಚನಂ ತು ವಾಮಜಾನುಂ ಭೂಮೌ ನಿಧಾಯ, ದಕ್ಷಿಣಮುದ್ಧೃತ್ಯ, ಆಗ್ನೇಯಾಭಿಮುಖ ಉಪವಿಶ್ಯ, ಕುರ್ಯಾತ್ । ಅತ್ರೈವ ಚರಣಪ್ರಕ್ಷಾಲನಾಚಮನಪ್ರದಾನಾಸನೋಪವೇಶನಾನಿ ಪದಾರ್ಥಾನುಸಮಯೇನ, ಆಸನಕ್ಷಣಾವಾಹನಾರ್ಘಗಂಧಪುಷ್ಪ-ಧೂಪದೀಪಾಚ್ಛಾದನಾನಾಂ ಪದಾರ್ಥಾನಾಂ ಕೃತ್ಸ್ನಂ ಕಾಂಡಾನುಸಮಯೇನೇತಿ ಹೇಮಾದ್ರಾವನುಸಮಯನಿರ್ಣಯಃ ।

[12] ಇತ್ಯಾಸನಂ ಸ್ಪೃಶನ್ನಿವೇದ್ಯ, **ಭೂರ್ಭುವಸ್ಸುವಃ, ಅತ್ರಾಸ್ಯತಾಂ ಧರ್ಮೋಽಸಿ** । ಇತಿ ಉಪವೇಶಯೇತ್ । ವಿಪ್ರಸ್ತು **ಓಂ** ಇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ **ಜಂಘಾಭ್ಯಾಂ ಪದ್ಭ್ಯಾಂ ಧರ್ಮೋಽಸಿ ವಿಶಿರಾಜಾ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತಃ** । ಇತ್ಯುಪವಿಶೇತ್ ॥ ಇತಿ ಪ್ರಯೋಗಾಂತರೇ,

[13] ಶ್ರಾದ್ಧರಕ್ಷಕಶ್ರೀಮಹಾವಿಷ್ಣೋರರ್ಘ್ಯಪಾತ್ರಮಪಿ ಅತ್ರೈವ ಸಂಸ್ಕರೋತಿ । ಅತೋ ವಿಶ್ವೇದೇವಾರ್ಥಮೇಕಂ ವಿಷ್ಣೋ-ರಪ್ಯೇಕಂ ಇತ್ಯರ್ಘ್ಯಪಾತ್ರದ್ವಯಂ, ದ್ವೇ ವಿಶ್ವೇದೇವಾರ್ಥೇ ವಿಷ್ಣ್ವರ್ಥೇ ಏಕಮಿತಿ ಅರ್ಘ್ಯಪಾತ್ರತ್ರಯಂ ವಾ ಯೋಜ್ಯಮ್ ।

ಹಿರಣ್ಯಪಾತ್ರಮಿತಿ ಸುವರ್ಣಂ, ಓಂ ಕಾಂಡಾತ್ಕಾಂಡಾದಿತಿ ದೂರ್ವಾಃ, ಓಂ ದೇವಸ್ಯತ್ವೇತಿ ಕುಶೋದಕಂ ಚ ದತ್ವಾ, ದರ್ಭೈರ್ದೂರ್ವಾಭಿಶ್ಚ ಪ್ರಚ್ಛಾದ್ಯ, ಅರ್ಘ್ಯಪಾತ್ರೇ ಸಂಪನ್ನೇ । ಸುಸಂಪನ್ನೇ ॥ ಅಸ್ಮನ್ಮಾತುಃ (ಪಿತುಃ) ಪ್ರತಿಸಾಂವತ್ಸರಿಕ ಶ್ರಾದ್ಧೇ ಪುರೂರವಾರ್ದ್ರವಸಂಜ್ಞಕಾ ವಿಶ್ವೇದೇವಾ ವಿಷ್ಣವಃ ಅರ್ಘ್ಯೇಷು ಮಯಾ ಕೃತಮಾರಾಧನಂ ಯಥಾ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯಮಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು । ಯಥಾ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯಮಸ್ತು । ಅಥ ಪುಷ್ಪಾಕ್ಷತಾನ್ ಗೃಹೀತ್ವಾ, ಪ್ರಹ್ವೋ ಭೂತ್ವಾ,

ಓಂ ಆಗಚ್ಛಂತು ಮಹಾಭಾಗಾ ವಿಶ್ವೇದೇವಾ ಮಹಾಬಲಾಃ ।

ಯೇ ಚಾತ್ರ ಯೋಜಿತಾಃ ಶ್ರಾದ್ಧೇ ಸಾವಧಾನಾ ಭವಂತು ತೇ ॥ ಸಾವಧಾನಾಃ ಸ್ಮಃ ॥

ಓಂ ವಿಶ್ವೇದೇವಾಸ ಆಗತ ಶೃಣುತಾಮ ಇಮꣳ ಹವಮ್ । ಏದಂ ಬರ್ಹಿರ್ನಿಷೀದತ ॥ [14] ವಿಶ್ವೇದೇವಾಃ ಶೃಣುತೇಮꣳ ಹವಂ ಮೇ ಯೇ ಅಂತರಿಕ್ಷೇ ಯ ಉಪ ದ್ಯವಿ ಷ್ಠ । ಯೇ ಅಗ್ನಿಜಿಹ್ವಾ ಉತ ವಾ ಯಜತ್ರಾ ಆಸದ್ಯಾಸ್ಮಿನ್ ಬರ್ಹಿಷಿ ಮಾದಯಧ್ವಮ್ ॥ ಪುರೂರವಾರ್ದ್ರವಸಂಜ್ಞಕಾನ್ ವಿಶ್ವಾನ್ ದೇವಾನ್ [15] ಭವತ್ಸು ಆವಾಹಯಿಷ್ಯೇ । ಇತಿ ಪುಷ್ಪಾಕ್ಷತಾನ್ ಪಾದಯೋಃ ಕ್ಷಿಪೇತ್ । ಅಸ್ತು ಆವಾಹಯ । ಆವಾಹನಾರ್ಥೇ ಜಲಮ್ । ವಿಪ್ರಾಂಗುಷ್ಠಂ ಗೃಹೀತ್ವಾ, ವಿಶ್ವೇದೇವೌ ಕ್ಷಣಃ ಕ್ರಿಯೇತಾಮ್ । ಓಂ ತಥಾ । ಪ್ರಾಪ್ನುತಾಂ ಭವಂತೌ । ಪ್ರಾಪ್ನವಾವ । ಅಕ್ಷತಾನ್ ಗೃಹೀತ್ವಾ, 'ಓಂ ಯೇ ದೇವಾ ದಿವಿಭಾಗಾ ಯೇಽಂತರಿಕ್ಷಭಾಗಾ ಯೇ ಪೃಥಿವಿಭಾಗಾಃ । ತ ಇಮಂ ಯಜ್ಞಮವಂತು ತ ಇದಂ ಕ್ಷೇತ್ರಮಾವಿಶಂತು ತ ಇದಂ ಕ್ಷೇತ್ರಮನು ವಿ ವಿಶಂತು' ॥ ಇತಿ ದಕ್ಷಿಣಪಾದಜಾನ್ವಂಸಶಿರಸ್ಸು ಪೂಜಯಿತ್ವಾ, ಪುರೂರವಾರ್ದ್ರವಸಂಜ್ಞಕಾ ವಿಶ್ವೇದೇವಾ ಇದಮರ್ಚನಮ್ । ಅಸ್ತ್ವರ್ಚನಮ್ । ಜಲಮ್ । ಅರ್ಘ್ಯಪಾತ್ರಜಲಂ ಪಾತ್ರಾಂತರೇ ಗೃಹೀತ್ವಾ, 'ಓಂ ಯಾ ದಿವ್ಯಾ ಆಪಃ ಪಯಸಾ ಸಂಬಭೂವುರ್ಯಾ ಅಂತರಿಕ್ಷ ಉತಪಾರ್ಥಿವೀರ್ಯಾಃ । ಹಿರಣ್ಯವರ್ಣಾ ಯಜ್ಞಿಯಾಸ್ತಾನ ಆಪಃ ಶꣳಸ್ಯೋನಾ ಭವಂತು' ॥ ಪುರೂರವಾರ್ದ್ರವಸಂಜ್ಞಕಾ ವಿಶ್ವೇದೇವಾ ಇದಂ ವೋ ಅರ್ಘ್ಯಮ್ । ಅಸ್ತು ಅರ್ಘ್ಯಮ್ । ಜಲಮ್ । ಓಂ ಯುವಾಸುವಾಸಾಃ ....ಯಂತಃ । ಪುರೂರವಾರ್ದ್ರವ ಸಂಜ್ಞಕಾ ವಿಶ್ವೇದೇವಾಃ ಆಚ್ಛಾದನಾರ್ಥೇ ವಸ್ತ್ರ(ಕುಶ)ಮಾಚ್ಛಾದನಮ್ । ಸ್ವಾಚ್ಛಾದನಮ್ । ಜಲಮ್ । ಓಂ ಯಜ್ಞೋಪವೀತಂ ....ತೇಜಃ । ಪುರೂರವಾರ್ದ್ರವಸಂಜ್ಞಕಾ ವಿಶ್ವೇದೇವಾಃ ಧಾರಣಾರ್ಥಮುಪವೀತಮ್ । ಸೂಪವೀತಮ್ । ಜಲಮ್ । ಓಂ ಗಂಧದ್ವಾರಾಂ ....ಶ್ರಿಯಮ್ । ಪುರೂರವಾರ್ದ್ರವಸಂಜ್ಞಕಾ ವಿಶ್ವೇದೇವಾ

---

[14] ವಿಶ್ವಾಯಾಂ ದಕ್ಷಕನ್ಯಾಯಾಂ ಜಾತಾ ಧರ್ಮಾನ್ಮಹಾತ್ಮನಃ । ವಿಶ್ವೇದೇವಾ ಇತಿ ಖ್ಯಾತಾ ದೇವವರ್ಯಾ ಮಹಾಬಲಾಃ ॥
ಶಕ್ರೇಣ ಸಹ ಯೋದ್ಧೃಣಾಂ ವಿಜೇತಾರಸ್ತು ರಕ್ಷಸಾಮ್ । ಯನ್ನಾಮಸ್ಮರಣಾದೇವ ಪ್ರದ್ರವಂತ್ಯಸುರಾಃ ಕ್ಷಣಾತ್ ॥
ಬಾಣಬಾಣಾಸನಧರಾ ದ್ವಿಭುಜಾಃ ಶ್ವೇತವಾಸಸಃ । ಕೇಯೂರಿಣಃ ಕುಂಡಲಿನಃ ಕಿರೀಟಕಟಕಾನ್ವಿತಾಃ ॥
ಧೈರ್ಯಸೌಂದರ್ಯಸಂಯುಕ್ತಾ ದಿವ್ಯಸ್ರಗನುಲೇಪನಾಃ । ಇಂದ್ರಸ್ಯಾನುಚರಾಃ ಸರ್ವೇ ಗೋಪ್ತಾರಸ್ತ್ರಿದಿವಸ್ಯತೇಃ ॥ ಇತಿ ವಿಶ್ವೇದೇವವಿವೇಚನಮ್ ಪ್ರಯೋಗಾಂತರೇ,

[15] ವಿಷ್ಣೋರಪಿ ತತ್ತದ್ವಿಭಕ್ತ್ಯಾ ದೇವವಿಷ್ಣೋಃ ಸಮಾನತಂತ್ರೇಣ ಪೂಜಯಂತಿ ಕೇಚನ ಸೌಕರ್ಯಾಯ ।

ಅಲಂಕಾರಾರ್ಥೇ ಇಮೇ ವೋ ಗಂಧಾಃ [16] । ಸುಗಂಧಾಃ । ಜಲಮ್ । ಓಂ ಅರ್ಚತ ....ಷ್ಣ್ವರ್ಚತ । ಪುರೂರವಾರ್ದ್ರವಸಂಜ್ಞಕಾ ವಿಶ್ವೇದೇವಾ ಗಂಧಸ್ಯೋಪರಿ - ಅಲಂಕರಣಾರ್ಥೇ ಇಮೇ ವೋಽಕ್ಷತಾಃ । ಸ್ವಕ್ಷತಾಃ । ಜಲಮ್ । ಓಂ ಆಯನೇತೇ ....ಇಮೇ । ಪುರೂರವಾರ್ದ್ರವಸಂಜ್ಞಕಾ ವಿಶ್ವೇದೇವಾ - ಇಮಾನಿ ವೋ ದೂರ್ವಾಂಕುರಭೃಂಗರಾಜಕುಶ-ತುಲಸೀಶ್ವೇತಪತ್ರಪುಷ್ಪಾಣಿ [17] ಮಾಲ್ಯಾನಿ । ಸುಪುಷ್ಪಾಣಿ ಮಾಲ್ಯಾನಿ । ಜಲಮ್ । ಓಂ ಧೂರಸಿ ....ಧೂರ್ವಾಮಃ । ಪುರೂರವಾರ್ದ್ರವಸಂಜ್ಞಕಾ ವಿಶ್ವೇದೇವಾ ಅಯಂ ವೋ ಧೂಪಃ । ಸುಧೂಪಃ । ಜಲಮ್ । ಓಂ ಉದ್ದೀಪ್ಯಸ್ವ ....ದಿಶ । ಪುರೂರವಾರ್ದ್ರವಸಂಜ್ಞಕಾ ವಿಶ್ವೇದೇವಾ ಇಯಂ ವೋ ಜ್ಯೋತಿಃ । ಸುಜ್ಯೋತಿಃ । ಜಲಮ್ । 'ಓಂ ಯಾ ದಿವ್ಯಾ ಆಪಃ ಪಯಸಾ ಸಂಬಭೂವುರ್ಯಾ ಅಂತರಿಕ್ಷ ಉತಪಾರ್ಥಿವೀರ್ಯಾಃ । ಹಿರಣ್ಯವರ್ಣಾ ಯಜ್ಞಿಯಾಸ್ತಾನ ಆಪಃ ಶಂ ಸ್ಯೋನಾ ಭವಂತು' ॥ ಪುರೂರವಾರ್ದ್ರವಸಂಜ್ಞಕಾ ವಿಶ್ವೇದೇವಾ ಇದಂ ವಃ ಪುನರರ್ಘ್ಯಮ್ । ಅಸ್ತು ಅರ್ಘ್ಯಮ್ । ಜಲಮ್ । ಶ್ರೀಪಾದಪದ್ಮಾಭ್ಯಾಂ ನಮಃ ।

ಆಧಿವ್ಯಾಧಿಹರಂ ನೃಣಾಂ ಮೃತ್ಯುದಾರಿದ್ರ್ಯನಾಶನಮ್ ।
ಶ್ರೀಪುಷ್ಟಿಕೀರ್ತಿದಂ ವಂದೇ ವಿಪ್ರಶ್ರೀಪಾದಪಂಕಜಮ್ ॥
ವಿಪ್ರೌಘದರ್ಶನಾತ್ಸದ್ಯಃ ಕ್ಷೀಯಂತೇ ಪಾಪರಾಶಯಃ ।
ವಂದನಾನ್ಮಂಗಲಾವಾಪ್ತಿರರ್ಚನಾದಚ್ಯುತಂ ಪದಮ್ ॥

ಪುರೂರವಾರ್ದ್ರವಸಂಜ್ಞಕಾ ವಿಶ್ವೇದೇವಾ ಪಾದಾದಿಕೇಶಾಂತಂ ಯದರ್ಚಿತಂ ತತ್ಸ್ವರ್ಚಿತಮಸ್ತು । ಜಲಮ್ । **ಗಂಧಪುಷ್ಪಾಕ್ಷತಯವಕುಶಾಗ್ರಜಲಸರ್ಷಪಾಃ । ದೂರ್ವಾಶ್ಚೇತಿ ಕ್ರಮಾದ್ಯುಕ್ತಂ ಹ್ಯಷ್ಟಾರ್ಘ್ಯಂ ದ್ರವ್ಯಕಲ್ಪನಾ ॥** ಇತ್ಯೇತಾನಿ ಗೃಹೀತ್ವಾ, ಮಾತುಃ (ಪಿತುಃ) ಪ್ರತಿಸಾಂವತ್ಸರಿಕಶ್ರಾದ್ಧೇ ಪುರೂರವಾರ್ದ್ರವ ಸಂಜ್ಞಕಾ ವಿಶ್ವೇದೇವಾ ಇದಂ ವೋ ಅಷ್ಟಾರ್ಘ್ಯಂ ಸಂಪೂರ್ಣಮಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು । ಅಸ್ತ್ವಷ್ಟಾರ್ಘ್ಯಂ ಸಂಪೂರ್ಣಮ್ । ಓಮಾಪಃ । ಶಿವಾ ಆಪಃ ಸಂತು । ಪ್ರಸಾದಂ ಗೃಹ್ಣಾತಿ 'ಓಂ ಶತಮಾನಂ ಭವತಿ...॥' ಇತಿ ॥ ಮಾತುಃ (ಪಿತುಃ) ಪ್ರತಿ ಸಾಂವತ್ಸರಿಕಶ್ರಾದ್ಧೇ ಪುರೂರವಾರ್ದ್ರವಸಂಜ್ಞಕಾ ವಿಶ್ವೇದೇವಾ ಆಸನಾದ್ಯರ್ಘ್ಯಾಂತಂ ಭವತ್ಸು ಮಯಾ ಕೃತಮಾರಾಧನಂ ಯಥಾ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯಮಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು । ಯಥಾ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯಮಸ್ತು ॥

ಯುಷ್ಮದನುಜ್ಞಯಾ ಅಸ್ಮನ್ಮಾತೃಣಾಂ (ಪಿತೄಣಾಂ) ಅರ್ಚನಂ ಕರಿಷ್ಯೇ ॥ ಕುರುಷ್ವ ॥ (ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ)

---

[16] ಮಸ್ತಕೇ ಲಾಪನಕಾಲೇ ಏವ ಪವಿತ್ರನಿಷೇಧ ಇತಿ ಮತೇ ದಾನೇ ಪವಿತ್ರನಿಷೇಧೋ ನ । ದಾನಲಾಪನಯೋರು-ಭಯೋರಪಿ ಪವಿತ್ರಪ್ರತಿಷೇಧಮತೇ ತು ತೇ ಪವಿತ್ರೇ ಪಾತ್ರಾಂತರೇ ನಿಧಾಯ ಗ್ರಂಥಿರಹಿತೇಽನ್ಯಪವಿತ್ರೇ ಧೃತ್ವಾ ಗಂಧದಾನಾದಿಕಂ ಕೃತ್ವಾ ಪವಿತ್ರೇ ತ್ಯಕ್ತ್ವಾ ಪೂರ್ವಧೃತೇ ಗ್ರಂಥಿಮತೀ ಪವಿತ್ರೇ ಧಾರಯೇತ್ । ಗಂಧಲಾಪನಂ ತು ಯಥಾಕಥಂಚಿತ್ತಿರ್ಯಗ್ಲೇಪನಮಾತ್ರಂ ಗಂಧದಾನೋತ್ತರಂ ಪೂಜೋತ್ತರಂ ವಾ ಕಾರ್ಯಮ್ । ಇತಿ ।

[17] ದೂರ್ವಾಂಕುರಭೃಂಗರಾಜಕುಶತುಲಸೀಶ್ವೇತಪತ್ರಪುಷ್ಪಾಣಾಂ ಮಧ್ಯೇ ಯಥಾ ಸಂಭವ-ಇಮಾನಿ ಪುಷ್ಪಾಣಿ ।

ಅಥ ಮಾತೃ (ಪಿತೃ) ವಾಮಭಾಗೇ ವಿವಿಕ್ತದೇಶೇ ವಾ ದಕ್ಷಿಣಾಗ್ರಾನ್ ದರ್ಭಾನಾಸ್ತೀರ್ಯ, ತೇಷು ತ್ರೀಣಿ [18] ಸ್ವಧಾಪಾತ್ರಾಣಿ ನ್ಯಂಚಿ ನಿಧಾಯ, ಪಿತ್ರ್ಯೇ ತು ದಕ್ಷಿಣಾಗ್ರಂ ತ್ರಿದರ್ಭಪವಿತ್ರಂ ನಿಧಾಯ, ತೂಷ್ಣೀಂ ಸಂಸ್ಕೃತಾಭಿರದ್ಭಿರುತ್ತಾನಾನಿ ಪಾತ್ರಾಣಿ ಕೃತ್ವಾ, ಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ, ತಿರಃ ಪವಿತ್ರಂ ಅಪ ಆನಯತಿ ।
ಓಂ ಆಮ ಆಗಚ್ಛಂತು ಪಿತರೋ ದೇವಯಾನಾನ್ನ್ಮುದ್ರಾನ್ ಸಲಿಲಾನ್ ಸುಪರ್ಣಾನ್ । ಅಸ್ಮಿನ್ ಯಜ್ಞೇ ಸರ್ವಕಾಮಾಂಲ್ಲಭಂತೇऽಕ್ಷೀಯಮಾಣಾ ಉಪದುಹ್ಯಂತಾಮಿಮಾಃ ಮಾತೃಪಿತಾಮಹೀಪ್ರಪಿತಾ-ಮಹೀಭ್ಯೋ (ಪಿತೃಪಿತಾಮಹಪ್ರಪಿತಾಮಹೇಭ್ಯೋ) ವೋ ಗೃಹ್ಣಾಮಿ ॥ ಇತಿ ಜಲಂ ಪೂರಯಿತ್ವಾ, ಪವಿತ್ರಮುದ್ಧೃತ್ಯ, ತಿಲಾನಾವಪತಿ । ಓಂ ತಿಲೋऽಸಿ ಸೋಮ ದೈವತ್ಯೋ ಗೋಸವೋ[19] ದೇವನಿರ್ಮಿತಃ । ಪ್ರತ್ನವದ್ಭಿಃ ಪ್ರತ್ನಸ್ಸಧ ಏಹಿ ಮಾತೃಪಿತಾಮಹೀಪ್ರಪಿತಾಮಹೀಃ (ಪಿತೃಪಿತಾಮಹ-ಪ್ರಪಿತಾಮಹಾನ್) ಇಮಾಂ ಲ್ಲೋಕಾನ್ ಪ್ರೀಣಯಾಹಿನಃ ಸ್ವಧಾ ನಮಃ ॥ ತಿರಃ ಪವಿತ್ರಂ ಮಧ್ವಾನಯತಿ ಓಂ ಮಧುವಾತೇತ್ಯಾದಿ ತ್ರಿಭಿಃ । ಅಥ ಸರ್ವಾಭಿರಂಗುಲೀಭಿಸ್ಸಮುದಿತಾಭಿರ್ಲೋಡಯತಿ । ಓಂ ಸೋಮಸ್ಯ ತ್ವಿಷಿರಸಿತವೇವಮೇ ತ್ವಿಷಿರ್ಭೂಯಾ ದಮೃತಮಸಿ ಮೃತ್ಯೋರ್ಮಾ ಪಾಹಿ ದಿದ್ಯೋನ್ಮಾಪಾಹಿ । ಇತಿ । ತತ್ರ ಪತಿತಂ ಯತ್ಕಿಂಚಿತೃಣಾದಿಕಂ ನೈರ್ಋತ್ಯಾಂ ದಿಶಿ ನಿರಸ್ಯತಿ । ಓಂ ಅವೇಷ್ಟಾದಂದಶೂಕಾ ನ್ನಿರಸ್ತನ್ನಮುಚೇಃ ಶಿರಃ । ಇತ್ಯಪ ಉಪಸ್ಪೃಶ್ಯ, ಓಂ ಶಂನೋ ದೇವೀರಿತ್ಯಭಿಮೃಶ್ಯ, ಓಂ ಹಿರಣ್ಯಪಾತ್ರಮಿತಿ ಸುವರ್ಣಂ ನಿಧಾಯ, ಓಂ ಗಂಧದ್ವಾರಾಮಿತಿ ಗಂಧಂ, ಓಂ ಅರ್ಚತ ಪ್ರಾರ್ಚತ ಇತ್ಯಕ್ಷತಾನ್, ಓಂ ಆಯನೇತೇ ಇತಿ ಪುಷ್ಪಾಣಿ, ಓಂ ಕಾಂಡಾತ್ಕಾಂಡಾದಿತಿ ದೂರ್ವಾಶ್ಚ ದತ್ವಾ, ದರ್ಭೈರ್ದೂರ್ವಾಭಿಶ್ಚ ಪ್ರಚ್ಛಾದ್ಯ, ಅರ್ಘ್ಯಪಾತ್ರಾಣಿ ಸಂಪನ್ನಾನಿ । ಸುಸಂಪನ್ನಾನಿ ॥ ಮಾತುಃ (ಪಿತುಃ) ಪ್ರತಿಸಾಂವತ್ಸರಿಕ ಶ್ರಾದ್ಧೇ ಮಾತೃಪಿತಾಮಹೀಪ್ರಪಿತಾಮಹ್ಯಃ (ಪಿತೃಪಿತಾಮಹಪ್ರಪಿತಾಮಹಾಃ) ವಸುರುದ್ರಾದಿತ್ಯರೂಪಾಃ ಅರ್ಘ್ಯೇಷು ಮಯಾ ಕೃತಮಾರಾಧನಂ ಯಥಾಶಾಸ್ತ್ರೀಯಮಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು । ಯಥಾ-ಶಾಸ್ತ್ರೀಯಮಸ್ತು ।
ಅಥ ವಾಮಹಸ್ತಾಂಗುಷ್ಠಾನಾಮಿಕಾಭ್ಯಾಂ ತತ್ರೈವ ಭುವಂ ಸ್ಪೃಷ್ಟ್ವಾ, ಓಂ ಯೇ ಪಾರ್ಥಿವಾಸಃ ಪಿತರೋ ಯೇऽಂತರಿಕ್ಷೇ ಯೇ ದಿವಿ ಯೇ ವಾಮೃತಾ ಬಭೂವು ಸ್ತೇऽಸ್ಮಿನ್ಯಜ್ಞೇ ಸಮವಯಂತಾಮ್ । ಇತಿ ಜಪಿತ್ವಾ, **ಅಥ ಭೋಜನಸ್ಥಾನೇಷ್ವಾಸನೇಷು ಚ ಸಸಿಕತತಿಲಾನ್ವಿಕಿರತಿ ।** ಓಂ ಅಪಹತಾ ಅಸುರಾ ರಕ್ಷಾಂಸಿ ಪಿಶಾಚಾ ಯೇ ಕ್ಷಿಯಂತಿ ಪೃಥಿವೀಮನು । ಅನ್ಯತ್ರೈತೋ ಗಚ್ಛಂತು ಯತ್ರಾಸಾಂ [20] ಗತಂ ಮನಃ ॥ ಅಥೈನಮದ್ಭಿ ರವೋಕ್ಷತಿ । ಓಂ ಉದೀರತಾಮವರ ಉತ್ಪರಾಸ ಉನ್ಮಧ್ಯಮಾಃ ಪಿತರಃ ಸೋಮ್ಯಾಸಃ । ಅಸುಂ ಯ ಈಯುರ ವೃಕಾ ಋತಜ್ಞಾಸ್ತಾನೋऽವಂತು [21] ಮಾತರೋ ಹವೇಷು ॥ ಇತಿ, ಸತಿಲ-ಪುಷ್ಪಾಣ್ಯಂಜಲಾವಾದಾಯ, ಪ್ರಹ್ವೋ ಭೂತ್ವಾ,

---

[18] ಏಕಮೇವ ವಾ

[19] ಗೋಸವೇ ಇತ್ಯಪಿ ಪಾಠಾಂತರಮ್

[20] 'ಯತ್ರೈಷಾಂ ಗತಂ ಮನಃ' ಇತಿಪುಂಸಾಮ್ ।

[21] 'ತೇನೋऽವಂತು ಪಿತರೋ ಹವೇಷು' ಇತಿಪುಂಸಾಮ್ ।

ಓಂ ಆಯಾ꠱ತ ಪಿತರಃ ಸೋ॒ಮ್ಯಾ ಗಂಭೀ॒ರೈಃ ಪ॒ಥಿಭಿಃ॑ ಪೂ॒ರ್ವ್ಯೈಃ । ಪ್ರ॒ಜಾಮ॒ಸ್ಮಭ್ಯಂ॑ ದದ॒ತೋ ರ॒ಯಿಂ ಚ ದೀರ್ಘಾ॒ಯು॒ತ್ವಂ ಚ ಶ॒ತಶಾ॑ರದಂ ಚ ॥ ಉದೀ॑ರಾಣಾ ಇ॒ಹ ಸಂ॑ತು ನಃ ಸೋ॒ಮ್ಯಾಃ ಪಿ॒ತರಃ॑ ಪಿತಾಮ॒ಹಾಃ ಪ್ರಪಿತಾಮ॒ಹಾಶ್ಚಾನು॒ಗೈಃ ಸ॒ಹ । ಅ॒ಸುಂ॒ಗ॒ಮಾಃ ಸ॑ತ್ಯಯು॒ಜೋ ವೃ॒ಕಾಸ॒ ಆನೋ॑ವಂತು [22] ಪಿ॒ತರೋ॒ಽದ್ಯಾಗ॑ಮಂತು ॥ ಏಹ ಗ॑ಚ್ಛಂತು ಪಿ॒ತರೋ॑ ಹ॒ವಿಷೇ॒ ಅತ್ತ॒ವೇ । ಅ॒ಸ್ಮಿನ್ಯ॒ಜ್ಞೇ ಬ॒ರ್ಹಿಷ್ಯಾ ನಿ॒ಷದ್ಯ॑ । ಮಾ ವೀ॑ರಃ ಪ್ರ॒ಮಾಯು॑ನಕ್ ॥ ಇತಿ ಪಠಿತ್ವಾ, ಅಸ್ಮತ್ ಮಾತುಃ (ಪಿತುಃ) ಪ್ರತಿಸಾಂವತ್ಸರಿಕಶ್ರಾದ್ಧೇ ಅಸ್ಮನ್ಮಾತೃಪಿತಾಮಹೀಪ್ರಪಿತಾಮಹೀಃ (ಪಿತೃಪಿತಾಮಹಪ್ರಪಿತಾಮಹಾನ್) -ದಾಯೀಃ (-ಶರ್ಮಣಃ) -ಗೋತ್ರಾಃ (-ಗೋತ್ರಾನ್) ವಸುರುದ್ರಾದಿತ್ಯರೂಪಾಃ (ವಸುರುದ್ರಾದಿತ್ಯರೂಪಾನ್ [23]) ಭವತ್ಸು ಆವಾಹಯಾಮಿ । ಇತ್ಯಾಸನೇಷು ಸತಿಲಪುಷ್ಪಾಣಿ ನಿಧಾಯ, (ಕ್ರಮೇಣ) ಆವಾಹಯೇತ್ । ಅಸ್ತು ಆವಾಹಯ । (ಉಪವೀತೀ) ಆವಾಹನಾರ್ಥಮುದಕಮ್ ಇತಿ ದತ್ವಾ, (ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ) ವಸುರುದ್ರಾದಿತ್ಯರೂಪಾಃ ಕ್ಷಣಃ ಕ್ರಿಯಂತಾಮ್ । ಓಂ ತಥಾ ಪ್ರಾಪ್ನುವಂತು ಭವಂತಃ । ಪ್ರಾಪ್ನುವಾಮ । (ಉಪವೀತೀ) ಹಸ್ತೋದಕಮ್ । (ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ) ತತಸ್ತೈರ್ವಾಮಭಾಗೇ ಶಿರೋಂಽಸಜಾನುಪಾದಂ ತೂಷ್ಣೀಮರ್ಚಯಿತ್ವಾ, ಇದಮಿದಮರ್ಚನಮ್ । ಅಸ್ತ್ವರ್ಚನಮ್ । (ಉಪವೀತೀ) ಹಸ್ತೋದಕಮ್ । (ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ) ಪಾತ್ರಾಂತರೇ ಅರ್ಘ್ಯಜಲಂ ಗೃಹೀತ್ವಾ, ವಿಪ್ರಹಸ್ತೇ ದದ್ಯಾತ್ । 'ಓಂ ಯಾ ದಿ॒ವ್ಯಾ ಆಪಃ॒ ಪಯ॑ಸಾ ಸಂಬಭೂ॒ವುರ್ಯಾ ಅ॒ಂತರಿ॑ಕ್ಷ ಉ॒ತಪಾರ್ಥಿ॑ವೀ॒ರ್ಯಾಃ । ಹಿರ॑ಣ್ಯವರ್ಣಾ ಯ॒ಜ್ಞಿಯಾ॒ಸ್ತಾ॒ನ ಆಪ॒ಃ ಶ॒ಸ್ಯೋ॒ನಾ ಭ॑ವಂತು' ॥ ಮಾತುಃ (ಪಿತುಃ) ಪ್ರತಿಸಾಂವತ್ಸರಿಕಶ್ರಾದ್ಧೇ ವಸುರುದ್ರಾದಿತ್ಯರೂಪಾಃ ಇದಂ ವೋ ಅರ್ಘ್ಯಂ, ಇದಂ ವೋ ಅರ್ಘ್ಯಂ, ಇದಂ ವೋ ಅರ್ಘ್ಯಂ, ಇತಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕಂ ತ್ರಿಃ । ಅಸ್ತ್ವರ್ಘ್ಯಮ್ । (ಉಪವೀತೀ) ಹಸ್ತೋದಕಮ್ । (ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ) ಓಂ ಯುವಾಸುವಾಸಾಃ ....ಯಂತಃ । ವಸುರುದ್ರಾದಿತ್ಯರೂಪಾಃ ಆಚ್ಛಾದನಾರ್ಥೇ ವಸ್ತ್ರ(ಕುಶ)ಮಾಚ್ಛಾದನಮ್ । ಸ್ವಾಚ್ಛಾದನಮ್ । (ಉಪವೀತೀ) ಹಸ್ತೋದಕಮ್ । (ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ) । ಓಂ ಯಜ್ಞೋಪವೀತಂ ....ತೇಜಃ । ವಸುರುದ್ರಾದಿತ್ಯರೂಪಾಃ ಧಾರಣಾರ್ಥಮುಪವೀತಮ್ । ಸೂಪವೀತಮ್ । (ಉಪವೀತೀ) ಹಸ್ತೋದಕಮ್ । (ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ) । ಓಂ ಗಂಧದ್ವಾರಾಂ ....ಶ್ರಿಯಮ್ । ವಸುರುದ್ರಾದಿತ್ಯರೂಪಾಃ ಅಲಂಕಾರಾರ್ಥೇ ಇಮೇ ವೋ ಗಂಧಾಃ । ಸುಗಂಧಾಃ । (ಉಪವೀತೀ) ಹಸ್ತೋದಕಮ್ । (ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ) । ಓಂ ಅರ್ಚತ ....ಷ್ಣ್ವರ್ಚತ । ವಸುರುದ್ರಾದಿತ್ಯರೂಪಾಃ ಗಂಧಸ್ಯೋಪರ್ಯಲಂಕರಣಾರ್ಥೇ ಇಮೇ ವಸ್ತಿಲಾಃ । ಸಂತು ತಿಲಾಃ । (ಉಪವೀತೀ) ಹಸ್ತೋದಕಮ್ । (ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ) । ಓಂ ಆಯನೇತೇ ....ಇಮೇ । ವಸುರುದ್ರಾದಿತ್ಯರೂಪಾಃ ಇಮಾನಿ ವಃ ದೂರ್ವಾಂಕುರಭೃಂಗರಾಜಕುಶತುಲಸೀಶ್ವೇತಪತ್ರಪುಷ್ಪಾಣಿ ಮಾಲ್ಯಾನಿ । ಸುಪುಷ್ಪಾಣಿ ಮಾಲ್ಯಾನಿ । (ಉಪವೀತೀ) ಹಸ್ತೋದಕಮ್ । (ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ) । ಓಂ

[22] ಆನೋ ಭವಂತು, ಆನೋ ಹವಂ ಇತ್ಯಪಿ ಪಾಠಾಂತರಮ್ ಪ್ರಯೋಗಾಂತರೇಷು ।

[23] ಶುಕ್ಲಾಂಬರಾಃ ಶುಕ್ಲಗಂಧಾಃ ಶುಕ್ಲಯಜ್ಞೋಪವೀತಿನಃ । ಆತ್ಮಾಭಿಮುಖಮಾಸೀನಾ ಜ್ಞಾನಮುದ್ರಾ ನಿರಾಯುಧಾಃ ॥ ವಸವಃ ಪಿತರೋ ಜ್ಞೇಯಾ ರುದ್ರಾಸ್ತತ್ರ ಪಿತಾಮಹಾಃ । ಪಿತುಃ ಪಿತಾಮಹಾಃ ಪ್ರೋಕ್ತಾ ಆದಿತ್ಯಾ ಬರ್ಹಿಷಿ ಸ್ಥಿತಾಃ ॥ ಇತಿ ಪಿತೃ-ಸ್ವರೂಪವರ್ಣನಮ್,

ಧೂರಸಿ ....ಧೂರ್ವಾಮಃ । ವಸುರುದ್ರಾದಿತ್ಯರೂಪಾಃ ಅಯಂ ವೋ ಧೂಪಃ । ಸುಧೂಪಃ । (ಉಪವೀತೀ) ಹಸ್ತೋದಕಮ್ । (ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ) । ಓಂ ಉದ್ದೀಪ್ಯಸ್ವ ....ದಿಶ । ವಸುರುದ್ರಾದಿತ್ಯರೂಪಾಃ ಇಯಂ ತೇ ಜ್ಯೋತಿಃ । ಸುಜ್ಯೋತಿಃ । (ಉಪವೀತೀ) ಹಸ್ತೋದಕಮ್ । (ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ) । 'ಓಂ ಯಾ ದಿವ್ಯಾ ಆಪಃ ಪಯಸಾ ಸಂಬಭೂವುರ್ಯಾ ಅಂತರಿಕ್ಷ ಉತಪಾರ್ಥಿವೀರ್ಯಾಃ । ಹಿರಣ್ಯವರ್ಣಾ ಯಜ್ಞಿಯಾಸ್ತಾನ ಆಪಃ ಶಂ ಸ್ಯೋನಾ ಭವಂತು' ॥ ವಸುರುದ್ರಾದಿತ್ಯರೂಪಾಃ ಇದಂ ವಃ ಪುನರರ್ಘ್ಯಮ್ । ಅಸ್ತು ಅರ್ಘ್ಯಮ್ । (ಉಪವೀತೀ) ಹಸ್ತೋದಕಮ್ । ಶ್ರೀಪಾದಪದ್ಮಾಭ್ಯಾಂ ನಮಃ ।

ಆಧಿವ್ಯಾಧಿಹರಂ ನೃಣಾಂ ಮೃತ್ಯುದಾರಿದ್ರ್ಯನಾಶನಮ್ ।

ಶ್ರೀಪುಷ್ಟಿಕೀರ್ತಿದಂ ವಂದೇ ವಿಪ್ರಶ್ರೀಪಾದಪಂಕಜಮ್ ॥

ವಿಪ್ರೌಘದರ್ಶನಾತ್ಸದ್ಯಃ ಕ್ಷೀಯಂತೇ ಪಾಪರಾಶಯಃ ।

ವಂದನಾನ್ಮಂಗಲಾವಾಪ್ತಿರರ್ಚನಾದಚ್ಯುತಂ ಪದಮ್ ॥

(ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ) । ವಸುರುದ್ರಾದಿತ್ಯರೂಪಾಃ ಕೇಶಾದಿಚರಣಾಂತಂ ಇದಮಿದಮರ್ಚನಮ್ । ಅಸ್ತ್ವರ್ಚನಮ್ । **ಉಶಿರಂ ಚಂದನಂ ಚೈವ ತಿಲದೂರ್ವಾಕುಶಾಗ್ರಕಮ್ । ತುಲಸೀಭೃಂಗಪತ್ರಾಣಿ ಜಲಂ ಚಾಷ್ಟಾರ್ಘ್ಯ ಮುಚ್ಯತೇ ॥** ಇತ್ಯೇತಾನಿ ಗೃಹೀತ್ವಾ, ಅಸ್ಮತ್ ಮಾತುಃ (ಪಿತುಃ) ಪ್ರತಿಸಾಂವತ್ಸರಿಕಶ್ರಾದ್ಧೇ ಮಾತೃಪಿತಾಮಹೀಪ್ರಪಿತಾಮಹ್ಯಃ (ಪಿತೃಪಿತಾಮಹಪ್ರಪಿತಾಮಹಾಃ) ..ದಾಯ್ಯಃ (..ಶರ್ಮಣಃ) ...ಗೋತ್ರಾಃ ...ರೂಪಾಃ ಇದಂ ವೋ ಅಷ್ಟಾರ್ಘ್ಯಂ ಸಂಪೂರ್ಣಮಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು । ಅಸ್ತ್ವಷ್ಟಾರ್ಘ್ಯಂ ಸಂಪೂರ್ಣಮ್ । (ಉಪವೀತೀ) ಓಮಾಪಃ । ಶಿವಾ ಆಪಃ ಸಂತು । ಅಸ್ಮತ್ ಮಾತುಃ (ಪಿತುಃ) ಪ್ರತಿಸಾಂವತ್ಸರಿಕಶ್ರಾದ್ಧೇ ಮಾತೃಪಿತಾಮಹೀಪ್ರಪಿತಾಮಹ್ಯಃ (ಪಿತೃಪಿತಾಮಹಪ್ರಪಿತಾಮಹಾಃ) ವಸುರುದ್ರಾದಿತ್ಯರೂಪಾಃ ಆಸನಾದ್ಯರ್ಘ್ಯಾಂತಂ ಮಯಾ ಕೃತಮಾರಾಧನಂ ಯಥಾಶಾಸ್ತ್ರೀಯಮಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು । ಯಥಾಶಾಸ್ತ್ರೀಯಮಸ್ತು ॥ ಪ್ರಸಾದಂ ಗೃಹ್ಣಾತಿ 'ಓಂ ಶತಮಾನಂ ಭವತಿ...' ಇತಿ ॥

ಓಂ ಭೂರ್ಭುವಸ್ಸುವಃ ಸಂಕಲ್ಪಸಿದ್ಧಿರಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು । ಅಸ್ತು ಸಂಕಲ್ಪಸಿದ್ಧಿಃ ॥ ಓಂ ತದ್ವಿಷ್ಣೋಃ ಪರಮಂ ...., ಶ್ರಾದ್ಧರಕ್ಷಕಶ್ರೀಮಹಾವಿಷ್ಣುಂ ಭವತ್ಸು ಆವಾಹಯಾಮಿ । ಅಸ್ತು ಆವಾಹಯ । ಜಲಮ್ । ವಿಪ್ರಾಂಗುಷ್ಠಂ ಗೃಹೀತ್ವಾ, ಶ್ರಾದ್ಧರಕ್ಷಕಶ್ರೀಮಹಾವಿಷ್ಣೋ ಕ್ಷಣಃ ಕ್ರಿಯತಾಮ್ । ಓಂ ತಥಾ । ಪ್ರಾಪ್ನೋತು ಭವಾನ್ । ಪ್ರಾಪ್ನವಾನಿ । ಜಲಮ್ । ಓಂ ಇದಂ ವಿಷ್ಣುರ್ವಿಚಕ್ರಮೇ...., ಶ್ರಾದ್ಧರಕ್ಷಕಶ್ರೀಮಹಾ-ವಿಷ್ಣೋರಿದಮರ್ಚನಮ್ । ಅಸ್ತ್ವರ್ಚನಮ್ । ಜಲಮ್ । 'ಓಂ ಯಾ ದಿವ್ಯಾ ಆಪಃ ಪಯಸಾ ಸಂಬಭೂವುರ್ಯಾ ಅಂತರಿಕ್ಷ ಉತಪಾರ್ಥಿವೀರ್ಯಾಃ । ಹಿರಣ್ಯವರ್ಣಾ ಯಜ್ಞಿಯಾಸ್ತಾನ ಆಪಃ ಶಂ ಸ್ಯೋನಾ ಭವಂತು' ॥ ಶ್ರಾದ್ಧರಕ್ಷಕಶ್ರೀಮಹಾವಿಷ್ಣೋರಿದಮರ್ಘ್ಯಮ್ । ಅಸ್ತ್ವರ್ಘ್ಯಮ್ । ಜಲಮ್ । ಓಂ ಯುವಾ ಸುವಾಸಾಃ ....., ಶ್ರಾದ್ಧರಕ್ಷಕಶ್ರೀಮಹಾವಿಷ್ಣೋರಾಚ್ಛಾದನಾರ್ಥೇ ವಸ್ತ್ರ(ಕುಶ)ಮಾಚ್ಛಾದನಮ್ । ಸ್ವಾಚ್ಛಾದನಮ್ । ಜಲಮ್ । ಓಂ ಯಜ್ಞೋಪವೀತಂ ..., ಶ್ರಾದ್ಧರಕ್ಷಕಶ್ರೀಮಹಾವಿಷ್ಣೋರ್ಧಾರಣಾರ್ಥ-ಮುಪವೀತಮ್ । ಸೂಪವೀತಮ್ । ಜಲಮ್ । ಓಂ ಹಿರಣ್ಯಪಾತ್ರಂ ಮಧೋಃ...., ಶ್ರಾದ್ಧರಕ್ಷಕಶ್ರೀಮಹಾ-

ವಿಷ್ಣೋಸ್ಸರ್ವಾಭರಣಾರ್ಥೇ ಕಿಂಚಿದ್ಧಿರಣ್ಯಮ್ । ಸುಹಿರಣ್ಯಮ್ । ಜಲಮ್ । ಓಂ ಗಂಧದ್ವಾರಾಂ ...., ಶ್ರಾದ್ಧರಕ್ಷಕಶ್ರೀಮಹಾವಿಷ್ಣೋರಿಮೇ ತೇ ಗಂಧಾಃ । ಸುಗಂಧಾಃ । ಜಲಮ್ । ಓಂ ಅರ್ಚತ ಪ್ರಾರ್ಚತ...., ಶ್ರಾದ್ಧರಕ್ಷಕಶ್ರೀಮಹಾವಿಷ್ಣೋರಿಮೇ ತೇ ಶುದ್ಧಾಕ್ಷತಾಃ । ಸಂತು ಶುದ್ಧಾಕ್ಷತಾಃ । ಜಲಮ್ । ಓಂ ಆಯನೇತೇ ....., ಶ್ರಾದ್ಧರಕ್ಷಕಶ್ರೀಮಹಾವಿಷ್ಣೋರಿಮಾನಿ ತೇ ದೂರ್ವಾಂಕುರಭೃಂಗರಾಜಕುಶತುಲಸೀಶ್ವೇತಪತ್ರ-ಪುಷ್ಪಾಣಿ ಮಾಲ್ಯಾನಿ । ಸುಪುಷ್ಪಾಣಿ ಮಾಲ್ಯಾನಿ । ಜಲಮ್ । ಓಂ ಧೂರಸಿ....., ಶ್ರಾದ್ಧರಕ್ಷಕ-ಶ್ರೀಮಹಾವಿಷ್ಣೋರಯಂ ತೇ ಧೂಪಃ । ಸುಧೂಪಃ । ಜಲಮ್ । ಓಂ ಉದ್ದೀಪ್ಯಸ್ವ.... ಶ್ರಾದ್ಧರಕ್ಷಕ-ಶ್ರೀಮಹಾವಿಷ್ಣೋರಿಯಂ ತೇ ಜ್ಯೋತಿಃ । ಸುಜ್ಯೋತಿಃ । ಜಲಮ್ । 'ಓಂ ಯಾ ದಿ॒ವ್ಯಾ ಆಪಃ॒ ಪಯ॑ಸಾ ಸಂಬಭೂ॒ವು ರ್ಯಾ ಅಂ॒ತರಿ॑ಕ್ಷ ಉ॒ತಪಾರ್ಥಿ॑ವೀ॒ರ್ಯಾಃ । ಹಿರ॑ಣ್ಯವರ್ಣಾ ಯ॒ಜ್ಞಿಯಾ॒ಸ್ತಾ॒ನ ಆಪಃ॒ ಶ॒ಸ್ಯೋ॒ನಾ ಭ॑ವಂತು' ॥ ಶ್ರಾದ್ಧರಕ್ಷಕಶ್ರೀಮಹಾವಿಷ್ಣೋರಿದಂ ತೇ ಪುನರರ್ಘ್ಯಮ್ । ಅಸ್ತ್ವರ್ಘ್ಯಮ್ । ಜಲಮ್ । ಶ್ರೀಪಾದ ಪದ್ಮಾಭ್ಯಾಂ ನಮಃ । **ಆಧಿವ್ಯಾಧಿಹರಂ ನೃಣಾಂ ಮೃತ್ಯುದಾರಿದ್ರ್ಯನಾಶನಮ್ ।**

ಶ್ರೀಪುಷ್ಟಿಕೀರ್ತಿದಂ ವಂದೇ ವಿಷ್ಣುಶ್ರೀಪಾದಪಂಕಜಮ್ ॥

ವಿಪ್ರೌಘದರ್ಶನಾತ್ಸದ್ಯಃ ಕ್ಷೀಯಂತೇ ಪಾಪರಾಶಯಃ ।

ವಂದನಾನ್ಮಂಗಲಾವಾಪ್ತಿರರ್ಚನಾದಚ್ಯುತಂ ಪದಮ್ ॥

ಶ್ರಾದ್ಧರಕ್ಷಕಶ್ರೀಮಹಾವಿಷ್ಣವೇ ನಮಃ । ಪಾದಾದಿಕೇಶಾಂತಂ ಯದರ್ಚಿತಂ ತತ್ಸ್ವರ್ಚಿತಮಸ್ತು । ಜಲಮ್ । ಶ್ರಾದ್ಧರಕ್ಷಕ ಶ್ರೀಮಹಾವಿಷ್ಣೋ ಇದಂ ತೇ ಅಷ್ಟಾರ್ಘ್ಯಂ ಸಂಪೂರ್ಣಮಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು । ಅಸ್ತ್ವಷ್ಟಾರ್ಘ್ಯಂ ಸಂಪೂರ್ಣಮ್ । **ಅಂಜನಾಭ್ಯಂಜನವಾಸಃ ಶುದ್ಧಜಲಸಮಸ್ತೋಪಚಾರಾಃ, ಓಂ ಆಪಃ । ಶಿವಾ ಆಪಸ್ಸಂತು ।** ಅಸ್ಮತ್ ಮಾತುಃ (ಪಿತುಃ) ಪ್ರತಿಸಾಂವತ್ಸರಿಕಶ್ರಾದ್ಧೇ ಶ್ರಾದ್ಧರಕ್ಷಕಶ್ರೀಮಹಾ-ವಿಷ್ಣುಮುದ್ದಿಶ್ಯ - ಆಸನಾದ್ಯರ್ಘ್ಯಾಂತಂ ಮಯಾ ಕೃತಮಾರಾಧನಂ ಯಥಾಶಾಸ್ತ್ರೀಯಮಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು । ಯಥಾಶಾಸ್ತ್ರೀಯಮಸ್ತು ॥

ಪೃಥಿವ್ಯೈ ನಮಃ । ಮಂಡಲೋದ್ವರ್ತನಂ ಪಾತ್ರಾಸಾದನಂ ಚ ಕರಿಷ್ಯೇ । ಕುರುಷ್ವ ।

ಭೋಜನಸ್ಥಾನೇ ವಿಶ್ವೇಷಾಂ ದೇವಾನಾಂ ವಿಷ್ಣೂನಾಂ ಚ ಚತುರಸ್ರಮಂಡಲಂ ಕೃತ್ವಾ, ಪಿತೄಣಾಂ ವೃತ್ತಮಂಡಲಂ ರಚಯಿತ್ವಾ, ಸಾಲಿಗ್ರಾಮಶ್ರೀಮಹಾವಿಷ್ಣವೇ ನಮಃ । ಭೋಜನಾರ್ಥೇ ಸುವರ್ಣಮಯಪಾತ್ರಂ ಕಲ್ಪಯಾಮಿ । ಸುಪಾತ್ರಂ ಕಲ್ಪಯ । ಪುರೂರವಾರ್ದ್ರವಸಂಜ್ಞಕಾನಾಂ ವಿಶ್ವೇಷಾಂ ದೇವಾನಾಂ ಭೋಜನಾರ್ಥೇ ಸುವರ್ಣಮಯಪಾತ್ರಂ ಕಲ್ಪಯಾಮಿ । ಸುಪಾತ್ರಂ ಕಲ್ಪಯ । (ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ) ವಸುರುದ್ರಾದಿತ್ಯರೂಪಾಣಾಂ ಭೋಜನಾರ್ಥೇ ಪ್ರತ್ಯೇಕಂ ರಜತಮಯಪಾತ್ರಂ ಕಲ್ಪಯಾಮಿ । ಸುಪಾತ್ರಂ ಕಲ್ಪಯ । (ಉಪವೀತೀ) ಅಥ ಭೂಮೌ ವೃತ್ತಮಂಡಲೋಪರಿ ಅನ್ನಪಾತ್ರಂ ನಿಧಾಯ, ದಕ್ಷಿಣಾಭಿಮುಖೋಪವಿಶ್ಯ, **ಶ್ರೀಮತ್ಪುಂಡರೀಕಾಕ್ಷಾಯ ನಮಃ ।** ಇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ, ಓಂ ಭೂರ್ಭುವಸ್ಸುವಃ ಇತಿ ಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ, ಸತ್ಯಂತ್ವರ್ತೇನ ಪರಿಷಿಂಚಾಮೀತಿ ಪರಿಷಿಚ್ಯ, ಓಂ ದೇವಸ್ಯ ತ್ವಾ ... ಇತಿ ದರ್ವೀಂ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪ್ಯ, ಓಂ ಅನ್ನಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಅನ್ನಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ । ಓಂ ಅಮೃತಸ್ವರೂಪಿಣ್ಯೈ

ನಮಃ । ಓಂ ದೇವಾನ್ನಾಯನಮಃ । ಓಂ ದಿವ್ಯಾನ್ನಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಶಾಲ್ಯನ್ನಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಪೂರ್ಣಕುಂಭಾಯನಮಃ ॥

ಆದಾಯ ದಕ್ಷಿಣಕರೇಣ ಸುವರ್ಣದರ್ವೀಂ ದುಗ್ಧಾನ್ನಪೂರ್ಣ ಮಿತರೇಣ ಚ ರತ್ನಪಾತ್ರಮ್ ।

ಭಿಕ್ಷಾಪ್ರದಾನನಿರತಾಂ ನವಹೇಮವರ್ಣಾಮಂಬಾಂ ಭಜೇ ಕನಕಭೂಷಣಮಾಲ್ಯಶೋಭಾಮ್ ॥

ಅನ್ನಮೇವ ಯತೋ ಲಕ್ಷ್ಮೀರನ್ನಮೇವ ಜನಾರ್ದನಃ ।

ಅನ್ನಂ ಪರ್ವತ ರೂಪೇಣ ತ್ರಾಹಿ ಮಾಂ ಪರಮೇಶ್ವರಿ ॥ ಶ್ರೀ ಅನ್ನಪೂರ್ಣಾಪರಮೇಶ್ವರ್ಯೈ ನಮಃ ॥ ಗಂಧಾದಿಸಕಲಾರಾಧನೈಃ ಸ್ವರ್ಚಿತಮಸ್ತು । ಓಂ ದೇವಸ್ಯತ್ವೇತ್ಯಾಜ್ಯೋಪಹಾರಂ ಸಮರ್ಪ್ಯ, ದರ್ಭ-ತ್ರಯಮಾದಾಯ, ಅನ್ನಂ ಪೃಥಕ್ಕರೋತಿ [24] ।

ಓಂ ದೇವತಾಭ್ಯಃ ಪಿತೃಭ್ಯಶ್ಚ ಮಹಾಯೋಗಿಭ್ಯ ಏವ ಚ ।

ನಮಃ ಸ್ವಧಾಯೈ ಸ್ವಾಹಾಯೈ ನಿತ್ಯಮೇವ ನಮೋನಮಃ ॥

ಅನ್ನಂ ಬ್ರಹ್ಮರಸೋ ಭಾನುರ್ಭೋಕ್ತಾ ದೇವೋ ಜನಾರ್ದನಃ ।

ಜೀವನಂ ಸರ್ವಭೂತಾನಾಂ ತಸ್ಮೈ ಚಾನ್ನಾತ್ಮನೇ ನಮಃ ॥ ಆತೃಪ್ತೇಃ ಗದಾಧರಃ ಪ್ರೀಯತಾಮ್ । **ಓಂ ಓಂ ನಮೋ ನಾರಾಯಣಾಯ ।** ಅಸ್ತು ಸುಪ್ರೀಯತಾಂ ಗದಾಧರಃ । ಇತಿ ದರ್ಭಾಣಾಮುಪರಿ ಅಕ್ಷತಜಲಂ ನಿನೀಯ, ಚರುಪ್ರಸಾದಸ್ಯಾನುಜ್ಞಾ । ಸುಪ್ರಸಾದೋಽಸ್ತು । ಚರುಪ್ರಸಾದಂ ಸ್ತ್ರೀಭ್ಯಶ್ಚ ದತ್ವಾ,

[25] ಅಭಿಘಾರ್ಯ, ಅನ್ನಾದಿಕಂ ಕ್ರಮೇಣ ಪರಿವಿಷ್ಯ, ದೇವಪಾತ್ರಸ್ಥಮನ್ನಮುತ್ತರಾಗ್ರೈರ್ದರ್ಭೈಃ, ಪಿತ್ರ್ಯ-ಮನ್ನಂ, ದಕ್ಷಿಣಾಗ್ರೈ ರ್ದರ್ಭೈಶ್ಚ ಪ್ರಚ್ಛಾದಯತಿ ।

ಅಥ ಸಾಲಿಗ್ರಾಮಶ್ರೀಮಹಾವಿಷ್ಣುಸಮೀಪೇ ಗತ್ವಾ, ಪಾತ್ರಂ ಗಾಯತ್ರ್ಯಾ ಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ, ಓಂ ಸತ್ಯಂತ್ವರ್ತೇನ ಪರಿಷಿಂಚಾಮೀತಿ ಪರಿಷಿಚ್ಯ, ಪಾಣಿಭ್ಯಾಂ ಪಾತ್ರಮಭಿಮೃಷತಿ । ಸಾಲಿಗ್ರಾಮಶ್ರೀಮಹಾವಿಷ್ಣವೇ ನಮಃ । ಇದಂ ವೋ ಅನ್ನಮಿತಿ । ಅಪ ಉಪಸ್ಪೃಶ್ಯ,

ವಿಶ್ವೇದೇವಸಮೀಪ ಉಪವಿಶ್ಯ, ಪಾತ್ರಸ್ಥಮನ್ನಂ ಪ್ರತ್ಯೇಕಂ ಗಾಯತ್ರ್ಯಾ ಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ, 'ಓಂ ಸತ್ಯಂ ತ್ವರ್ತೇನ ಪರಿಷಿಂಚಾಮೀತಿ' ಪರಿಷಿಚ್ಯ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣಸ್ಯಾಂಗುಷ್ಠೇನಾನಖೇನಾನ್ನಂ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಮನುದಿಶತಿ । ಓಂ ಪೃಥಿವೀ ತೇ ಪಾತ್ರಂ ದ್ಯೌರಪಿಧಾನಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಸ್ಯ ಮುಖೇಽಮೃತಂ ಜುಹೋಮಿ । ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನಾಂ ತ್ವಾ

---

[24] ದಕ್ಷಿಣಂ ಜಾನುಂ ಭೂಮೌ ನಿಧಾಯ ಸವ್ಯಮುದ್ಧೃತ್ಯ 'ದೇವತಾಭ್ಯಃ' ಇತಿ ದೇವಾನಾಂ; ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ ವಾಮಜಾನುಂ ಭೂಮೌ ನಿಪಾತ್ಯ, "ಪಿತೃಭ್ಯಶ್ಚ" "ಮಾತೃಭ್ಯಶ್ಚ" ಇತಿ ವಾ ಪಿತೄಣಾಂ; ನಿವೀತೀ ಉಪವಿಶನ್, "ಮಹಾಯೋಗಿಭ್ಯ ಏವ ಚ" ಇತಿ ಋಷೀಣಾಂ ಚ ಕ್ರಮೇಣ ಪೃಥಕ್ಕೃತ್ಯ, ಉಪವೀತೀ ನಮಃ ಸ್ವಧಾಯೈ ... ಇತ್ಯಾದಿಕಂ ಪಠಂತಿ ॥

[25] **ಅನ್ನಶುದ್ಧ್ಯರ್ಥಂ ಆಘ್ರಾಣದೋಷಪರಿಹಾರಾರ್ಥಮನ್ನಸೂಕ್ತಂ ಶ್ರಾವಯಿಷ್ಯೇ । ಸುಶ್ರಾವಯ ।** ಅನ್ನ ಸೂಕ್ತಾದಿಕಂ ಪಠಂತಿ । ಸೂಕ್ತಸ್ಯಾಂತೇ ಓಂ ದೇವತಾಭ್ಯಃ ಪಿತೃಭ್ಯಶ್ಚ ಮಹಾಯೋಗಿಭ್ಯ ಏವ ಚ । ನಮಃ ಸ್ವಧಾಯೈ ಸ್ವಾಹಾಯೈ ನಿತ್ಯಮೇವ ನಮೋನಮಃ ॥ ಈಶಾನಃ ಪಿತೃರೂಪೇಣ ಮಹಾದೇವೋ ಮಹೇಶ್ವರಃ । ಪ್ರೀಯತಾಂ ಭಗವಾನೀಶಃ ಪರಮಾತ್ಮಾ ಸದಾಶಿವಃ ॥ ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರಂ ಗಯಾಂ ಗಂಗಾಂ ಪ್ರಭಾಸಂ ಪುಷ್ಕರಂ ತಥಾ । ಏತಾನಿ ಪುಣ್ಯತೀರ್ಥಾನಿ ಶ್ರಾದ್ಧಕಾಲೇ ಸದಾ ಪಠೇತ್ ॥ ಇತ್ಯೇತಾನ್ಯಪಿ ಸ್ಮರಂತಿ ॥

ವಿದ್ಯಾವತಾಂ ಪ್ರಾಣಾಪಾನ ಯೋರ್ಜುಹೋಮ್ಯಕ್ಷಿತಮಸಿ ಮಾ ಪುರೂರವಾರ್ದ್ರವಸಂಜ್ಞಕಾನಾಂ ವಿಶ್ವೇಷಾಂ ದೇವಾನಾಂ ಕ್ಷೇಷ್ಠಾ ಅಮುತ್ರಾ ಮುಷ್ಮಿಂಲ್ಲೋಕೇ ॥ ಇತಿ ॥ ಓಂ ಇದಂ ವಿಷ್ಣುರಿತಿ ಪ್ರಚ್ಛಾದನದರ್ಭಮಪಸಾರ್ಯ, ಓಂ ಪುರೂರವಾರ್ದ್ರವಸಂಜ್ಞಕೇಭ್ಯೋ ವಿಶ್ವೇಭ್ಯೋ ದೇವೇಭ್ಯಃ ಸ್ವಾಹಾ ಇದಂ ವೋ ಅನ್ನಮ್ । ಅಸ್ತು ಅನ್ನಮ್ । ಏತದ್ವಃ ಸರ್ವꣳ ಸಪರಿಕರಂ ಚ । ಪುರೂರವಾರ್ದ್ರವಕಸಂಜ್ಞಕಾ ವಿಶ್ವೇದೇವಾ ದೇವತಾಃ । ಇದಮನ್ನಂ ಹವ್ಯಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಸ್ತ್ವಾಹವನೀಯಾರ್ಥೇ ಪರಿವಿಷ್ಟಂ ಪರಿವೇಕ್ಷ್ಯಮಾಣಂ ಚ ಆತೃಪ್ತೇಃ ಏತತ್ಸರ್ವಮ್ । ಇಯಂ ಭೂಮಿರ್ಗಯಾ, ಭೋಕ್ತಾ ಗದಾಧರಃ, ಅನ್ನಂ ಚ ಬ್ರಹ್ಮ, ಅಹಂ ಚ ಬ್ರಹ್ಮ, ಭೋಕ್ತಾ ಚ ಬ್ರಹ್ಮ, ಸರ್ವಂ ಖಲ್ವಿದಂ ಬ್ರಹ್ಮ, ಅಕ್ಷಯ್ಯವಟಚ್ಛಾಯೇಯಮ್ । ಸುವರ್ಣಮಯಪಾತ್ರಸ್ಥಮನ್ನಮಮೃತರೂಪಮಾತೃಪ್ತೇರ್ದತ್ತಂ ದಾಸ್ಯಮಾನಂ ಚ ಪುರೂರವಾರ್ದ್ರವ-ಸಂಜ್ಞಕೇಭ್ಯೋ ವಿಶ್ವೇಭ್ಯೋ ದೇವೇಭ್ಯಃ ಸ್ವಾಹಾ ಹವ್ಯಂ ನ ಮಮ । ಗಯಾಯಾಂ ಶ್ರೀರುದ್ರಪಾದಾದಿ-ಸಮಸ್ತಪಾದೇಷು ದತ್ತಮಸ್ತು । ಗದಾಧರಃ ಪ್ರೀಯತಾಮ್ । ಸುಪ್ರೀಯತಾಂ ಗದಾಧರಃ । ಇತಿ ಭೂಮೌ ಜಲಂ ನಿನೀಯ, [26]

ಶ್ರಾದ್ಧರಕ್ಷಕಶ್ರೀಮಹಾವಿಷ್ಣುಸಮೀಪೇ ಉಪವಿಶ್ಯ, ಪಾತ್ರಸ್ಥಮನ್ನಂ ಗಾಯತ್ರ್ಯಾ ಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ, 'ಓಂ ಸತ್ಯಂ ತ್ವರ್ತೇನ ಪರಿಷಿಂಚಾಮೀತಿ' ಪರಿಷಿಚ್ಯ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣಸ್ಯಾಂಗುಷ್ಠೇನಾನಖೇನಾನ್ನಂ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಮನುದಿಶತಿ । ಓಂ ಪೃಥಿವೀ ತೇ ಪಾತ್ರಂ ದ್ಯೌರಪಿಧಾನಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಸ್ತ್ವಾ ಮುಖೇಽಮೃತಂ ಜುಹೋಮಿ । ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನಾಂ ತ್ವಾ ವಿದ್ಯಾವತಾಂ ಪ್ರಾಣಾಪಾನಯೋರ್ಜುಹೋಮ್ಯಕ್ಷಿತಮಸಿ ಮಾ ಶ್ರಾದ್ಧರಕ್ಷಕಶ್ರೀಮಹಾವಿಷ್ಣೂನಾಂ ಕ್ಷೇಷ್ಠಾ ಅಮುತ್ರಾ ಮುಷ್ಮಿಂಲ್ಲೋಕೇ ॥ ಇತಿ ॥ ಓಂ ಇದಂ ವಿಷ್ಣುರಿತಿ ಪ್ರಚ್ಛಾದನ ದರ್ಭಮಪಸಾರ್ಯ, ಓಂ ಶ್ರಾದ್ಧರಕ್ಷಕಶ್ರೀಮಹಾವಿಷ್ಣುಭ್ಯಃ ಸ್ವಾಹಾ ಇದಂ ವೋ ಅನ್ನಮ್ । ಅಸ್ತು ಅನ್ನಮ್ । ಏತದ್ವಃ ಸರ್ವꣳ ಸಪರಿಕರಂ ಚ । ಶ್ರಾದ್ಧರಕ್ಷಕಶ್ರೀಮಹಾವಿಷ್ಣುರ್ದೇವತಾ । ಇದಮನ್ನಂ ಹವ್ಯಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಸ್ತ್ವಾಹವ-ನೀಯಾರ್ಥೇ ಪರಿವಿಷ್ಟಂ ಪರಿವೇಕ್ಷ್ಯಮಾಣಂ ಚ ಆತೃಪ್ತೇಃ ಏತತ್ಸರ್ವಮ್ । ಇಯಂ ಭೂಮಿರ್ಗಯಾ, ಭೋಕ್ತಾ ಗದಾಧರಃ, ಅನ್ನಂ ಚ ಬ್ರಹ್ಮ, ಅಹಂ ಚ ಬ್ರಹ್ಮ, ಭೋಕ್ತಾ ಚ ಬ್ರಹ್ಮ, ಸರ್ವಂ ಖಲ್ವಿದಂ ಬ್ರಹ್ಮ, ಅಕ್ಷಯ್ಯ ವಟಚ್ಛಾಯೇಯಮ್ । ಸುವರ್ಣಮಯಪಾತ್ರಸ್ಥಮನ್ನಮಮೃತರೂಪಮಾತೃಪ್ತೇರ್ದತ್ತಂ ದಾಸ್ಯಮಾನಂ ಚ ಶ್ರಾದ್ಧರಕ್ಷಕಶ್ರೀಮಹಾವಿಷ್ಣುಭ್ಯಃ ಸ್ವಾಹಾ ಹವ್ಯಂ ನ ಮಮ । ಗಯಾಯಾಂ ಶ್ರೀರುದ್ರ-ಪಾದಾದಿ ಸಮಸ್ತಪಾದೇಷು ದತ್ತಮಸ್ತು । ಗದಾಧರಃ ಪ್ರೀಯತಾಮ್ । ಸುಪ್ರೀಯತಾಂ ಗದಾಧರಃ । ಇತಿ ಭೂಮೌ ಜಲಂ ನಿನೀಯ, ಓಂ ಯೇ ದೇವಾ ದಿವ್ಯೇಕಾದಶಸ್ಥ ಪೃಥಿವ್ಯಾ ಮಧ್ಯೇಕಾದಶಸ್ಥ ಪ್ಸುಷದೋ ಮಹಿನೈಕಾದಶಸ್ಥ ತೇ ದೇವಾ ಯಜ್ಞಮಿಮಂ ಜುಷಧ್ವಮ್ । ಇತ್ಯುಪಸ್ಥಾಯ, ಶ್ರಾದ್ಧರಕ್ಷಕ-

---

[26] ಓಂ ಯೇ ದೇವಾ ದಿವ್ಯೇಕಾದಶಸ್ಥ ಪೃಥಿವ್ಯಾ ಮಧ್ಯೇಕಾದಶಸ್ಥ ಪ್ಸುಷದೋ ಮಹಿನೈಕಾದಶಸ್ಥ ತೇ ದೇವಾ ಯಜ್ಞಮಿಮಂ ಜುಷಧ್ವಮ್ । ಇತ್ಯುಪಸ್ಥಾಯ, ಪುರೂರವಾರ್ದ್ರವಕಸಂಜ್ಞಕಾ ವಿಶ್ವೇದೇವಾಃ ಯಥಾಭಾಗಂ ಜುಷಧ್ವಮ್ । ಅಸ್ತು ಯಥಾಭಾಗಂ ಜುಷಾಹವೈ । ಇತಿ ಶ್ರಾದ್ಧರಕ್ಷಕವಿಷ್ಣೋರಭಾವೇ - ಅತ್ರೈವ ವಿಶ್ವೇದೇವಪಾತ್ರೋತ್ತರತಃ ಪ್ರಾಗಗ್ರಕುಶಯೋ-ರಕ್ಷತೋಽದಕಂ ದದ್ಯಾತ್ ।

ಶ್ರೀಮಹಾವಿಷ್ಣೋ ಯಥಾಭಾಗಂ ಜುಷಧ್ವಮ್ । ಅಸ್ತು ಯಥಾಭಾಗಂ ಜುಷಾಮಹೈ । ಇತಿ ದೇವಪಾತ್ರೋ-ತ್ತರತಃ ಪ್ರಾಗಗ್ರಕುಶಯೋರಕ್ಷತೋಽದಕಂ ದದ್ಯಾತ್ ।

(ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ) ಪಿತೃಪಾತ್ರಂ ಪ್ರತ್ಯೇಕಂ ಗಾಯತ್ರ್ಯಾ ತಿಲೋದಕೇನ ಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ, ಅಪಸವ್ಯಂ ಪರಿಷಿಚ್ಯ, ಅಂಗುಷ್ಠೇನ ಪಾಣಿನಾ [27] ಅಭಿಮೃಶತಿ ।

ಓಂ ಭೂಃ ಪೃಥಿವೀᳪಸಮಂತಸ್ಯ ತೇಽಗ್ನಿರುಪದ್ರಷ್ಟರ್ಚಸ್ತೇ ಮಹಿಮಾ ದತ್ತಸ್ಯಾ ಪ್ರಮಾದಾಯ । ಪೃಥಿವೀ ತೇ ಪಾತ್ರಂ ದ್ಯೌರಪಿಧಾನಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಸ್ಯಾ ಮುಖೇಽಮೃತಂ ಜುಹೋಮಿ । ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನಾಂ ತ್ವಾ ವಿದ್ಯಾವತಾಂ ಪ್ರಾಣಾಪಾನಯೋರ್ಜುಹೋಮ್ಯ ಕ್ಷಿತಮಸಿ ಮಾ ಮಾತೃಣಾಂ (ಪಿತೃಣಾಂ) ಕ್ಷೇಷ್ಠಾ ಅಮುತ್ರಾ ಮುಷ್ಮಿಂಲ್ಲೋಕೇ ॥ ಇತಿ ಓಂ ಇದಂ ವಿಷ್ಣುರಿತಿ ಪ್ರಚ್ಛಾದನದರ್ಭಮಪಸಾರ್ಯ, ಅಸ್ಮತ್ ಮಾತೃಭ್ಯಃ (ಪಿತೃಭ್ಯಃ) -ದಾಯೀಭ್ಯಃ (-ಶರ್ಮಭ್ಯಃ) -ಗೋತ್ರಾಭ್ಯಃ (ಗೋತ್ರೇಭ್ಯಃ) ವಸು ರೂಪಾಭ್ಯಃ (ರೂಪೇಭ್ಯಃ) ಸ್ವಧಾ ಇದಂ ವೋ ಅನ್ನಮ್ । ಅಸ್ತು ಅನ್ನಮ್ ॥

ಓಂ ಭುವೋಽನ್ತರಿಕ್ಷᳪಸಮಂತಸ್ಯ ತೇ ವಾಯುರುಪಶ್ರೋತಾ ಯಜೂᳪಷಿ ತೇ ಮಹಿಮಾ ದತ್ತಸ್ಯಾಪ್ರಮಾದಾಯ ಪೃಥಿವೀ ತೇ ಪಾತ್ರಂ ದ್ಯೌರಪಿಧಾನಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಸ್ಯಾ ಮುಖೇಽಮೃತಂ ಜುಹೋಮಿ । ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನಾಂ ತ್ವಾ ವಿದ್ಯಾವತಾಂ ಪ್ರಾಣಾಪಾನ ಯೋರ್ಜುಹೋಮ್ಯ ಕ್ಷಿತಮಸಿ ಮಾ ಪಿತಾಮಹೀನಾಂ (ಪಿತಾಮಹಾನಾಂ) ಕ್ಷೇಷ್ಠಾ ಅಮುತ್ರಾ ಮುಷ್ಮಿಂಲ್ಲೋಕೇ ॥ ಇತಿ ಓಂ ಇದಂ ವಿಷ್ಣುರಿತಿ ಪ್ರಚ್ಛಾದನದರ್ಭ ಮಪಸಾರ್ಯ, ಅಸ್ಮತ್ ಪಿತಾಮಹೀಭ್ಯಃ (ಪಿತಾಮಹೇಭ್ಯಃ) -ದಾಯೀಭ್ಯಃ (-ಶರ್ಮಭ್ಯಃ) -ಗೋತ್ರಾಭ್ಯಃ (ಗೋತ್ರೇಭ್ಯಃ) ರುದ್ರ ರೂಪಾಭ್ಯಃ (ರೂಪೇಭ್ಯಃ) ಸ್ವಧಾ ಇದಂ ವೋ ಅನ್ನಮ್ । ಅಸ್ತು ಅನ್ನಮ್ ॥

ಓᳪಸುವರ್ದ್ಯೌಸ್ಸಮಂತಸ್ಯ ತ ಆದಿತ್ಯೋಽನುಖ್ಯಾತಾ ಸಾಮಾನಿ ತೇ ಮಹಿಮಾ ದತ್ತಸ್ಯಾಪ್ರಮಾದಾಯ ಪೃಥಿವೀ ತೇ ಪಾತ್ರಂ ದ್ಯೌರಪಿಧಾನಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಸ್ಯಾ ಮುಖೇಽಮೃತಂ ಜುಹೋಮಿ । ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನಾಂ ತ್ವಾ ವಿದ್ಯಾವತಾಂ ಪ್ರಾಣಾಪಾನ ಯೋರ್ಜುಹೋಮ್ಯ ಕ್ಷಿತಮಸಿ ಮಾ ಪ್ರಪಿತಾಮಹೀನಾಂ (ಪ್ರಪಿತಾಮಹಾನಾಂ) ಕ್ಷೇಷ್ಠಾ ಅಮುತ್ರಾ ಮುಷ್ಮಿಂಲ್ಲೋಕೇ ॥ ಇತಿ ಓಂ ಇದಂ ವಿಷ್ಣುರಿತಿ ಪ್ರಚ್ಛಾದನ-ದರ್ಭಮಪ ಸಾರ್ಯ, ಅಸ್ಮತ್ ಪ್ರಪಿತಾಮಹೀಭ್ಯಃ (ಪ್ರಪಿತಾಮಹೇಭ್ಯಃ) -ದಾಯೀಭ್ಯಃ (-ಶರ್ಮಭ್ಯಃ) -ಗೋತ್ರಾಭ್ಯಃ (ಗೋತ್ರೇಭ್ಯಃ) ಆದಿತ್ಯರೂಪಾಭ್ಯಃ (ರೂಪೇಭ್ಯಃ) ಸ್ವಧಾ ಇದಂ ವೋ ಅನ್ನಮ್ । ಅಸ್ತು ಅನ್ನಮ್ ॥ [28]

---

[27] ಬ್ರಾಹ್ಮಣಸ್ಯಕರಾಂಗುಷ್ಠೇನ ಅನಖೇನ ಸ್ವಪಾಣಿನಾ ಭೋಜ್ಯದ್ರವ್ಯಮಭಿಮೃಶತಿ ।

[28] ಏಕ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ವಿಷಯೇ ಓಂ ಭೂರ್ಭುವಸ್ಸುವಃ ಪೃಥಿವೀ ತೇ ಪಾತ್ರಂ ದ್ಯೌರಪಿಧಾನಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಸ್ಯಾ ಮುಖೇಽಮೃತಂ ಜುಹೋಮಿ । ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನಾಂ ತ್ವಾ ವಿದ್ಯಾವತಾಂ ಪ್ರಾಣಾಪಾನಯೋರ್ಜುಹೋಮ್ಯ ಕ್ಷಿತಮಸಿ ಮಾ ಮಾತೃಣಾಂ (ಪಿತೃಣಾಂ) ಕ್ಷೇಷ್ಠಾ ಅಮುತ್ರಾ ಮುಷ್ಮಿಂಲ್ಲೋಕೇ ॥ ಇತಿ ಓಂ ಇದಂ ವಿಷ್ಣುರಿತಿ ಪ್ರಚ್ಛಾದನದರ್ಭಮಪಸಾರ್ಯ, ಅಸ್ಮತ್ ಮಾತೃಪಿತಾಮಹೀಪ್ರಪಿತಾಮಹೀಭ್ಯಃ (ಪಿತೃಪಿತಾಮಹಪ್ರಪಿತಾಮಹೇಭ್ಯಃ) -ದಾಯೀಭ್ಯಃ (-ಶರ್ಮಭ್ಯಃ) -ಗೋತ್ರಾಭ್ಯಃ (ಗೋತ್ರೇಭ್ಯಃ) ವಸುರುದ್ರಾದಿತ್ಯರೂಪಾಭ್ಯಃ (ರೂಪೇಭ್ಯಃ) ಸ್ವಧಾ ಇದಂ ವೋ ಅನ್ನಮ್ । ಅಸ್ತು ಅನ್ನಮ್ ॥ ಇತ್ಯೂಹ್ಯಮ್ ।

ಏತದ್ವಃ ಸರ್ವ೦ ಸಪರಿಕರಂ ಚ । ಮಾತೃಪಿತಾಮಹೀಪ್ರಪಿತಾಮಹ್ಯಃ (ಪಿತೃಪಿತಾಮಹಪ್ರಪಿ-ತಾಮಹಾಃ) ದೇವತಾಃ । ಇದಮನ್ನಂ ಕವ್ಯಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಸ್ತ್ವಾಹವನೀಯಾರ್ಥೇ ಪರಿವಿಷ್ಟಂ ಪರಿವೇಕ್ಷ್ಯ-ಮಾಣಂ ಚ ಆತೃಪ್ತೇಃ ಏತತ್ಸರ್ವಮ್ । ಇಯಂ ಭೂಮಿರ್ಗಯಾ, ಭೋಕ್ತಾ ಗದಾಧರಃ, ಅನ್ನಂ ಚ ಬ್ರಹ್ಮ, ಅಹಂ ಚ ಬ್ರಹ್ಮ, ಭೋಕ್ತಾ ಚ ಬ್ರಹ್ಮ, ಸರ್ವಂ ಖಲ್ವಿದಂ ಬ್ರಹ್ಮ, ಅಕ್ಷಯ್ಯವಟಚ್ಛಾಯೇಯಮ್ । ರಜತ-ಮಯಪಾತ್ರಸ್ಥಮನ್ನಮಮೃತರೂಪಮಾತೃಪ್ತೇರ್ದತ್ತಂ ದಾಸ್ಯಮಾನಂ ಚ ಅಸ್ಮತ್ ಮಾತೃಪಿತಾಮಹೀ-ಪ್ರಪಿತಾಮಹೀಭ್ಯಃ (ಪಿತೃಪಿತಾಮಹಪ್ರಪಿತಾಮಹೇಭ್ಯಃ) --ದಾಯೀಭ್ಯಃ (-ಶರ್ಮಭ್ಯಃ) --ಗೋತ್ರಾಭ್ಯಃ (ಗೋತ್ರೇಭ್ಯಃ) ವಸುರುದ್ರಆದಿತ್ಯರೂಪಾಭ್ಯಃ (ರೂಪೇಭ್ಯಃ) ಸ್ವಧಾ ಸ್ವಾಹಾ ಕವ್ಯಂ ನ ಮಮ । ಇತ್ಯನ್ನತ್ಯಾಗಂ ಕೃತ್ವಾ, ಗಯಾಯಾಂ ಶ್ರೀರುದ್ರಪಾದಾದಿಸಮಸ್ತಪಾದೇಷು ದತ್ತಮಸ್ತು । ಗದಾಧರಃ ಪ್ರೀಯತಾಮ್ । ಸುಪ್ರೀಯತಾಂ ಗದಾಧರಃ । ಇತಿ ಭೂಮೌ ಪಿತೃತೀರ್ಥೇನ ತಿಲೋದಕಂ ನಿನೀಯ, ಓಂ ಯೇ ಚೇ॒ಹ ಪಿ॒ತರೋ॒ ಯೇ ಚ॒ ನೇಹ॒ ಯಾ೦ಶ್ಚ॒ ವಿ॒ದ್ಮ ಯಾ೦ ಉ॑ಚ॒ನ ಪ್ರ॒ವಿ॒ದ್ಮ । ತ್ವಂ ವೇ॑ತ್ಥ॒ ಯದಿ॒ ತೇ ಜಾ॑ತವೇದಃ ಸ್ವ॒ಧಾಭಿ॑ರ್ಯ॒ಜ್ಞ೦ಸುಕೃ॑ತಂ ಜುಷಸ್ವ ॥ ಅಸ್ಮನ್ಮಾತೃಪಿತಾಮಹೀಪ್ರಪಿತಾಮಹ್ಯಃ (ಪಿತೃಪಿತಾಮಹಪ್ರಪಿತಾಮಹಾಃ) ಯಥಾ ಸುಖಂ ಜುಷಧ್ವಮ್ । ಜುಷಾಮಹೈ ॥

ಇತಿ ಪಿತೃಪಾತ್ರಾದ್ದಕ್ಷಿಣತಃ ಕುಶೇಷು ತಿಲೋದಕಂ ದದ್ಯಾತ್ ॥

(ಉಪವೀತೀ) ದೇವಪುರತೋ ಗತ್ವಾ, ಓಂ ದೇವಸ್ಯತ್ವಾ ... ಸಾಲಿಗ್ರಾಮಶ್ರೀಮಹಾವಿಷ್ಣವೇ ನಮಃ । ಶಾಕಪಾಕಭಕ್ಷ್ಯಭೋಜ್ಯಸೋಪಸ್ಕರಮಹಾಹವಿರ್ನಿವೇದಯಾಮಿ । ಓಂ ಅ॒ಮೃತೋ॒ಪಸ್ತ॒ರ॒ಣಮ॑ಸಿ ಸ್ವಾಹಾ । ಪ್ರಾಣಾದಿಮುದ್ರಾಃ ಪ್ರದರ್ಶ್ಯ, ದತ್ತಂ ದಾಸ್ಯಮಾನಂ ಚ ಕೃಪಯಾ ಪರಿಗೃಹ್ಯತಾಮಿತಿ ಕೂರ್ಚೋದಕಂ ದತ್ವಾ, ಶ್ರೀಗಂಗಾಜಾಹ್ನವೀ.... । ಇತಿ ಸರ್ವೇಭ್ಯಃ ಕ್ರಮೇಣಾಪೋಶನಂ ದದ್ಯಾತ್ ।

ಓಂ ದೇವತಾಭ್ಯಃ ಪಿತೃಭ್ಯಶ್ಚ ಮಹಾಯೋಗಿಭ್ಯ ಏವ ಚ ।

ನಮಃ ಸ್ವಧಾಯೈ ಸ್ವಾಹಾಯೈ ನಿತ್ಯಮೇವ ನಮೋ ನಮಃ ॥ ಗಾಯತ್ರೀಂ ಮಧುತ್ರಯಂ ಚ ಜಪ್ತ್ವಾ, ಕುಶಪುಷ್ಪತಿಲಾನಾದಾಯ,

ಓಂ ಬ್ರಹ್ಮಾರ್ಪಣಂ ಬ್ರಹ್ಮಹವಿಃ ಬ್ರಹ್ಮಾಗ್ನೌ ಬ್ರಹ್ಮಣಾ ಹುತಮ್ ।

ಬ್ರಹ್ಮೈವ ತೇನ ಗಂತವ್ಯಂ ಬ್ರಹ್ಮಕರ್ಮ ಸಮಾಧಿನಾ ॥ (ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ) ಅಸ್ಮತ್ ಮಾತುಃ (ಪಿತುಃ) ಪ್ರತಿಸಾಂವತ್ಸರಿಕಶ್ರಾದ್ಧೇ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಭೋಜನೇನಾನೇನ ಮಾತೃಪಿತಾಮಹೀಪ್ರಪಿತಾಮಹೀ (ಪಿತೃಪಿತಾ-ಮಹಪ್ರಪಿತಾಮಹ) ರೂಪೀ ಶ್ರೀಮಹಾವಿಷ್ಣುಃ [29] ಪ್ರೀಯತಾಮ್ ॥

ಇತಿ ಕುಶಾದಿಕಂ ಭೂಮೌ ನಿನೀಯ, (ಉಪವೀತೀ) ಪುರೂರವಾರ್ದ್ರವಸಂಜ್ಞಕಾ ವಿಶ್ವೇದೇವಾಃ ಸವಿಷ್ಣವಃ ಅಮೃತಮಸ್ತು । (ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ) ಮಾತೃಪಿತಾಮಹೀಪ್ರಪಿತಾಮಹ್ಯಃ (ಪಿತೃಪಿತಾಮಹಪ್ರಪಿತಾಮಹಾಃ) ವಸುರುದ್ರಾದಿತ್ಯರೂಪಾಃ ಅಮೃತಮಸ್ತು । ಇತಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕಂ ವಾಚಯಿತ್ವಾ, ಅಮೃತೇ ಅಮೃತಂ ಜುಹೋಮಿ । ಅ॒ಮೃತೋ॒ಽಪ ಸ್ತ॒ರಣ॒ಮ॑ಸಿ ಸ್ವಾಹಾ ॥

---

[29] ಅತ್ರ ಜನಾರ್ದನವಾಸುದೇವಃ ಪ್ರೀಯತಾಮಿತಿ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕಾಃ ।

ಓಂ ಶ್ರದ್ಧಾಯಾಂ ಪ್ರಾಣೇ ನಿವಿಷ್ಟೋಽಮೃತಂ ಜುಹೋಮಿ । ಶಿವೋ ಮಾ ವಿಶಾಪ್ರದಾಹಾಯ । ಪ್ರಾಣಾಯ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಶ್ರದ್ಧಾಯಾಮಪಾನೇ ನಿವಿಷ್ಟೋಽಮೃತಂ ಜುಹೋಮಿ । ಶಿವೋ ಮಾ ವಿಶಾಪ್ರದಾಹಾಯ । ಅಪಾನಾಯ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಶ್ರದ್ಧಾಯಾಂ ವ್ಯಾನೇ ನಿವಿಷ್ಟೋಽಮೃತಂ ಜುಹೋಮಿ । ಶಿವೋ ಮಾ ವಿಶಾಪ್ರದಾಹಾಯ । ವ್ಯಾನಾಯ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಶ್ರದ್ಧಾಯಾಮುದಾನೇ ನಿವಿಷ್ಟೋಽಮೃತಂ ಜುಹೋಮಿ । ಶಿವೋ ಮಾ ವಿಶಾಪ್ರದಾಹಾಯ । ಉದಾನಾಯ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಶ್ರದ್ಧಾಯಾಂ ಸಮಾನೇ ನಿವಿಷ್ಟೋಽ ಮೃತಂ ಜುಹೋಮಿ । ಶಿವೋ ಮಾ ವಿಶಾಪ್ರದಾಹಾಯ । ಸಮಾನಾಯ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಬ್ರಹ್ಮಣಿ ಮ ಆತ್ಮಾಮೃತತ್ವಾಯ । ಬ್ರಹ್ಮಣೇ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಇತಿ ಪಂಚಭಿಃ ಸಮೀಕ್ಷ್ಯ,

ಅಪೇಕ್ಷಿತಂ ಯಾಚಿತವ್ಯಂ ತ್ಯಾಜ್ಯಂ ಚೈವಾನಪೇಕ್ಷಿತಮ್ ।

ಉಪವಿಶ್ಯ ಸುಖೇನೈವ ಭೋಕ್ತವ್ಯಂ ಸ್ವಸ್ಥಮಾನಸೈಃ ॥ ಸ್ವಸ್ಥಮಾನಸಃ । ಕಾಲಾತೀತೋ ಜಾತಃ । ಸಾವಧಾನೇನ ಭೋಕ್ತವ್ಯಮ್ । ಭೋಕ್ಷ್ಯಾಮಃ ॥

ಅಥೋಪವೀತೀ (ರಾಕ್ಷೋಘ್ನಪೈತೃಕನೈರ್ಋತವೈಷ್ಣವಾನಿ ಚಾನ್ನಸೂಕ್ತಪುರಃಸರಂ ಶ್ರಾವಯಿಷ್ಯೇ ॥ ಸುಶ್ರಾವಯ । ಇತ್ಯುಕ್ತೇ, ಅನ್ನ ಸೂಕ್ತಾದಿಕಂ ಪಠೇತ್ ॥) ಅಥ ತೃಪ್ತೇಷು ತೇಷು [30] ಪಾತ್ರಾಂತರೇಣಾನ್ನಂ ಗೃಹೀತ್ವಾ, ಜಲಪಾತ್ರಮಾದಾಯ, ಅಸ್ಮತ್ ಮಾತುಃ (ಪಿತುಃ) ಪ್ರತಿಸಾಂವತ್ಸರಿಕಶ್ರಾದ್ಧೇ ಪುರೂರ-ವಾರ್ದ್ರವಸಂಜ್ಞಕಾ ವಿಶ್ವೇದೇವಾಃ ವಿಷ್ಣವಃ ಮದ್ಗೃಹೇ ಕೃತಾನ್ನಶಾಕಪಾಕಾದಿಷು ಯದಪೇಕ್ಷಿತಂ ತದ್ಯಾಚನೀಯಮ್ । ನಿರಪೇಕ್ಷಾಃ । ತೃಪ್ತಾಸ್ಥ । ತೃಪ್ತಾಸ್ಮಃ । ಸಂಪನ್ನಮ್ । ಸುಸಂಪನ್ನಮ್ । ಇತಿ ದೇವಪುರತೋಽನ್ನಂ ನಿಧಾಯ, ಪುನಃ ಪಾತ್ರಾಂತರೇಣಾನ್ನಂ ಗೃಹೀತ್ವಾ, (ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ) ಅಸ್ಮತ್ ಮಾತುಃ (ಪಿತುಃ) ಪ್ರತಿಸಾಂವತ್ಸರಿಕಶ್ರಾದ್ಧೇ ಮಾತೃಪಿತಾಮಹೀಪ್ರಪಿತಾಮಹ್ಯಃ (ಪಿತೃಪಿತಾಮಹ-ಪ್ರಪಿತಾಮಹಾಃ) ವಸುರುದ್ರಾದಿತ್ಯರೂಪಾಃ ಮದ್ಗೃಹೇ ಕೃತಾನ್ನಶಾಕಪಾಕಾದಿಷು ಯದಪೇಕ್ಷಿತಂ ತದ್ಯಾಚನೀಯಮ್ । ನಿರಪೇಕ್ಷಾಃ । ತೃಪ್ತಾಸ್ಥ । ತೃಪ್ತಾಸ್ಮಃ । ಸಂಪನ್ನಮ್ । ಸುಸಂಪನ್ನಮ್ । ಇತ್ಯುಕ್ತೇ, ಓಂ ಮಧುವಾತಾ … ನಃ ॥ ಮಧು ಮಧು ಮಧು ಸಂಪನ್ನಮ್ । ಸುಸಂಪನ್ನಮ್ ।

ಅಥೋಪವೀತೀ ಅಂಗುಷ್ಠಮಾತ್ರಃ ಪುರುಷೋಽಂಗುಷ್ಠಂ ಚ ಸಮಾಶ್ರಿತಃ । ಈಶಃ ಸರ್ವಸ್ಯ ಜಗತಃ ಪ್ರಭುಃ ಪ್ರೀಣಾತಿ ವಿಶ್ವಭುಕ್ । ಸಾಲಿಗ್ರಾಮಶ್ರೀಮಹಾವಿಷ್ಣೋಃ ಸಮರ್ಪಿತನೈವೇದ್ಯಂ ಹವಿರುದ್ವಾಸಯಾಮಿ ।

ಓಂ ಅಮೃತಾಪಿಧಾನಮಸಿ ಸ್ವಾಹಾ । ಉತ್ತರಾಪೋಶನಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ । ಹಸ್ತಪ್ರಕ್ಷಾಲನಂ ಕಲ್ಪಯಾಮಿ । ಗಂಡೂಷಂ ಕಲ್ಪಯಾಮಿ । ಪುನರಾಚಮನೀಯಂ ಕಲ್ಪಯಾಮಿ ॥

ಅಥೋಚ್ಛಿಷ್ಟಶೇಷಂ ವಿಶ್ವೇದೇವಾ ದಕ್ಷಿಣತಃ, ಪಿತರಃ ಸ್ವವಾಮತಃ ಭೂಮೌ ನಿದಧತಿ ।

ಮಮ ವಂಶಕುಲೇ ಜಾತಾ ದಾಸಾ ದಾಸ್ಯೋಽನ್ನಕಾಂಕ್ಷಿಣಃ ।

ತೇ ಸರ್ವೇ ತೃಪ್ತಿಮಾಯಾಂತು ಭುಕ್ತಶೇಷೇಣ ಭೂತಲೇ ॥ ಇತಿ, ಪಿತೃಪೂರ್ವಕಮುತ್ತರಾಪೋಶನಂ ದತ್ವಾ, ಓಂ ಅಮೃತಾಪಿಧಾನಮಸಿ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಇತಿ,

[30] ಗಂಗಾಮೃತವಿಚಾರಃ । ಶ್ರೀಹರಿವಾಸುದೇವ ಇತಿ ಕೇಚನ ಪಠಂತಿ ।

'ರೌರವೇ ಪೂಯನಿಲಯೇ ಪದ್ಮಾರ್ಬುದನಿವಾಸಿನಾಮ್ |
ಪ್ರಾಣಿನಾಮುದಕಂ ದತ್ತಮಕ್ಷಯ್ಯಮುಪತಿಷ್ಠತು' || ಇತ್ಯುಕ್ತೇ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾ - ಆಪೋಶನಶೇಷಂ ಭೂಮೌ ನಿನಯೇಯುಃ | ತತ್ರ ಚಷಕೇ ದ್ವಾದಶಗಂಡೂಷೈಃ ಮುಖಂ ಶೋಧಯಿತ್ವಾ, ಹಸ್ತಪಾದೌ ಪ್ರಕ್ಷಾಲ್ಯ, ಗಂಧಯುಕ್ತತುಲಸ್ಯಾ ಹಸ್ತಶುದ್ಧಿಂ ಕೃತ್ವಾ, ದ್ವಿರಾಚಾಮೇತ್ | ತತಃ ಕರ್ತಾ ಸ್ವದಿತಮ್ | ಸುಸ್ವದಿತಮ್ || ಹಸ್ತೋದಕಂ ದತ್ವಾ, ಅರ್ಘ್ಯಜಲೇನ ಪೂರ್ವವದರ್ಘ್ಯಂ ದತ್ವಾ, 'ಓಂ ಯಾ ದಿ॒ವ್ಯಾ ಆಪಃ॒ ಪಯ॑ಸಾ ಸಂಬಭೂ॒ವುರ್ಯಾ ಅ॒ಂತರಿ॑ಕ್ಷ ಉ॒ತಪಾರ್ಥಿ॑ವೀ॒ರ್ಯಾಃ | ಹಿರ॑ಣ್ಯವರ್ಣಾ ಯ॒ಜ್ಞಿಯಾ॒ಸ್ತಾ॒ನ॒ ಆಪಃ॒ ಶ॒ꣳಸ್ಯೋ॒ನಾ ಭ॑ವಂತು' || ಇತಿ, ವಿಶ್ವೇದೇವಸಮೀಪೇ ಉದಙ್ಮುಖ ಉಪವಿಶ್ಯ, ಸ್ಥಲದ್ವಯೇ ದರ್ಭ-ದ್ವಯಂ ನಿಧಾಯ, **'ಅಸೋಮಪಾ ದೇವಗಣಾಃ ಸನ್ನಿಹಿತಾಃ ಸಂತು' |** ಇತಿ ತತ್ರ ಕೂರ್ಚೋದಕಂ ದತ್ವಾ,
ಅಸೋಮಪಾಶ್ಚ ಯೇ ದೇವಾ ಯಜ್ಞಭಾಗ ವಿವರ್ಜಿತಾಃ |
ತೇಷಾಮನ್ನಂ ಪ್ರದಾಸ್ಯಾಮಿ ವಿಕಿರಂ ವೈಶ್ವದೇವಿಕಮ್ || ಇತಿ ಸ್ಥಲದ್ವಯೇಽನ್ನಂ ನಿಧಾಯ, ಅಸೋಮಪೇಭ್ಯೋ ದೇವಗಣೇಭ್ಯೋ ನಮಃ | ತೃಪ್ತಿರಸ್ತು | ಅಸ್ತು ತೃಪ್ತಿಃ |
ಅಥ (ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ) ಪಿತೃಸಮೀಪೇ ದಕ್ಷಿಣಾಮುಖೋಪವಿಶ್ಯ, **'ಉಚ್ಛಿಷ್ಟಭಾಜಃ ಪಿತರಸ್ಸನ್ನಿಹಿತಾ-ಸ್ಸಂತು' |** ಇತಿ ಸ್ಥಲತ್ರಯೇ ಕೂರ್ಚೋದಕಂ ದತ್ವಾ, ದಕ್ಷಿಣಾಗ್ರಾನ್ ದರ್ಭಾನ್ನಿಧಾಯ,
"ಅತೀತಕುಲಕೋಟೀನಾಂ ಸಪ್ತದ್ವೀಪನಿವಾಸಿನಾಮ್ |
ಪ್ರಾಣಿನಾಮುದಕಂ ದತ್ತಮಕ್ಷಯ್ಯಮುಪತಿಷ್ಠತು" || ಇತಿ ದರ್ಭೇಷು ಪ್ರತ್ಯೇಕಂ ತಿಲೋದಕಂ ದತ್ವಾ, ವಿಕಿರಪಿಂಡ ತ್ರಯಂ ದದ್ಯಾತ್ |
"ಯೇಽಗ್ನಿದಗ್ಧಾಃ ಕುಲೇ ಜಾತಾ ಯೇಽನಗ್ನಿದಗ್ಧಾಃ ಕುಲೇ ಮಮ |
ಭೂಮೌ ದತ್ತೇನ ಪಿಂಡೇನ ತೃಪ್ತಾ ಯಾಂತು ಪರಾಂ ಗತಿಮ್" || ಇತಿ |
ಅಥ ದಂಡಾಕಾರೇಣಾನ್ನಂ ಪ್ರಾಗಪವರ್ಗಂ ವಿಕಿರೇತ್ |
"ಅಸಂಸ್ಕೃತ ಪ್ರಮೀತಾ ಯೇ ತ್ಯಾಗಿನ್ಯೋ ಯಾಃ ಕುಲೇ ಸ್ತ್ರಿಯಃ |
ದಾಸ್ಯಾಮಿ ತೇಭ್ಯೋ ವಿಕಿರ ಮನ್ನಂ ತಾಭ್ಯಶ್ಚ ಪೈತೃಕಮ್" || ಇತಿ, ವಿಕಿರಪಿಂಡಾನಾಮುಪರಿ ತಿಲೋದಕೇನ ತೃಪ್ತಿ ರಸ್ತು | ಅಸ್ತು ತೃಪ್ತಿಃ | ಇತಿ ತಿಲೋದಕಂ ದತ್ವಾ, **ದಧಿಮಧ್ವಾಜ್ಯತಿಲೋದಕಾನಿ ಗೃಹೀತ್ವಾ,** "ಓಂ ಊರ್ಜ॑ಸ್ವತೀಃ ಸ್ವ॒ಧಯಾ॒ ವಂದ॑ಮಾನಾ॒ಸ್ತಾಂ ತೇ॑ ಸ್ಯೋ॒ನಾಃ ಸ್ರವ॑ಂತೀಃ | ಊರ್ಜ॒ಂ ವಹ॑ಂತೀಃ ಸ್ವ॒ಧಮಾದ॑ಮಕ್ಷಿತಂ ಕ್ಷೀ॒ರಮ॒ಮೃತ॑ಂ ಘೃತಂ ದಧಿ॒ ಮಧು॒ ಪಯಃ॑" || ಇತಿ ವಿಕಿರಪಿಂಡೇಷು ಪಂಚಾಮೃತತಿಲೋದಕೇನ ತೃಪ್ತಿರಸ್ತು | ಅಸ್ತು ತೃಪ್ತಿಃ || ಹಸ್ತೌ ಪ್ರಕ್ಷಾಲ್ಯ, (ಉಪವೀತೀ), ಆಚಮ್ಯ, ಪಾತ್ರಾಣಿ ಚಾಲಯಿಷ್ಯೇ | ಅಸ್ತು ಚಾಲಯ || ಇತ್ಯುಕ್ತೇ, ಭೂಶುದ್ಧಿಂ ಕೃತ್ವಾ, ಪವಿತ್ರಂ ವಿಸೃಜ್ಯ, ಹಸ್ತೌ ಪ್ರಕ್ಷಾಲ್ಯ, ಅನ್ಯಪವಿತ್ರಂ ಧೃತ್ವಾಚಮ್ಯ, ಅಸ್ಮತ್ ಮಾತುಃ (ಪಿತುಃ) ಪ್ರತಿಸಾಂವತ್ಸರಿಕಶ್ರಾದ್ಧೇ, ಪುರೂರವಾರ್ದ್ರವಸಂಜ್ಞಕಾ ವಿಶ್ವೇದೇವಾಃ ವಿಷ್ಣವಃ ಸ್ವಸ್ತೀತಿ ಬ್ರೂತ | ಓꣳಸ್ವಸ್ತಿ || (ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ) ಮಾತೃಪಿತಾಮಹೀಪ್ರಪಿತಾಮಹ್ಯಃ (ಪಿತೃಪಿತಾಮಹಪ್ರಪಿತಾಮಹಾಃ) ವಸುರುದ್ರಾದಿತ್ಯರೂಪಾಃ ಸ್ವಸ್ತೀತಿ ಬ್ರೂತ | ಓꣳಸ್ವಸ್ತಿ ||

ಅಥೋಪವೀತೀ ದೇವೇಷು ದೀರ್ಘಮಾಯುರಸ್ತು । ಅಸ್ತು ದೀರ್ಘಮಾಯುಃ ॥ ಇಮಾ ಆಪಃ । ಶಿವಾ ಆಪಸ್ಸಂತು ॥ ಇಮೇ ವೋ ಗಂಧಾಃ । ಸುಗಂಧಾಃ ಪಾಂತು ॥ ಇಮಾಃ ಸುಮನಸಃ । ಸೌಮನಸ್ಯಮಸ್ತು ॥ ಇಮೇ ವೋಽಕ್ಷತಾಃ । ಅಕ್ಷತಂ ಚಾರಿಷ್ಟಂ ಚಾಸ್ತು ॥ ಇಮಾ ದಕ್ಷಿಣಾಃ ಪಾಂತು । ಬಹುದೇಯಂ ಚಾಸ್ತು ॥ ಇತಿ ಪಂಚೋಪಚಾರಾನ್ ಕೃತ್ವಾ, (ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ) ಪಿತೄಣಾಂ ಪಂಚೋಪಚಾರಾನ್ ದತ್ವಾ, (ಉಪವೀತೀ) ಅಸ್ಮತ್ ಮಾತುಃ (ಪಿತುಃ) ಪ್ರತಿಸಾಂವತ್ಸರಿಕಶ್ರಾದ್ಧೇ, ಪುರೂರವಾರ್ದ್ರವಸಂಜ್ಞಕಾನಾಂ ವಿಶ್ವೇದೇವಾನಾಂ ಸವಿಷ್ಣುನಾಂ ದತ್ತಂ ಶ್ರಾದ್ಧಮಕ್ಷಯ್ಯಮಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು । ಇತಿ ದೇವಹಸ್ತೇ ಜಲಂ ದದ್ಯಾತ್ । ಅಸ್ತು ಅಕ್ಷಯ್ಯಮ್ ॥ (ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ) ಅಸ್ಮತ್ ಮಾತುಃ (ಪಿತುಃ) ಪ್ರತಿಸಾಂವತ್ಸರಿಕಶ್ರಾದ್ಧೇ, ಮಾತೃಪಿತಾಮಹೀಪ್ರಪಿತಾಮಹೀನಾಂ (ಪಿತೃಪಿತಾಮಹಪ್ರಪಿತಾ- -ಮಹಾನಾಂ) -ಗೋತ್ರಾಣಾಂ -ದಾಯೀನಾಂ (ಶರ್ಮಣಾಂ) ವಸುರುದ್ರಾದಿತ್ಯರೂಪಾಣಾಂ ದತ್ತಂ ಶ್ರಾದ್ಧಮಕ್ಷಯ್ಯಮಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು । ಇತಿ ಪಿತೃಹಸ್ತೇ ಜಲಂ ದದ್ಯಾತ್ । ಅಸ್ತು ಅಕ್ಷಯ್ಯಮ್ ॥
ಅಥೋಪವೀತೀ, ಸ್ವಗೋತ್ರಪ್ರವರಮುಕ್ತ್ವಾ, ಅಭಿವಾದ್ಯ, ಸ್ವಸ್ತಿ ಶ್ರೀದೀರ್ಘಾಯುರಾಯುಷ್ಮಾನ್ ಭವ । ಸೌಮ್ಯಶ್ರೀ .... ಶರ್ಮನ್ - ಆದೀರ್ಘಮಾಯುರಸ್ತು । ಇತ್ಯಾಶೀರ್ಗೃಹೀತ್ವಾ ಏವಮೇವ ಪಿತೄನಭಿವಾದ್ಯ, ಯುಷ್ಮತ್ಕೃಪಯಾ ಅಸ್ಮದ್ಗೋತ್ರಂ ವರ್ಧತಾಂ ಇತಿ ಪ್ರಾರ್ಥ್ಯ, 'ಸ್ವಸ್ತಿ ವರ್ಧತಾಂ ತೇ ಗೋತ್ರಂ' ಇತ್ಯುಕ್ತೇ, **ವಿಪ್ರಹಸ್ತಾದಕ್ಷತಾನಾದಾಯ ಪಿಂಡ[31]ಪ್ರದಾನಂ ಕುರ್ಯಾತ್ ।**
(ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ) ಮಾತುಃ (ಪಿತುಃ) ಪ್ರತಿಸಾಂವತ್ಸರಿಕಶ್ರಾದ್ಧೇ ಮಾತೃಪಿತಾಮಹೀಪ್ರಪಿತಾಮಹ್ಯಃ (ಪಿತೃಪಿತಾಮಹಪ್ರಪಿತಾಮಹಾಃ) ಪಿಂಡಸ್ಥಾನಂ ಕಲ್ಪಯಾಮಿ । ಪಿಂಡಸ್ಥಾನೇ ಇಮೇ ದರ್ಭಾಃ । ಉಪರಿ ತಿಲೋದಕಮ್ । ಓಂ ಸ॒ಕೃದಾ॒ಚ್ಛಿನ್ನಂ॑ ಬ॒ರ್ಹಿರೂರ್ಣಾ॒ ಮೃದು । ಸ್ಯೋ॒ನಂ ಪಿ॒ತೃಭ್ಯ॑ಸ್ತ್ವಾ ಭರಾಮ್ಯಹಮ್ । ಅ॒ಸ್ಮಿನ್ ಸೀ॑ದಂತು ಮೇ ಪಿ॒ತರ॑ಃ ಸೋ॒ಮ್ಯಾಃ । ಪಿತಾಮಹಾಃ ಪ್ರ॒ಪಿತಾ॒ಮ॒ಹಾಶ್ಚಾ॒ನು॒ಗೈ॒ಸ್ಸಹ । ತ್ರಿ॒ವೃತ್ಪ॑ಲಾ॒ಶೇ ದ॒ರ್ಭಃ । ಇತಿ ದಕ್ಷಿಣಾಗ್ರಾನ್ದರ್ಭಾನಾಸ್ತೀರ್ಯ, ತದುಪರಿ ಮಾರ್ಜಯಂತಾಂ ಮಾತರಃ । ಮಾರ್ಜಯಂತಾಂ ಪಿತಾಮಹ್ಯಃ । ಮಾರ್ಜಯಂತಾಂ ಪ್ರಪಿತಾಮಹ್ಯಃ । (ಮಾರ್ಜಯಂತಾಂ ಪಿತರಃ, ಮಾರ್ಜಯಂತಾಂ ಪಿತಾಮಹಾಃ, ಮಾರ್ಜಯಂತಾಂ ಪ್ರಪಿತಾಮಹಾಃ) ಇತಿ ಮಾರ್ಜಯಿತ್ವಾ, (ಉಪವೀತೀ) ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನಾಂ - ಅನುಜ್ಞಾ ಇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ, ಓಂ ಇತ್ಯುಕ್ತೇ, (ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ)

[31] ಕಪಿತ್ಥಬಿಲ್ವಮಾತ್ರಾನ್ವಾ ಪಿಂಡಾನ್ ದದ್ಯಾದ್ವಿಧಾನತಃ ।
ಕುಕ್ಕುಟಾಂಡಪ್ರಮಾಣಾನ್ವಾಮಲಕೈರ್ಬದರೈಃ ಸಮಾಃ ॥ ಇತಿ ಹೇಮಾದ್ರೌ, ಏಕೋದ್ದಿಷ್ಟೇ ಸಪಿಂಡೇ ಚ ಕಪಿತ್ಥಂ ತು ವಿಧೀಯತೇ । ನಾರಿಕೇಲಪ್ರಮಾಣಂ ತು ಪ್ರತ್ಯಬ್ದೇ ಮಾಸಿಕೇ ತಥಾ ॥ ತೀರ್ಥೇ ದರ್ಶೇ ಚ ಸಂಪ್ರಾಪ್ತೌ ಕುಕ್ಕುಟಾಂಡಪ್ರಮಾಣತಃ । ಮಹಾಲಯೇ ಗಯಾಶ್ರಾದ್ಧೇ ಕುರ್ಯಾದಾಮಲಕೋಪಮಮ್ ॥ ಇತಿ ಸಂಗ್ರಹೇ.

1. ಓಂ ಏತತ್ತೇ ಮಾತಃ (ಪಿತಃ) _ದಾಯಿ (_ಶರ್ಮನ್) _ಗೋತ್ರೇ (_ಗೋತ್ರ) ವಸುರೂಪೇ (ವಸುರೂಪ) ಯೇ ಚ ತ್ವಾಮನು [32] ಏತೇ ಮಾತಾಮಹಾಃ, ಏತೇ ಆಚಾರ್ಯಾಃ, ಏತೇ ಗುರವಃ, ಏತೇ ಸಖಾಯಃ, ಏತೇ ಜ್ಞಾತಯಃ, ಏತೇ ಅಮಾತ್ಯಾಃ, ಏತೇ ಅಂತೇವಾಸಿನಃ ತೇಷಾಂ ಚ ಪತ್ನಯಸ್ತೇಭ್ಯಸ್ತಾಭ್ಯಶ್ಚ ಸ್ವಧಾ ನಮಃ ಅತ್ರ ಮಾತರೋ (ಪಿತರೋ) ಯಥಾಭಾಗಂ ಮಂದದ್ಧ್ವಮ್ ॥ ಮಾತೃಭ್ಯಃ (ಪಿತೃಭ್ಯಃ) _ದಾಯೀಭ್ಯಃ (_ಶರ್ಮಭ್ಯಃ) _ಗೋತ್ರಾಭ್ಯಃ (_ಗೋತ್ರೇಭ್ಯಃ) ವಸುರೂಪಾಭ್ಯಃ (ವಸುರೂಪೇಭ್ಯಃ) [33] ಅಯಂ ಪಿಂಡಃ ಸ್ವಧಾ ನಮಃ । ಅಸ್ತು ಸ್ವಧಾ ॥
2. ಓಂ ಏತತ್ತೇ ಪಿತಾಮಹಿ (ಪಿತಾಮಹ) _ದಾಯಿ (_ಶರ್ಮನ್) _ಗೋತ್ರೇ (_ಗೋತ್ರ) ರುದ್ರರೂಪೇ (ರುದ್ರರೂಪ) ಯೇ ಚ ತ್ವಾಮನು ಏತೇ ಮಾತಾಮಹಾಃ, ಏತೇ ಆಚಾರ್ಯಾಃ, ಏತೇ ಗುರವಃ, ಏತೇ ಸಖಾಯಃ, ಏತೇ ಜ್ಞಾತಯಃ, ಏತೇ ಅಮಾತ್ಯಾಃ, ಏತೇ ಅಂತೇವಾಸಿನಃ ತೇಷಾಂ ಚ ಪತ್ನಯಸ್ತೇಭ್ಯ ಸ್ತಾಭ್ಯಶ್ಚ ಸ್ವಧಾ ನಮಃ ಅತ್ರ ಪಿತಾಮಹ್ಯೋ (ಪಿತಾಮಹಾಃ) ಯಥಾಭಾಗಂ ಮಂದದ್ಧ್ವಮ್ ॥ ಪಿತಾಮಹೀಭ್ಯಃ (ಪಿತಾಮಹೇಭ್ಯಃ) _ದಾಯೀಭ್ಯಃ (_ಶರ್ಮಭ್ಯಃ) _ಗೋತ್ರಾಭ್ಯಃ (_ಗೋತ್ರೇಭ್ಯಃ) ರುದ್ರರೂಪಾಭ್ಯಃ (ರುದ್ರರೂಪೇಭ್ಯಃ) ಅಯಂ ಪಿಂಡಃ ಸ್ವಧಾ ನಮಃ । ಅಸ್ತು ಸ್ವಧಾ ॥
3. ಓಂ ಏತತ್ತೇ ಪ್ರಪಿತಾಮಹಿ (ಪ್ರಪಿತಾಮಹ) _ದಾಯಿ (_ಶರ್ಮನ್) _ಗೋತ್ರೇ (_ಗೋತ್ರ) ಆದಿತ್ಯರೂಪೇ (ಆದಿತ್ಯರೂಪ) ಯೇ ಚ ತ್ವಾಮನು ಏತೇ ಮಾತಾಮಹಾಃ, ಏತೇ ಆಚಾರ್ಯಾಃ, ಏತೇ ಗುರವಃ, ಏತೇ ಸಖಾಯಃ, ಏತೇ ಜ್ಞಾತಯಃ, ಏತೇ ಅಮಾತ್ಯಾಃ, ಏತೇ ಅಂತೇವಾಸಿನಃ ತೇಷಾಂ ಚ ಪತ್ನಯಸ್ತೇಭ್ಯ ಸ್ತಾಭ್ಯಶ್ಚ ಸ್ವಧಾ ನಮಃ ಅತ್ರ ಪ್ರಪಿತಾಮಹ್ಯೋ (ಪ್ರಪಿತಾಮಹಾಃ) ಯಥಾಭಾಗಂ ಮಂದದ್ಧ್ವಮ್ ॥ ಪ್ರಪಿತಾಮಹೀಭ್ಯಃ (ಪ್ರಪಿತಾಮಹೇಭ್ಯಃ) _ದಾಯೀಭ್ಯಃ (_ಶರ್ಮಭ್ಯಃ) _ಗೋತ್ರಾಭ್ಯಃ (_ಗೋತ್ರೇಭ್ಯಃ) ಆದಿತ್ಯರೂಪಾಭ್ಯಃ (ಆದಿತ್ಯರೂಪೇಭ್ಯಃ) ಅಯಂ ಪಿಂಡಃ ಸ್ವಧಾ ನಮಃ । ಅಸ್ತು ಸ್ವಧಾ ॥

ಇತಿ ದರ್ಭೇಷು ಪಿಂಡಂ ದತ್ವಾ, ಅಂಗುಷ್ಠೇನಾಭಿಮೃಶ್ಯ, ತದುಪರಿ ಮಾರ್ಜಯಂತಾಂ ಮಾತರಃ (ಪಿತರಃ) । ಮಾರ್ಜಯಂತಾಂ ಪಿತಾಮಹ್ಯಃ (ಪಿತಾಮಹಾಃ) । ಮಾರ್ಜಯಂತಾಂ ಪ್ರಪಿತಾಮಹ್ಯಃ (ಪ್ರಪಿತಾಮಹಾಃ) । ವಸುರುದ್ರಆದಿತ್ಯರೂಪಾಃ ಮಾರ್ಜಯಂತಾಂ । ಇತಿ ಮಾರ್ಜಯಿತ್ವಾ,

ಓಂ ಯೇ ನಃ ಪತಿತಾ ಗರ್ಭಾ ಅಸೃಗ್ಭಾಜ ಉಪಾಸತೇ । ತೇಭ್ಯಃ ಸ್ವಜಾಃ ಸ್ವಧಾನಮಸ್ತೃಪ್ಣುವಂತು ಮದಂತು ಚ ॥ ಯ ಆಮಾ ಯೇ ಪಕ್ವಾ ಯೇ ಚ ದುಷ್ಟಾಃ ಪತಂತಿನಃ । ತೇಭ್ಯಃ ಸ್ವಜಾಃ ಸ್ವಧಾ ನಮಸ್ತೃಪ್ಣುವಂತು ಮದಂತು ಚ ॥ ಯೇ ಕುಮಾರಾ ಯಾಸ್ಸ್ತ್ರಿಯೋ ಯೇ ವಿಜ್ಞಾತಾಃ ಪತಂತಿನಃ ।

[32] ಚತುರ್ವಿಂಶತಿ ಪಿಂಡಪಕ್ಷೇ "ಏತೇ ಮಾತಾಮಹಾ ಏತೇ ಆಚಾರ್ಯಾಃ ಏತೇ ಗುರವಃ ಏತೇ ಸಖಾಯಃ ಏತೇ ಜ್ಞಾತಯಃ ಏತೇ ಅಮಾತ್ಯಾಃ ಏತೇ ಅಂತೇವಾಸಿನಃ ತೇಷಾಂ ಚ ಪತ್ನಯಸ್ತೇಭ್ಯಸ್ತಾಭ್ಯಶ್ಚ ಸ್ವಧಾ ನಮಃ" ।" ಇತ್ಯಾದಿಕಂ ಯೋಜನೀಯಮಿತಿ ಕೇಚನ ॥

[33] "ದರ್ಭಸ್ಥಾನೇ" ಇತ್ಯಪಿ ಕೇಚನ,

ತೇಭ್ಯಃ ಸ್ವಜಾಃ ಸ್ವಧಾನಮಸ್ತೃಪ್ಣವಂತು ಮದಂತು ಚ ॥ ಇತಿ ಹಸ್ತಲೇಪಂ ದರ್ಭೈರ್ದತ್ವಾ, ಹಸ್ತೌ ಪ್ರಕ್ಷಾಲ್ಯ, ಪುನಃ ಮಾರ್ಜಯಂತಾಂ ಮಾತರಃ (ಪಿತರಃ) । ಮಾರ್ಜಯಂತಾಂ ಪಿತಾಮಹ್ಯಃ (ಪಿತಾಮಹಾಃ) । ಮಾರ್ಜಯಂತಾಂ ಪ್ರಪಿತಾಮಹ್ಯಃ (ಪ್ರಪಿತಾಮಹಾಃ) । ವಸುರುದ್ರ - ಆದಿತ್ಯರೂಪಾಃ ಮಾರ್ಜಯಂತಾಮ್ । ಇತಿ ಮಾರ್ಜಯಿತ್ವಾ,

ಅಂಜಂತಾಂ ಮಾತರಃ (ಪಿತರಃ) । ಅಂಜಂತಾಂ ಪಿತಾಮಹ್ಯಃ (ಪಿತಾಮಹಾಃ) । ಅಂಜಂತಾಂ ಪ್ರಪಿತಾಮಹ್ಯಃ (ಪ್ರಪಿತಾಮಹಾಃ) ॥ ವಸುರುದ್ರ - ಆದಿತ್ಯರೂಪಾಃ ಅಂಜಂತಾಮ್ ॥

ಅಭ್ಯಂಜಂತಾಂ ಮಾತರಃ (ಪಿತರಃ) । ಅಭ್ಯಂಜಂತಾಂ ಪಿತಾಮಹ್ಯಃ (ಪಿತಾಮಹಾಃ) । ಅಭ್ಯಂಜಂತಾಂ ಪ್ರಪಿತಾಮಹ್ಯಃ (ಪ್ರಪಿತಾಮಹಾಃ) ॥ ವಸುರುದ್ರ - ಆದಿತ್ಯರೂಪಾಃ ಅಭ್ಯಂಜಂತಾಮ್ ॥

ಇಮಾನಿ ವಃ ಮಾತರೋ (ಪಿತರೋ) ವಾಸಾಂ‌ಸಿ । ಇಮಾನಿ ವಃ ಪಿತಾಮಹ್ಯೋ (ಪಿತಾಮಹಾ) ವಾಸಾಂ‌ಸಿ । ಇಮಾನಿ ವಃ ಪ್ರಪಿತಾಮಹ್ಯೋ (ಪ್ರಪಿತಾಮಹಾ) ವಾಸಾಂ‌ಸಿ ॥ ಇತಿ ದಶಾಂಶ್ಛಿತ್ವಾ ಪಿಂಡೇಷು ದದ್ಯಾತ್ ।

ಅಥೋಪವೀತೀ - ಅಸ್ಮತ್ಕುಲಾಭಿವೃದ್ಧ್ಯರ್ಥಂ ಪಿಂಡಪಾರ್ವಣಪೂಜಾಂ ಕರಿಷ್ಯೇ ॥

ಪಿಂಡಸ್ಥ ಮಾತೃಪಿತಾಮಹೀಪ್ರಪಿತಾಮಹ್ಯಃ (ಪಿತೃಪಿತಾಮಹಪ್ರಪಿತಾಮಹಾಃ) ಇಮೇ ವೋ ಗಂಧಾಃ । ಪಿಂಡಸ್ಥಮಾತೃಪಿತಾಮಹೀಪ್ರಪಿತಾಮಹ್ಯಃ (ಪಿತೃಪಿತಾಮಹಪ್ರಪಿತಾಮಹಾಃ) ಇಮೇ ವೋ ಅಕ್ಷತಾಃ । ಪಿಂಡಸ್ಥಮಾತೃಪಿತಾಮಹೀಪ್ರಪಿತಾಮಹ್ಯಃ (ಪಿತೃಪಿತಾಮಹ ಪ್ರಪಿತಾಮಹಾಃ) ಇಮಾನಿ ವಃ ಪುಷ್ಪಾಣಿ । ಪಿಂಡಸ್ಥಮಾತೃಪಿತಾಮಹೀಪ್ರಪಿತಾಮಹ್ಯಃ (ಪಿತೃಪಿತಾಮಹಪ್ರಪಿತಾಮಹಾಃ) ಅಯಂ ವೋ ಧೂಪಃ । ಪಿಂಡಸ್ಥಮಾತೃಪಿತಾಮಹೀ ಪ್ರಪಿತಾಮಹ್ಯಃ (ಪಿತೃಪಿತಾಮಹಪ್ರಪಿತಾಮಹಾಃ) ಇಯಂ ತೇ ಜ್ಯೋತಿಃ । ನೈವೇದ್ಯಂ ಗಾಯತ್ರ್ಯಾ ಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ, ಸತ್ಯಂ ತ್ವರ್ತೇನೇತಿ ಪರಿಷಿಚ್ಯ, ಪಿಂಡಸ್ಥಮಾತೃಪಿತಾಮಹೀಪ್ರಪಿತಾ-ಮಹ್ಯಃ (ಪಿತೃಪಿತಾಮಹಪ್ರಪಿತಾಮಹಾಃ) ಭಕ್ಷ್ಯಭೋಜ್ಯಸೋಪಹಾರಂ ನೈವೇದ್ಯಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ [34] ।

ಪೂಗೀಫಲಸಮಾಯುಕ್ತಂ ನಾಗವಲ್ಲೀದಲೈರ್ಯುತಮ್ ।

ಚೂರ್ಣಂ ಕರ್ಪೂರಸಂಯುಕ್ತಂ ತಾಂಬೂಲಂ ಪ್ರತಿಗೃಹ್ಯತಾಮ್ । ತಾಂಬೂಲಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ।

ಓಂ ವಿಶ್ವತಶ್ಚಕ್ಷುರುತ ...... ಇತಿ ನೀರಾಜನಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ।

ಓಂ ಯಜ್ಞೇನ ಯಜ್ಞಮಿತಿ ಮಂತ್ರಪುಷ್ಪಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ।

ಅಥ ಷಡ್ಭಿರ್ನಮಸ್ಕಾರಪೂರ್ವಕೋಪಸ್ಥಾನಂ [35] ಕರಿಷ್ಯೇ ॥

1. ಓಂ ನಮೋ ವಃ ಪಿತರೋ ರಸಾಯ ಪಿತರೋ
2. ಓಂ ನಮೋ ವಃ ಪಿತರಃ ಶುಷ್ಮಾಯ ಪಿತರೋ
3. ಓಂ ನಮೋ ವಃ ಪಿತರೋ ಜೀವಾಯ ಪಿತರೋ
4. ಓಂ ನಮೋ ವಃ ಪಿತರಃ ಸ್ವಧಾಯೈ ಪಿತರೋ

[34] ಕೇಚನ ಸಮರ್ಪಯಾಮೀತ್ಯತ್ರ 'ಸ್ವಧಾ' ಇತಿ ವದಂತಿ ತಚ್ಚಿಂತ್ಯಮ್ ॥

[35] ಉಪವೀತಿನಾ ಸಾಷ್ಟಾಂಗಂ ಪ್ರಣಮ್ಯ, ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತಿನೋಪಸ್ಥಾನಮಿತಿ ಸಂಪ್ರದಾಯೇ,

5. ಓಂ ನಮೋ ವಃ ಪಿತರೋ ಮನ್ಯವೇ ಪಿತರೋ
6. ಓಂ ನಮೋ ವಃ ಪಿತರೋ ಘೋರಾಯ ಪಿತರೋ

ನಮೋ ವೋ ಯ ಏತಸ್ಮಿಂಲ್ಲೋಕೇ ಸ್ಥ ಯುಷ್ಮಾಂಸ್ತೇನು ಯೇಽಸ್ಮಿಂಲ್ಲೋಕೇ ಮಾಂ ತೇನು ಯ ಏತಸ್ಮಿಂಲ್ಲೋಕೇ ಸ್ಥ ಯೂಯಂ ತೇಷಾಂ ವಸಿಷ್ಠಾ ಭೂಯಾಸ್ತ ಯೇಽಸ್ಮಿಂಲ್ಲೋಕೇಹಂ ತೇಷಾಂ ವಸಿಷ್ಠೋ ಭೂಯಾಸಮ್ || ಇತಿ ||

ಅಥ ವೀರಂ ಯಾಚತೇ | ಓಂ ವೀರಂ ಮೇ ಮಾತರೋ (ಪಿತರೋ) ದತ್ತ, ವೀರಂ ಮೇ ಪಿತಾಮಹ್ಯೋ (ಪಿತಾಮಹಾ) ದತ್ತ, ವೀರಂ ಮೇ ಪ್ರಪಿತಾಮಹ್ಯೋ (ಪ್ರಪಿತಾಮಹಾ) ದತ್ತ , ಪಿತೃಮಾನಹಂ ಯುಷ್ಮಾಭಿರ್ಭೂಯಾಸಂ ಸುಪ್ರಜಸೋ ಮಯಾ ಯೂಯಂ ಭೂಯಾಸ್ತ ||

(ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ) ಅಥೈತಾನ್ ಸಂಕ್ಷಾಳನಜಲೇನ ತ್ರಿರಪ್ರದಕ್ಷಿಣಂ ಪರಿಷಿಂಚತಿ [36] | ಓಂ ಯೇ ಸಮಾನಾಃ ಸಮನಸಃ, ಪಿತರೋ ಯಮರಾಜ್ಯೇ | ತೇಷಾಂ ಲೋಕಃ ಸ್ವಧಾ ನಮೋ, ಯಜ್ಞೋ ಯಜ್ಞೇಷು [37] ಕಲ್ಪತಾಮ್ || ಯೇ ಸಜಾತಾಃ ಸಮನಸೋ, ಜೀವಾ ಜೀವೇಷು ಮಾಮಕಾಃ | ತೇಷಾಂ ಶ್ರೀರ್ಮಯಿಕಲ್ಪತಾಂ, ಅಸ್ಮಿಂಲ್ಲೋಕೇ ಶತಂ ಸಮಾಃ || ಇತಿ ದ್ವಾಭ್ಯಾಮ್ || ಅಥೋಪವೀತೀ- ಓಂ ಇದಂ ಹವಿಃ ಪ್ರಜನನಂ ಮೇ ಅಸ್ತು | ದಶವೀರಂ ಸರ್ವಗಣಂ ಸ್ವಸ್ತಯೇ || ಆತ್ಮಸನಿ ಪ್ರಜಾಸನಿ | ಪಶುಸನ್ಯಭಯಸನಿ ಲೋಕಸನಿ | ಅಗ್ನಿಃ ಪ್ರಜಾಂ ಬಹುಲಾಂ ಮೇ ಕರೋತು | ಅನ್ನಂ ಪಯೋ ರೇತೋ ಅಸ್ಮಾಸು ಧತ್ತ | ರಾಯಸ್ಪೋಷಮಿಷಮೂರ್ಜಮಸ್ಮಾಸುದೀಧರತ್ಸ್ವಾಹಾ || ಇತಿ ಮಂತ್ರೈರ್ಯಾಚಯಿತ್ವಾ, ಆಯುಷ್ಮತ್ಸುಗುಣಾನೇಕಸುಪುತ್ರಫಲಪ್ರಾಪ್ತಿರಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು | ಸುಪುತ್ರಫಲಪ್ರಾಪ್ತಿರಸ್ತು | ಪಿಂಡನೈವೇದ್ಯಂ ಭಾರ್ಯಾಹಸ್ತೇ ದದ್ಯಾತ್ |

(ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ) ಅಥ ಪಿಂಡಪೂರ್ವಭಾಗೇ ಬಲಿಸ್ಥಾನೇ ಇಮೇ ದರ್ಭಾಃ, ದರ್ಭಾಣಾಮುಪರಿ ಏತತ್ತಿಲೋದಕಮ್ | **ಸವ್ಯಂಜನಮನ್ನಂ ಪಾತ್ರೇಣಾದಾಯ, ಬಲಿಂ ದದ್ಯಾತ್ |** ಮಾತೃಪಿತಾಮಹೀ-ಪ್ರಪಿತಾಮಹೀಭ್ಯಃ -ದಾಯೀಭ್ಯಃ -ಗೋತ್ರಾಭ್ಯಃ ವಸುರುದ್ರಾದಿತ್ಯರೂಪಾಭ್ಯಃ (ಪಿತೃಪಿತಾಮಹ-ಪ್ರಪಿತಾಮಹೇಭ್ಯಃ --ಶರ್ಮಭ್ಯಃ -ಗೋತ್ರೇಭ್ಯಃ ವಸುರುದ್ರಾದಿತ್ಯರೂಪೇಭ್ಯಃ) ಅಯಂ ಬಲಿಃ ಸ್ವಧಾ ನಮಃ | ಇತಿ ದತ್ವಾ, ಬಲೇರುಪರಿ ತಿಲೋದಕಮ್ | ಬಲಿಂ ಗಾಯತ್ರ್ಯಾ ಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ,

ಮಾತೃಭ್ಯಃ (ಪಿತೃಭ್ಯಃ) -ದಾಯೀಭ್ಯಃ (--ಶರ್ಮಭ್ಯಃ) -ಗೋತ್ರಾಭ್ಯಃ (-ಗೋತ್ರೇಭ್ಯಃ) ವಸುರೂಪಾಭ್ಯಃ (ವಸುರೂಪೇಭ್ಯಃ) ಪಿಂಡಬಲ್ಯೋರುಪರಿ ತಿಲೋದಕೇನ ತೃಪ್ತಿರಸ್ತು | ಅಸ್ತು ತೃಪ್ತಿಃ ||

ಪಿತಾಮಹೀಭ್ಯಃ (ಪಿತಾಮಹೇಭ್ಯಃ) -ದಾಯೀಭ್ಯಃ (--ಶರ್ಮಭ್ಯಃ) -ಗೋತ್ರಾಭ್ಯಃ (-ಗೋತ್ರೇಭ್ಯಃ) ರುದ್ರರೂಪಾಭ್ಯಃ (ರುದ್ರರೂಪೇಭ್ಯಃ) ಪಿಂಡಬಲ್ಯೋರುಪರಿ ತಿಲೋದಕೇನ ತೃಪ್ತಿರಸ್ತು | ಅಸ್ತು ತೃಪ್ತಿಃ ||

ಪ್ರಪಿತಾಮಹೀಭ್ಯಃ (ಪ್ರಪಿತಾಮಹೇಭ್ಯಃ) -ದಾಯೀಭ್ಯಃ (--ಶರ್ಮಭ್ಯಃ) -ಗೋತ್ರಾಭ್ಯಃ (-ಗೋತ್ರೇಭ್ಯಃ) ಆದಿತ್ಯರೂಪಾಭ್ಯಃ (ಆದಿತ್ಯರೂಪೇಭ್ಯಃ) ಪಿಂಡಬಲ್ಯೋರುಪರಿ ತಿಲೋದಕೇನ ತೃಪ್ತಿರಸ್ತು | ಅಸ್ತು ತೃಪ್ತಿಃ ||

---

[36] ಪಿಂಡಪಾತ್ರಸಂಕ್ಷಾಳನಜಲಂ ಪಿಂಡೇಷು ನಿನಯತೀತಿ ಸರ್ವಕರ್ಣೇಶ್ವರೇ,

[37] ಯಜ್ಞೋ ದೇವೇಷು ಇತ್ಯಪಿ ಪಾಠಾಂತರಮ್ |

ಮಾತೃಪಿತಾಮಹೀಪ್ರಪಿತಾಮಹೀಭ್ಯಃ -ದಾಯೀಭ್ಯಃ -ಗೋತ್ರಾಭ್ಯಃ ವಸುರುದ್ರ-ಆದಿತ್ಯ ರೂಪಾಭ್ಯಃ (ಪಿತೃಪಿತಾಮಹಪ್ರಪಿತಾಮಹೇಭ್ಯಃ --ಶರ್ಮಭ್ಯಃ -ಗೋತ್ರೇಭ್ಯಃ ವಸುರುದ್ರಾದಿತ್ಯರೂಪೇಭ್ಯಃ) ಪಿಂಡಾನಾಮುಪರಿ ಬಲೇರುಪರಿ ಚ ತಿಲೋದಕೇನ ತೃಪ್ತಿರಸ್ತು । ಅಸ್ತು ತೃಪ್ತಿಃ ॥ ಇತಿ ತಿಲೋದಕಂ ದತ್ವಾ, ಪ್ರಾರ್ಥಯೇತ್ – **ಆಬ್ರಹ್ಮಸ್ತಂಬಪರ್ಯಂತಂ ಯತ್ಕಿಂಚಿತ್ಸಚರಾಚರಮ್ ।**

ಮಯಾ ದತ್ತೇನ ಹವಿಷಾ ತೃಪ್ತಿಮಾಯಾತು ಪುಷ್ಕಲಾಮ್ ॥ ಇತಿ ॥[38] **ಸ್ವಧಾಂ ವಾಚಯಿಷ್ಯೇ ॥** ವಾಚ್ಯತಾಮ್ । ತತೋಽರ್ಘ್ಯಪಾತ್ರಜಲಂ - ಏಕಸ್ಮಿನ್ ಪಾತ್ರೇ ಕೃತ್ವಾ, ಸಪವಿತ್ರಮರ್ಘ್ಯಪಾತ್ರಂ ಗೃಹೀತ್ವಾ, ಓಂ ಋಚೇ ತ್ವಾ ಋಚೇ ತ್ವಾ ಸಮಿತ್ಸ್ರವಂತಿ ಸರಿತೋ ನ ಧೇನಾಃ । ಅಂತರ್ಹೃದಾ ಮನಸಾ ಪೂಯಮಾನಾಃ ॥ ಘೃತಸ್ಯ ಧಾರಾ ಅಭಿಚಾಕಶೀಮಿ । ಹಿರಣ್ಯಯೋ ವೇತಸೋ ಮಧ್ಯ ಆಸಾಮ್ । ತಸ್ಮಿನ್ತ್ಸುಪರ್ಣೋ ಮಧುಕೃತ್ ಕುಲಾಯೀ । ಭಜನ್ನಾಸ್ತೇ ಮಧು ದೇವತಾಭ್ಯಃ । ತಸ್ಯಾಸತೇ ಹರಯಃ ಸಪ್ತತೀರೇ ಸ್ವಧಾಂ ದುಹಾನಾ ಅಮೃತಸ್ಯ ಧಾರಾಮ್ ॥ ಇತಿ ಮಂತ್ರಾಃ ಪಠಿತ್ವಾ, ಓಂ ಇತ್ಯುತ್ಥಾಯ ಸ್ವಧಾಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು । ಅಸ್ಮತ್ ಮಾತುಃ (ಪಿತುಃ) ಪ್ರತಿಸಾಂವತ್ಸರಿಕ-ಶ್ರಾದ್ಧೇ ಮಾತೃಪಿತಾಮಹೀಪ್ರಪಿತಾಮಹೀಭ್ಯಃ -ದಾಯೀಭ್ಯಃ -ಗೋತ್ರಾಭ್ಯಃ ವಸುರುದ್ರಾದಿತ್ಯರೂಪಾಭ್ಯಃ (ಪಿತೃಪಿತಾಮಹಪ್ರಪಿತಾಮಹೇಭ್ಯಃ --ಶರ್ಮಭ್ಯಃ -ಗೋತ್ರೇಭ್ಯಃ ವಸುರುದ್ರಾದಿತ್ಯರೂಪೇಭ್ಯಃ) ಸ್ವಧಾ ॥ ಅಸ್ತು ಸ್ವಧಾ । ಇತ್ಯುಕ್ತೇ, ಅರ್ಘ್ಯ ಜಲಂ ಭೂಮೌ ನಿನೀಯ, (ಉಪವೀತೀ) ಪುರೂರವಾರ್ದ್ರವಸಂಜ್ಞಕ-ವಿಶ್ವೇದೇವಾಃ ಪ್ರೀಯಂತಾಮ್ ।

ಸುಪ್ರೀಯಂತಾಂ ವಿಶ್ವೇದೇವಾಃ ।[39] ಏವಂ ತ್ರಿಸ್ಸ್ವಧಾಂ ವಾಚಯಿತ್ವಾ, ಶೇಷಜಲಂ ಪಿಂಡಸ್ಯ ಪರಿತಃ ನಿಷಿಂಚೇತ್ । **ಸ್ವಧಾ ಸಂಪದ್ಯಂತಾಂ ಕಾಮಂ ಕಾಮꣳ ಸಂಪದ್ಯಂತಾಮಿತಿ ।** ತತ್ಪಾತ್ರಂ ಭೂಮೌ ನಿಧಾಯ, ಓಂ ಸಂತ್ವಾ ಸಿಂಚಾಮಿ ಯಜುಷಾ ಪ್ರಜಾಮಾಯುರ್ಧನಂ ಚ । ಇತಿ ಜಲಂ ಪೂರಯೇತ್ ।

(ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ) ಅಥ ತಿಲೋದಕಮಿಶ್ರ ಮಧುದಧಿಕ್ಷೀರಾಜ್ಯಾನಿ ಗೃಹೀತ್ವಾ, ಸಂಕ್ಷಾಳನ ಜಲೇನ ಚ ಸಂಯೋಜ್ಯ, ಓಂ ಊರ್ಜಂ ವಹಂತೀರಮೃತಂ ಘೃತಂ[40] ಪಯಃ ಕೀಲಾಲಂ ಪರಿಸ್ರುತꣳ ಸ್ವಧಾಸ್ಥ ತರ್ಪಯತ ಮೇ ಪಿತೄꣳಸ್ತೃಪ್ಯತ ತೃಪ್ಯತ ತೃಪ್ಯತ ॥ ಇತಿ ತ್ರಿರಪಸವ್ಯಂ ಸಂತತಧಾರಯೈತತ್ಪಿಂಡಾನ್ ಪರಿಷಿಚ್ಯ, ಪಿಂಡಬಲ್ಯೋರುಪರಿ ಪಂಚಾಮೃತತಿಲೋದಕೇನ ತೃಪ್ತಿರಸ್ತು । ಅಸ್ತು ತೃಪ್ತಿಃ ॥ (ಉಪವೀತೀ)

ಸಪ್ತವ್ಯಾಧಾ ದಶಾರ್ಣೇಷು ಮೃಗಾಃ ಕಾಲಂಜರೇ ಗಿರೌ ।

ಚಕ್ರವಾಕಾಃ ಶರದ್ವೀಪೇ[41] **ಹಂಸಾಃ ಸರಸಿ ಮಾನಸೇ ॥**

ತೇಽಪಿ ಜಾತಾಃ ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರೇ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಃ ವೇದಪಾರಗಾಃ ।

---

[38] ಅರ್ಘ್ಯಪಾತ್ರಾಕರಣೇನ ಸ್ವಧಾವಾಚನಂ ನಾಚರಂತಿ ಕೇಚನ । ತದಸಾಧು ।

[39] ಅತ್ರ ತ್ರಿಃ ಸ್ವಧಾವಾಚನಮುಕ್ತಂ ವೇಂಕಟೇಶೀಯೇ, ಕ್ವಚಿತ್ಪ್ರಯೋಗಾಂತರೇಷು ವಸ್ವಾದಿಕ್ರಮೇಣ ಪ್ರತಿದೈವತಂ ಸ್ವಧಾ-ವಾಚನಪ್ರಕಾರೋ ವರ್ಣಿತಃ ।

[40] ಅತ್ರ ದಧಿಮಧು ಶಬ್ದೌ ಪಾಠಾಂತರೇ ದೃಶ್ಯತೇ ।

[41] ಅತ್ರ ದಶಾರಣ್ಯೇ, ಸರೋದ್ವೀಪೇ ಇತಿ ಪದಯೋಃ ಪಾಠಾಂತರಂ ಪದ್ಮಪುರಾಣೇ,

ಪ್ರಸ್ಥಿತಾ ದೀರ್ಘಮಧ್ವಾನಂ ಯೂಯಂ ತೇಭ್ಯೋಽವಸೀದತ ||

ಅಮೂರ್ತಾನಾಂ ಸಮೂರ್ತಾನಾಂ ಪಿತೄಣಾಂ ದೀಪ್ತತೇಜಸಾಮ್ |

ನಮಸ್ಯಾಮಿ ಸದಾ ತೇಷಾಂ ಧ್ಯಾಯಿನಾಂ ಯೋಗಚಕ್ಷುಷಾಮ್ ||

ನಮಃ ಪಿತೃಗಣೇಭ್ಯಶ್ಚ ಸಪ್ತಭ್ಯೋ ಯೇಽಧಿಕೀರ್ತಿತಾಃ |

ಸ್ವಯಂಭುವೇ ನಮಸ್ತುಭ್ಯಂ ಬ್ರಹ್ಮಣೇ ಯೋಗಚಕ್ಷುಷೇ ||

ಚತುರ್ಭಿಶ್ಚ ಚತುರ್ಭಿಶ್ಚ ದ್ವಾಭ್ಯಾಂ ಪಂಚಭಿರೇವ ಚ |

ಹೂಯತೇ ಚ ಪುನರ್ದ್ವಾಭ್ಯಾಂ ಸ ಮೇ ವಿಷ್ಣುಃ ಪ್ರಸೀದತು ||

ಗಯಾಯಾಂ ಧರ್ಮಪೃಷ್ಠೇ ಚ ಸದಸಿ ಬ್ರಹ್ಮಣಸ್ತಥಾ |

ಗಯಾಶೀರ್ಷೇ ವಟೇ ಚೈವ ಪಿತೄಣಾಂ ದತ್ತಮಕ್ಷಯಮ್ ||

ಶಮೀಪತ್ರಪ್ರಮಾಣೇನ ಪಿಂಡಂ ದದ್ಯಾದ್ಗಯಾಶಿರೇ |

ಉದ್ಧರೇತ್ಸಪ್ತಗೋತ್ರಾಣಿ ಕುಲಮೇಕೋತ್ತರಂ ಶತಮ್ ||

ಈಶಾನಃ ಪಿತೃರೂಪೇಣ ಮಹಾದೇವೋ ಮಹೇಶ್ವರಃ |

ಪ್ರೀಯತಾಂ ಭಗವಾನೀಶಃ ಪರಮಾತ್ಮಾ ಸದಾಶಿವಃ ||

ಈಶಾನವಿಷ್ಣುಕಮಲಾಸನಕಾರ್ತಿಕೇಯವಹ್ನಿತ್ರಯಾರ್ಕರಜನೀಶಗಣೇಶ್ವರಾರಾಣಾಮ್ |

ಕ್ರೌಂಚಾಮರೇಂದ್ರಕಲಶೋದ್ಭವಕಶ್ಯಪಾನಾಂ ಪಾದಾನ್ನಮಾಮಿ ಸತತಂ ಪಿತೃಮುಕ್ತಿ ಹೇತೋಃ || ಮಮ ಗಂಗಾಸ್ನಾನಂ ಕೃತ್ವಾ, ಗಯಾಕ್ಷೇತ್ರೇ ಶ್ರೀರುದ್ರಾದಿಪತ್ಸು ಪಿಂಡದಾನಫಲಪ್ರಾಪ್ತಿರಸ್ತು - ಇತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು || ಪಿಂಡದಾನಫಲಪ್ರಾಪ್ತಿರಸ್ತು || ಓಂ ಇದಂ ವಿಷ್ಣುಃ .... ಓಂ ಸಹಸ್ರಶೀರ್ಷಾ ಪುರುಷಃ.... ಅತೋ ಜ್ಯಾಯಾಁಶ್ಚ ಪೂರುಷಃ || ಇತ್ಯಂತಂ ಜಪಿತ್ವಾ, ಮಯಾ ಕೃತಸ್ತು ಜಪೋಽಸ್ಮತ್ ಮಾತೄಣಾಂ (ಪಿತೄಣಾಂ) ಅರ್ಪಿತೋ ಭವತು | ಅರ್ಪಿತೋಽಸ್ತು | ಅಸ್ಮತ್ ಮಾತುಃ (ಪಿತುಃ) ಪ್ರತಿಸಾಂವತ್ಸರಿಕ-ಶ್ರಾದ್ಧೇ ಪುರೂರವಾರ್ದ್ರವಸಂಜ್ಞಕವಿಶ್ವೇದೇವೇಭ್ಯ ವಿಷ್ಣುಭ್ಯಶ್ಚ ಇದಂ ಹಿರಣ್ಯಮಕ್ಷತೋಪೇತಂ ದಕ್ಷಿಣಾಃ [42]ಪ್ರತಿಪಾದಯಾಮಿ | ಇತಿ ದತ್ವಾ, (ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ) ಅಸ್ಮತ್ ಮಾತೃಪಿತಾಮಹೀಪ್ರಪಿತಾಮಹೀಭ್ಯಃ - ದಾಯೀಭ್ಯಃ -ಗೋತ್ರಾಭ್ಯಃ ವಸುರುದ್ರ-ಆದಿತ್ಯರೂಪಾಭ್ಯಃ (ಪಿತೃಪಿತಾಮಹಪ್ರಪಿತಾಮಹೇಭ್ಯಃ -- ಶರ್ಮಭ್ಯಃ -ಗೋತ್ರೇಭ್ಯಃ ವಸುರುದ್ರ-ಆದಿತ್ಯ ರೂಪೇಭ್ಯಃ) ಇದಂ ರಜತಪ್ರತಿನಿಧಿಭೂತಂ ಸತಿಲಂ ಹಿರಣ್ಯಂ ದಕ್ಷಿಣಾಃ ಪ್ರತಿಪಾದಯಾಮಿ | ಇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ, (ಉಪವೀತೀ) ಪಿತೃಹಸ್ತೇ ದದ್ಯಾತ್ | ಅಥ ತೇ ಅಕ್ಷತಾನ್ಗೃಹೀತ್ವಾ, ಆಶೀರ್ಮಂತ್ರಾನ್ ಪಠೇಯುಃ |

---

[42] ಏಕಪಂಕ್ತ್ಯುಪವಿಷ್ಟಾನಾಂ ವಿಪ್ರಾಣಾಂ ಶ್ರಾದ್ಧಕರ್ಮಣಿ | ಭಕ್ಷ್ಯಂ ಭೋಜ್ಯಂ ಸಮಂ ದೇಯಂ ದಕ್ಷಿಣಾತ್ವನುಸಾರತಃ ||
ಅನುಸಾರತಃ - ನಿಮಂತ್ರಿತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನಾಂ ವಿದ್ಯಾಗುಣತಾರತಮ್ಯೇನ ಇತ್ಯರ್ಥಃ || ಇತಿ ಮಾತ್ಸ್ಯೇ,
ಅಥ ಕೃಷ್ಣಾಜನಿಃ - ಯದಿ ಚೋತ್ಕೋಚಾದಿನಾ ಪ್ರಾಪ್ತಂ ಪತಿತಾದ್ಯದುಪಾರ್ಜಿತಮ್ | ಅನ್ಯಾಯ ಕನ್ಯಾ ಶುಲ್ಕೋತ್ಥಂ ದ್ರವ್ಯಂ ಚಾತ್ರ ವಿಗರ್ಹಿತಮ್ ||

ಓಂ ಸ್ವಾದುಷ॒ಂಸದಃ ಪಿ॒ತರೋ॑ ವಯೋ॒ಧಾಃ ಕೃ॑ಚ್ಛ್ರೇ॒ ಶ್ರಿತಃ ಶಕ್ತೀ॑ವಂತೋ ಗಭೀ॒ರಾಃ । ಚಿ॒ತ್ರಸೇ॑ನಾ॒ ಇಷು॑ಬಲಾ॒ ಅಮೃ॑ಧ್ರಾಃ ಸ॒ತೋ ವೀ॑ರಾ ಉ॒ರವೋ॑ವ್ರಾತ ಸಾ॒ಹಾಃ ॥ ಬ್ರಾಹ್ಮ॑ಣಾಸಃ ಪಿ॒ತರ॒ಸ್ಸೋ॒ಮ್ಯಾ॑ಸಃ ಶಿ॒ವೇನೋ॒ ದ್ಯಾವಾ॑ಪೃಥಿ॒ವೀ ಅ॑ನೇ॒ಹಸಾ॑ । ಪೂ॒ಷಾ ನಃ ಪಾತು ದು॒ರಿ॒ತಾ ದೃ॑ತಾ ವೃ॒ಧೋ॒ ರಕ್ಷಾ॒ಮಾಕಿ॑ರ್ನೋ॒ ಅ॒ಘಶ॑ಂಸ ಈಶತ ॥ ವ॒ಸ॑ವಸ್ತ್ವಾ॒ ರು॒ದ್ರೈಃ ಪು॒ರಸ್ತಾ॑ತ್ಪಾಂತು ಪಿ॒ತರ॑ಸ್ತ್ವಾ॒ ಯ॒ಮರಾ॑ಜಾನಃ ಪಿ॒ತೃಭಿ॑ರ್ದಕ್ಷಿಣತಃ ಪಾಂ॑ತ್ವಾದಿ॒ತ್ಯಾಸ್ತ್ವಾ॒ ವಿಶ್ವೈ॑ರ್ದೇ॒ವೈಃ ಪ॒ಶ್ಚಾತ್ಪಾಂ॑ತು ದ್ಯು॒ತಾ॒ನಸ್ತ್ವಾ॑ ಮಾ॒ರು॒ತೋ ಮ॒ರು॒ದ್ಭಿ॑ರುತ್ತ॒ರ॒ತಃ ಪಾ॑ತು ದೇ॒ವಾಸ್ತ್ವೇ॑ಂದ್ರ॑ ಜ್ಯೇ॒ಷ್ಠಾ॒ವರು॑ಣರಾಜಾನೋ॒ಽಧಸ್ತಾ॑ಚ್ಚೋ॒ಪರಿ॑ಷ್ಟಾಚ್ಚ ಪಾಂತು ಯೇನ ದೇ॒ವಾ ಜ್ಯೋ॒ತಿ॑ಷೋ॒ರ್ಧ್ವಾ ಉ॒ದಾಯ॒ನ್ಯೇನಾ॑ದಿ॒ತ್ಯಾ ವ॒ಸ॑ವೋ॒ ಯೇನ ರು॒ದ್ರಾಃ । ಯೇನಾಂಗಿ॑ರಸೋ ಮ॒ಹಿ॒ಮಾನ॒ಮಾನ॒ಶು॒ಸ್ತೇನೈ॑ತು॒ ಯಜ॑ಮಾನಃ ಸ್ವ॒ಸ್ತಿ ॥ ಯ॒ಥಾ॒ ಖ॒ಲು॒ ವೈ ಧೇ॒ನುಂ ತೀ॒ರ್ಥೇ ತ॒ರ್ಪಯ॑ತಿ । ಏ॒ವ ಮ॑ಗ್ನಿಹೋ॒ತ್ರೀ ಯಜ॑ಮನಂ ತರ್ಪಯತಿ । ತೃ॒ಪ್ಯ॑ತಿ ಪ್ರ॒ಜಯಾ॑ ಪ॒ಶುಭಿಃ॑ । ಪ್ರಸು॑ವ॒ರ್ಗಂ ಲೋ॒ಕಂ ಜಾ॑ನಾತಿ ॥ ಪಶ್ಯ॑ತಿ ಪು॒ತ್ರಮ್ । ಪಶ್ಯ॑ತಿ॒ ಪೌತ್ರ॑ಮ್ । ಪ್ರ॒ಪ್ರ॒ಜಯಾ॑ ಪ॒ಶುಭಿ॑ರ್ಮಿ॒ಥು॒ನೈ॒ರ್ಜಾ॑ಯತೇ ॥ ಯೋ ವೈ ತಾಂ॑ ಬ್ರಹ್ಮ॑ಣೋ ವೇ॒ದ । ಅ॒ಮೃತೇ॑ ನಾವೃ॒ತಾಂ ಪು॑ರೀಮ್ । ತಸ್ಮೈ॑ ಬ್ರಹ್ಮ ಚ ಬ್ರಹ್ಮಾ ಚ ಆ॒ಯುಃ ಕೀ॑ರ್ತಿಂ ಪ್ರ॒ಜಾಂ ದ॑ದುಃ ॥

ಆಯುಃ ಪ್ರಜಾಂ ಧನಂ ವಿದ್ಯಾಂ ಸ್ವರ್ಗಂ ಮೋಕ್ಷಂ ಸುಖಾನಿ ಚ ।

ಪ್ರಯಚ್ಛಂತಿ ತಥಾ ರಾಜ್ಯಂ ಪಿತಾಯುಷ್ಮತ್ಪಿತಾಮಹಾಃ[43] **॥** ಸತ್ಯಾ ಏತಾ ಆಶಿಷಃ ಸಂತು । ಆಚಂದ್ರಾರ್ಕ-ವಂಶಾಭಿವೃದ್ಧಿರಸ್ತು । ಯುಷ್ಮನ್ಮಾತೃಪಿತಾಮಹೀಪ್ರಪಿತಾಮಹ್ಯಃ (ಪಿತೃಪಿತಾಮಹಪ್ರಪಿತಾಮಹಾಃ) ಸುಪ್ರಸನ್ನಾ ವರದಾ ಭವಂತು । ಮಾತುಃ (ಪಿತುಃ) ಪ್ರತಿಸಾಂವತ್ಸರಿಶ್ರಾದ್ಧಂ ಗಯಾಕೃತ-ಶ್ರಾದ್ಧಸದೃಶಮಸ್ತು । ಇತಿ ಮಂತ್ರಾಕ್ಷತಾನ್ ದದ್ಯುಃ ।

ತತಃ ಕರ್ತಾ **"ದಾತಾರೋ ನೋಽಭಿವರ್ಧಂತಾಂ ವೇದಾಃ ಸಂತತಿರೇವ ನಃ ।**

ಶ್ರದ್ಧಾ ಚ ನೋ ಮಾ ವ್ಯಗಮದ್ಬಹುಧೇಯಂ ಚ ನೋಽಸ್ತು" ॥

ಅಥ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಃ **"ದಾತಾರೋ ವೋಽಭಿವರ್ಧಂತಾಂ ವೇದಾಃ ಸಂತತಿರೇವ ವಃ ।**

ಶ್ರದ್ಧಾ ಚ ವೋ ಮಾ ವ್ಯಗಮದ್ಬಹುಧೇಯಂ ಚ ವೋಽಸ್ತು" ॥

ಕರ್ತಾ **"ಅನ್ನಂ ಚ ನೋ ಬಹುಭವೇದತಿಥೀಂಶ್ಚ ಲಭೇಮಹಿ ।**

ಯಾಚಿತಾರಶ್ಚ ನಃ ಸಂತು ಮಾ ಚ ಯಾಚಿಷ್ಮ ಕಂಚನ" ॥

ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಃ **"ಅನ್ನಂ ಚ ವೋ ಬಹುಭವೇದತಿಥೀಂಶ್ಚ ಲಭಧ್ವಮ್ ।**

ಯಾಚಿತಾರಶ್ಚ ವಃ ಸಂತು ಮಾ ಚ ಯಾಚಿಧ್ವಂ ಕಂಚನ" ॥ ಇತಿ ॥

ಅನ್ನಶೇಷೋಽಪ್ಯಸ್ತಿ ಕಿಂ ಕ್ರಿಯತಾಮ್ ? ಇಷ್ಟೈಃ ಸಹ ಭುಜ್ಯತಾಮ್ ॥ ಇತ್ಯುಕ್ತೇ ಪಿತೄನುದ್ವಾಸಯತಿ ।

(ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ) ಓಂ ಉತ್ತಿ॑ಷ್ಠ ಪಿತರಃ ಪ್ರೇತ॒ಶೂರಾ॑ ಯ॒ಮಸ್ಯ ಪಂಥಾ॒ಮನು॑ಯಾತಾ ಪುರಾ॒ಣಮ್ । ಧ॒ತ್ತಾ॒ದ॒ಸ್ಮಾಸು॒ ದ್ರವಿ॑ಣಂ॒ ಯಚ್ಚ॑ ಭ॒ದ್ರಂ ಪ್ರಣೋ॑ ಬ್ರೂತಾದ್ಭಾ॒ಗ॒ಧಾಂ ದೇ॒ವತಾ॑ಸು ॥ ಅಸ್ಮನ್ಮಾತುಃ

---

[43] 'ಮಾತಾಯುಷ್ಮತ್ಪಿತಾಮಹೀಃ' ಇತ್ಯಪಿ ಕೈಶ್ಚಿದೂಹ್ಯತೇ ।

(ಪಿತುಃ) ಪ್ರತಿಸಾಂವತ್ಸರಿಕಶ್ರಾದ್ಧೇ ಮಾತೄಃ -ದಾಯೀಃ -ಗೋತ್ರಾಃ ವಸುರೂಪಾಃ, (ಪಿತೄನ್ -ಶರ್ಮಣಃ -ಗೋತ್ರಾನ್ ವಸುರೂಪಾನ್) ಉದ್ವಾಸಯಾಮಿ । ಅಸ್ಮನ್ಮಾತುಃ (ಪಿತುಃ) ಪ್ರತಿಸಾಂವತ್ಸರಿಕಶ್ರಾದ್ಧೇ ಪಿತಾಮಹೀಃ -ದಾಯೀಃ -ಗೋತ್ರಾಃ ರುದ್ರರೂಪಾಃ, (ಪಿತಾಮಹಾನ್ -ಶರ್ಮಣಃ -ಗೋತ್ರಾನ್ ರುದ್ರರೂಪಾನ್) ಉದ್ವಾಸಯಾಮಿ । ಅಸ್ಮನ್ಮಾತುಃ (ಪಿತುಃ) ಪ್ರತಿ ಸಾಂವತ್ಸರಿಕಶ್ರಾದ್ಧೇ ಪ್ರಪಿತಾಮಹೀಃ -ದಾಯೀಃ -ಗೋತ್ರಾಃ ಆದಿತ್ಯರೂಪಾಃ, (ಪ್ರಪಿತಾಮಹಾನ್ -ಶರ್ಮಣಃ -ಗೋತ್ರಾನ್ ಆದಿತ್ಯರೂಪಾನ್) ಉದ್ವಾಸಯಾಮಿ [44] ॥ ಇತಿ ದಕ್ಷಾಂಗುಷ್ಠಂ ಗೃಹೀತ್ವೋದ್ವಾಸ್ಯ, [45] ಓಂ ಯಂತು ಪಿತರೋ ಯಥಾಲೋಕಂ ಮನಸಾ ಜವೇನ । ಇತಿ ಗಚ್ಛತಃ ಪಿತ್ರೂನ್ಮನಸಾನುವ್ರಜ್ಯ, ಓಂ ಪರೇತ ಪಿತರಃ ಸೌಮ್ಯಾ ಗಂಭೀರೈಃ ಪಥಿಭಿಃ ಪೂರ್ವ್ಯೈಃ । ಅಥಾ ಪಿತೄನ್ ಸುವಿದತ್ರಾಂ ಅಪೀತಯಮೇ ನಯೇ ಸಧಮಾದಂ ಮದಂತಿ ॥ ಇತಿ ಮನಸಾ ತಾನ್ ಪ್ರಾಪ್ಯ, ಓಂ ಮನೋನ್ವಾಹುವಾಮಹೇ ನಾರಾಶಂಸೇನ ಸ್ತೋಮೇನ ಪಿತೄಣಾಂ ಚ ಮನ್ಮಭಿಃ । ಆ ನ ಏತು ಮನಃ ಪುನಃ ಕ್ರತ್ವೇ ದಕ್ಷಾಯ ಜೀವಸೇ । ಜ್ಯೋಕ್ಚ ಸೂರ್ಯಂ ದೃಶೇ । ಪುನರ್ನಃ ಪಿತರೋ ಮನೋ ದದಾತು ದೈವ್ಯೋ ಜನಃ । ಜೀವಂ ವ್ರಾತಂಸಚೇಮಹಿ ॥ ಇತಿ ತಿಸೃಭಿರನ್ಯೋನ್ಯಮನು ವ್ರಜ್ಯ, ಓಂ ವಾಜೇ ವಾಜೇ ವತ ವಾಜಿನೋ ನೋ ಧನೇಷು ವಿಪ್ರಾ ಅಮೃತಾ ಋತಜ್ಞಾಃ । ಅಸ್ಯ ಮಧ್ವಃ ಪಿಬತ ಮಾದಯಧ್ವಂ ತೃಪ್ತಾ ಯಾತ ಪಥಿಭಿರ್ದೇವಯಾನೈಃ ॥ ಇತಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಗಮನಸಮಯೇ ಜಪೇತ್ ।

ಅಥೋಪವೀತೀ ದೇವಾರ್ಘ್ಯಜಲಂ ವಿಶ್ವೇದೇವಹಸ್ತೇ ದತ್ವಾ, ಪುರೂರವಾರ್ದ್ರವಸಂಜ್ಞಕವಿಶ್ವೇದೇವಾಃ ಪ್ರೀಯಂತಾಮ್ । ಪುರೂರವಾರ್ದ್ರವಸಂಜ್ಞಕಾನ್ ವಿಶ್ವೇದೇವಾನುದ್ವಾಸಯಾಮೀತ್ಯುದ್ವಾಸ್ಯ, ವಿಷ್ಣ್ವರ್ಘ್ಯ ಜಲಂ ವಿಪ್ರಹಸ್ತೇ ದತ್ವಾ, ಶ್ರಾದ್ಧರಕ್ಷಕಶ್ರೀಮಹಾವಿಷ್ಣುಃ ಪ್ರೀಯತಾಮಿತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ, ಶ್ರಾದ್ಧರಕ್ಷಕಶ್ರೀಮಹಾ-ವಿಷ್ಣುಮುದ್ವಾಸಯಾಮೀತ್ಯುದ್ವಾಸ್ಯ, ದೇವಾಃ ದೇವಲೋಕಂ ಗಚ್ಛಂತು । ಸ್ವರ್ಗಂ ಗಚ್ಛಂತು ಮಾತರಃ (ಪಿತರಃ) । ಭವದನುಜ್ಞಯಾ ಪಿಂಡಾನುದ್ವಾಸಯಿಷ್ಯೇ ॥ (ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ)

ಅಯೋಧ್ಯಾ ಮಧುರಾ ಮಾಯಾ ಕಾಶೀ ಕಾಂಚೀ ಹ್ಯವಂತಿಕಾ ।

ಪುರೀ ದ್ವಾರಾವತೀ ಚೈವ ಸಪ್ತೈತಾ ಮೋಕ್ಷದಾಯಕಾಃ ॥ ಇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ, ಪಿಂಡಾನುದ್ವಾಸ್ಯ,

ಬಲಿಮುದ್ವಾಸಯಾಮಿ । ಬಲೇರನುಜ್ಞಾ ಇತಿ ಪೃಷ್ಟ್ವಾ, ಗಯಾಸ್ಥಾನಮಸ್ತು । ಇತ್ಯುಕ್ತೇ ಬಲಿಮುದ್ವಾಸ್ಯ, ಕಾಕೇಭ್ಯೋ ದದ್ಯಾತ್ ।

(ಅಥೋಪವೀತೀ) ದೇವಾಗ್ರ ಉಪವಿಶ್ಯ, ನಾರಿಕೇಲಫಲಂ ನಿವೇದ್ಯ, ತಾಬೂಲಂ ಸಮರ್ಪ್ಯ, ಹಿರಣ್ಯಪುಷ್ಪ ದಕ್ಷಿಣಾಂ ದತ್ವಾ, ಮಂಗಲನೀರಾಜನಂ ಮಂತ್ರಪುಷ್ಪಾಂಜಲಿಂ ಪ್ರಸನ್ನಾರ್ಘ್ಯಂ ಚ ಸಮರ್ಪ್ಯ, ಯಸ್ಯ ಸ್ಮೃತ್ಯೇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ, ...ಕುತಪಾದ್ಯಪರಾಹ್ಣಪರ್ಯಂತಂ ಮಯಾ ಕೃತೇನ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಭೋಜನಪಿಂಡಬಲಿ-

---

[44] ಏಕ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ವಿಷಯೇ "ಅಸ್ಮನ್ಮಾತುಃ (ಪಿತುಃ) ಪ್ರತಿಸಾಂವತ್ಸರಿಕಶ್ರಾದ್ಧೇ ಮಾತೃಪಿತಾಮಹೀಪ್ರಪಿತಾಮಹೀಃ -ದಾಯೀಃ -ಗೋತ್ರಾಃ ವಸುರುದ್ರಾದಿತ್ಯರೂಪಾಃ, (ಪಿತೃಪಿತಾಮಹಪ್ರಪಿತಾಮಹಾನ್ -ಶರ್ಮಣಃ -ಗೋತ್ರಾನ್ ವಸುರುದ್ರಾದಿತ್ಯರೂಪಾನ್) ಉದ್ವಾಸಯಾಮಿ ।

[45] ಉತ್ತಿಷ್ಠಂತೋ ಭವಂತಃ । ಇತ್ಯಪಿ ವದಂತಿ ।

ಪ್ರದಾನಾತ್ಮಕೇನ ಸದ್ಯೈವಮಾತೃ(ಪಿತೃ)ಪ್ರತಿಸಾಂವತ್ಸರಿಕಶ್ರಾದ್ಧಕರ್ಮಣಾ ಶ್ರೀಗದಾಧರಮಹಾವಿಷ್ಣುಃ ಪ್ರೀಯತಾಮ್ । ಓಂ ತತ್ಸದ್ಬ್ರಹ್ಮಾರ್ಪಣಮಸ್ತು । ಶ್ರಾದ್ಧಮಧ್ಯೇ ಸ್ವರವರ್ಣಮಂತ್ರತಂತ್ರಲೋಪ-ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಾರ್ಥಂ ನಾಮತ್ರಯಜಪಂ ಕರಿಷ್ಯೇ । ತತ್ಕೃತ್ವಾ, ದೇವತಾ ಪ್ರಸಾದಸ್ಯಾನುಜ್ಞಾ । ಸುಪ್ರಸಾದೋಽಸ್ತು । ಗೋತ್ರಾಭಿವಾದನೇನ ಪ್ರಸಾದಂ ಗೃಹೀತ್ವಾ,

ಯಾಂತು ದೇವಗಣಾಃ ಸರ್ವೇ ಪೂಜಾಮಾದಾಯ ಮತ್ಕೃತಾಮ್ ।

ಇಷ್ಟಕಾಮ್ಯಾರ್ಥಸಿದ್ಧ್ಯರ್ಥಂ ಪುನರಾಗಮನಾಯ ಚ ॥ ಸಾಲಿಗ್ರಾಮಶ್ರೀಮಹಾವಿಷ್ಣವೇ ನಮಃ । ಯಥಾಸ್ಥಾನಮುದ್ವಾಸಯಾಮೀತ್ಯುದ್ವಾಸಯೇತ್ ।

ಓಂ ವಷಟ್ತೇ ವಿಷ್ಣವಾಸ ಆಕೃಣೋಮಿ ತನ್ಮೇ ಜುಷಸ್ವ ಶಿಪಿವಿಷ್ಟ ಹವ್ಯಮ್ । ವರ್ಧಂತು ತ್ವಾ ಸುಷ್ಟುತಯೋ ಗಿರೋ ಮೇ ಯೂಯಂ ಪಾತ ಸ್ವಸ್ತಿಭಿಃ ಸದಾ ನಃ ॥ **ಸ್ವಸ್ತಿ ಶೋಭನꣳ ಹವಿಃ** ಇತಿ ಕಟಿಬಂಧಂ ವಿಸೃಜ್ಯ, ಓಂ ಸುಪರ್ಣೋಽಸಿ ಗರುತ್ಮಾನ್ ತ್ರಿವೃತ್ತೇ ಶಿರೋ ಗಾಯತ್ರಂ ಚಕ್ಷುಸ್ತೋಮ ಆತ್ಮಾ ಸಾಮ ತೇ ತನೂರ್ವಾಮದೇವ್ಯಂ ಬೃಹದ್ರಥಂತರೇ ಪಕ್ಷೌ ಯಜ್ಞಾಯಜ್ಞಿಯಂ ಪುಚ್ಛಂ ಛಂದಾꣳಸ್ಯಂಗಾನಿ ಧಿಷ್ಣಿಯಾಃ ಶಫಾ ಯಜೂꣳಷಿ ನಾಮ ॥ ಸುಪರ್ಣೋಽಸಿ ಗರುತ್ಮಾ ದಿವಂ ಗಚ್ಛ ಸುವಃ ಪತ ॥

ಓಂ ಆಮಾ ವಾಜಸ್ಯ ಪ್ರಸವೋ ಜಗಮ್ಯಾದಾದ್ಯಾವಾಪೃಥಿವೀ ವಿಶ್ವಶಂಭೂಃ ।

ಆಮಾಗಂತಾಂ ಪಿತರಾ ಮಾತರಾ ಚ ಮಾ ಸೋಮೋ ಅಮೃತತ್ವಾಯ ಗಮ್ಯಾತ್ । ಇತಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನ್ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೀಕೃತ್ಯ, ಚಂದನಾದಿಭಿರಲಂಕೃತ್ಯ, ನಮೋ ಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ..॥ ಓಂ ಯಾವತೀರ್ವೈ...ಇತಿ ನಮಸ್ಕೃತ್ಯ, ಪ್ರಾರ್ಥಯೇತ್ ॥

ಅದ್ಯ ಮೇ ಸಫಲಂ ಜನ್ಮ ಭವತ್ಪಾದಾಬ್ಜವಂದನಾತ್ ।

ಅದ್ಯ ಮೇ ವಂಶಜಾಃ ಸರ್ವೇ ಯಾತಾ ವೋಽನುಗ್ರಹಾದ್ದಿವಮ್ ॥

ಪತ್ರಶಾಕಾದಿ ದಾನೇನ ಕ್ಲೇಶಿತಾ ಯೂಯಮೀದೃಶಾಃ ।

ತತ್ಕ್ಲೇಶಜಾತಂ ಚಿತ್ತೇ ತು ವಿಸ್ಮೃತಂ ಕ್ಷಂತುಮರ್ಹಥ ॥

ವಸಿಷ್ಠವಾಮದೇವಾದಿ ಸದೃಶಾಃ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋತ್ತಮಾಃ ।

ಅರ್ಧೋದಯೋಪರಾಗಾದಿ ಪರ್ವಕಾಲಸಮಾ ತಿಥಿಃ ॥

ಜಾತಾದ್ಯ ಭವತಾಂ ಪ್ರೀತ್ಯಾ ಪಿತೄಣಾಮಾಸನಾದಿಷು ।

ಭೋಜನಾದಿಷು ಸರ್ವೇಷು ಮಂತ್ರತಂತ್ರಾದಿ ಕರ್ಮಸು ॥

ನ್ಯೂನಾತಿರಿಕ್ತಂ ಯತ್ಕಿಂಚಿತ್ಸರ್ವಂ ಸಂಪೂರ್ಣಮಸ್ತು ಮೇ ॥ ಇತಿ ॥

ಮಂತ್ರಹೀನಂ ಕ್ರಿಯಾಹೀನಂ ಭಕ್ತಿಹೀನಂ ದ್ವಿಜೋತ್ತಮಾಃ ।

ಶ್ರಾದ್ಧಂ ಸಂಪೂರ್ಣತಾಂ ಯಾತು ಪ್ರಸಾದಾದ್ಭವತಾಂ ಮಮ ॥ ಶ್ರಾದ್ಧಂ ಸಂಪೂರ್ಣತಾಂ ಯಾತು ॥

ಜಪಚ್ಛಿದ್ರಂ ತಪಚ್ಛಿದ್ರಂ ಯಚ್ಛಿದ್ರಂ ಶ್ರಾದ್ಧಕರ್ಮಣಿ ।

ಸರ್ವಂ ಭವತು ಮೇಽಚ್ಛಿದ್ರಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನಾಂ ಪ್ರಸಾದತಃ ॥ ಸರ್ವಮಚ್ಛಿದ್ರಂ ಭವತು ।

ಅನಾದರಮತಿಕ್ರಮ್ಯ ನಮಸ್ಕಾರಂ ತು ಪೂರ್ವಕಮ್ ।

ಉಭೌ ಕರೌ ಸಮುದ್ಧೃತ್ಯ ಆಸೀಮಾಂತಮನುವ್ರಜೇ ॥ ಮಾ ವ್ರಜಸ್ವ ॥ ಇತಿ ಚಂದನಾದಿನಾ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನ್ಸಂತೋಷ್ಯ, ಪಿಂಡಾನ್ ಜಲೇ ನಿಕ್ಷಿಪ್ಯ, ಪವಿತ್ರಂ ವಿಸೃಸ್ಯ, ಸ್ವಯಮಾಚಮ್ಯ, ವೈಶ್ವದೇವಂ ಹುತ್ವಾ, ಬಂಧುಭಿಃ ಸಹ ದಿವೈವ ಭುಂಜೀತ । [46]

ಇತಿ ಪ್ರತಿಸಾಂವತ್ಸರಿಕ ಶ್ರಾದ್ಧಪ್ರಯೋಗಃ ॥

ಅಥಾಪರೇದ್ಯುಃ [47] ಆಚಮ್ಯ ದೇಶಕಲೌ ಸಂಕೀರ್ತ್ಯ, (ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ) ಅಸ್ಮತ್ ಮಾತುಃ (ಪಿತುಃ) ಪ್ರತಿಸಾಂವತ್ಸರಿಕಶ್ರಾದ್ಧಾಂಗಭೂತಂ ತಿಲತರ್ಪಣಂ ಕರಿಷ್ಯೇ ॥ [48] ಸವ್ಯಂ ಜಾನುಂ ನಿಪಾತ್ಯ, ದಕ್ಷಿಣ-ಮುದ್ಧೃತ್ಯ, ದಕ್ಷಿಣಾಮುಖ - ಉಪವಿಶ್ಯ, ದಕ್ಷಿಣಾಗ್ರಾ-ನ್ದರ್ಭಾನ್ಸ್ತೀರ್ಯ ಶ್ರಾದ್ಧಶೇಷತಿಲಾನ್ ದರ್ಭಾಂಶ್ಚ ಗೃಹೀತ್ವಾ. ಅಸ್ಮತ್ ಮಾತೃನ್-ಪಿತಾಮಹೀಃ-ಪ್ರಪಿತಾಮಹೀಃ (ಪಿತೄನ್-ಪಿತಾಮಹಾನ್-ಪ್ರಪಿತಾಮಹಾನ್) ...ದಾಯೀಃ, (... ಶರ್ಮಣಃ,) ... ಗೋತ್ರಾಃ, (...ಗೋತ್ರಾನ್) ವಸು-ರುದ್ರ-ಆದಿತ್ಯ-ರೂಪಾಃ (ರೂಪಾನ್) ಸ್ವಧಾ ನಮಸ್ತರ್ಪಯಾಮಿ । ಸ್ವಧಾ ನಮಸ್ತರ್ಪಯಾಮಿ । ಸ್ವಧಾ ನಮಸ್ತರ್ಪಯಾಮಿ । ಇತಿ ವ್ಯಸ್ತಸಮಸ್ತರೂಪೇಣ ಕ್ರಮೇಣ ಪ್ರತ್ಯೇಕಂ ಪ್ರತ್ಯೇಕಂ ತಿಲೋದಕಂ ದದ್ಯಾತ್ [49] ।

ಓಂ ಯೇ ಕೇ ಚಾಸ್ಮತ್ಕುಲೇ ಜಾತಾ ಅಪುತ್ರಾಗೋತ್ರಿಣೋ ಮೃತಾಃ ।

ತೇ ಗೃಹ್ಣಂತು ಮಯಾ ದತ್ತಂ ಕೂರ್ಚ ನಿಷ್ಪೀಡನೋದಕಮ್ ॥ ಇತಿ ಕೂರ್ಚಂ ನಿಷ್ಪೀಡ್ಯ,

(ಉಪವೀತೀ) ಅನೇನ ಶ್ರಾದ್ಧಾಂಗತಿಲತರ್ಪಣಕರ್ಮಣಾ ಶ್ರೀಪರಮೇಶ್ವರಃ ಪ್ರೀಯತಾಮ್ ॥

ಸಂಗ್ರಾಹಕಃ

ಪ. ಪು.

ಪರಮೇಶ್ವರ ಪುಟ್ಟನ್ಮನೆ

---

[46] ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾ ಅಪಿ ಕೃತ ಶ್ರಾದ್ಧಭೋಜನದೋಷನಿವೃತ್ತ್ಯರ್ಥಂ ದಶಗಾಯತ್ರ್ಯಭಿಮಂತ್ರಿತಜಲಪ್ರಾಶನಮ್ ಕುರ್ಯುಃ । ಅತ್ರ ಭೋಕ್ತುಃ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಂ ಷಟ್ - ಪ್ರಾಣಾಯಾಮಾಃ ಇತಿ ಪ್ರಯೋಗಾಂತರೇ,

[47] ಪಿತರಿ ಜೀವತಿಮಾತೃಶ್ರಾದ್ಧಾಂಗತಿಲತರ್ಪಣಂ ನ ಹಿ । ಪಿತೃವ್ಯಾದಿಕಾರುಣ್ಯಪಿತೄಣಾಂ ಶ್ರಾದ್ಧಾನಂತರಮೇವ ತದಂಗ-ತಿಲತರ್ಪಣಮ್ ॥

[48] ಕೇಚನಾತ್ರ ದೇವರ್ಷಿಪಿತೃತರ್ಪಣಂ ಯೋಜಯಂತಿ ।

[49] ಅಧೋಪವೀತೀ ಪೂರ್ವಾಭಿಮುಖಃ ಸನ್ ವ್ಯಸ್ತಸಮಸ್ತವ್ಯಾಹೃತ್ಯಾ ತರ್ಪಯಂತಿ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕಾಃ ।